

TIKKURILAN KIRKON JA SEURAKUNTAKESKUKSEN ARKKITEHTUURIKILPAILU

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

30.1.2007

TIKKURILAN KIRKON JA SEURAKUNTAKESKUKSEN ARKKITEHTUURIKILPAILU

Arvostelupöytäkirja 30.1.2007

TIKKURILAN KIRKON JA SEURAKUNTAKESKUKSEN ARKKITEHTUURIKILPAILU

0.	YLEISTÄ	
	0.1 Kilpailun tarkoitus	
	0.2 Kilpailualueen ja sen ympäristön suunnittelutilanne	
1.	KILPAILUJÄRJESTELY	2
	1.1 Kilpailun järjestäjä	
	1.2 Aikataulu	
	1.3 Palkintolautakunta	
2.	KILPAILUTEHTÄVÄ	3
	2.1 Kilpailun muoto ja osanotto-oikeus	
	2.2 Kilpailutehtävän tausta	
	2.3 Kilpailualue	
	2.4 Kilpailun tavoitteet	
3.	SAAPUNEET KILPAILUEHDOTUKSET	5
4.	KILPAILUN YLEISARVOSTELU	5
	4.1 Yleistä 6	
	4.2 Arvosteluperusteet	
	4.3 Suhde ympäristöön	
	4.4 Liikenteen toimivuus	
	4.5 Rakennuksen toiminnallisuus, joustavuus ja sopeutuminen muuttuviin tilanteisiin	
	4.6 Arkkitehtoninen kokonaisote	
	4.7 Kokonaistaloudellisuus ja elinkaari	
	4.8 Jako luokkiin	
5.	EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT	11
	5.1 Palkintoluokka	11
	5.2 Yläluokka	15
	5.3 Keskiluokka	23
	5.4 Alaluokka	38
6.	KILPAILUN TULOS	45
	6.1 Päätös palkintojen jakamisesta	
	6.2 Suositus jatkotoimenpiteistä	
	6.3 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus	
	6.4 Nimikuorten avaus	

TIKKURILAN KIRKON JA SEURAKUNTAKESKUKSEN ARKKITEHTUURIKILPAILU

Arvostelupöytäkirja

0. YLEISTÄ

0.1 Kilpailun tarkoitus

Vantaan seurakuntayhtymä järjesti Tikkurilan kirkon ja seurakuntakeskuksen suunnittelusta yleisen arkkitehtuurikilpailun.

Kilpailun tarkoituksena oli löytää Tikkurilan keskustaan sijoittuvalle uudelle kirkolle ja seurakuntakeskukselle toiminnallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja toteuttamiskelpoinen ratkaisu nykyisten Tikkurilan seurakunnan ja Vantaan seurakuntayhtymän tilojen yhteyteen.

0.2 Kilpailualueen ja sen ympäristön suunnittelutilanne

Kilpailualueella on voimassa kaksi asemakaavan muutosta (vahvistettu v. 1985 ja 1987), joiden mukaan kilpailualue on kokonaisuudessaan yleisten rakennusten korttelialuetta. Kirkkorakennus on rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- tai muutostöiden on oltava sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy.

Alueen asemakaavan muuttamista tullaan tarvittaessa esittämään kilpailun tuloksen perusteella.

Tikkurilan ydinkeskustan suunnittelun sisällöllisenä tavoitteena on kehittää Lumme-, Rata-, Unikko- ja Kielotien rajaamaa keskusta-aluetta v. 2000 käydyn arkkitehtuurikilpailun tulosten perusteella. Tämän vaiheen pohjalta on laadittu ydinkeskustan yleissuunnitelma, jossa kirkkorakennus on määritelty suojeltavaksi. Keskeisiä yleisiä suunnittelutavoitteita ydinkeskustassa on luoda ajatonta kaupunkirakennusperinnettä modernin arkkitehtuurin keinoin, ajallisen kerroksellisuuden turvaaminen sekä laadukkaat julkiset ulkotilat, joihin liittyy kävelykeskustan kehittäminen ja sitä kautta pysäköinnin järjestäminen pääosin maanalaisissa pysäköintitiloissa. Ensimmäisen osa-alueen asemakaavan muutosluonnos on ollut lausunnoilla ja nähtävillä.

Tikkurilan v. 2006 valmistuneessa kehityskuvassa on korostettu keskustan identiteetin tukemista laadukkaalla rakentamisella. Materiaalien valinnat, valaistusratkaisut, istutukset, kävelyalueiden katulämmitys, vesiaiheet, kadun kalusteet, ympäristöaideteokset ovat keinoja, joilla kaupunki omalta osaltaan voi panostaa kaupunkilaisten yhteisen olohuoneen kehittämiseen. Kaupunki järjesti kutsukilpailuna maisema-arkkitehtuurikilpailun tori-, keskuspuisto- ja kävelykatualueista samanaikaisesti tämän kilpailun kanssa.

1. KILPILUJÄRJESTELY

1.1 Kilpailun järjestäjä

Kilpailun järjesti Vantaan seurakuntayhtymä, jonka yhteinen kirkkoneuvosto päätti, että Tikkurilan seurakunnan ja Vantaan seurakuntayhtymän tilojen yhteyteen rakennettavan uuden kirkon suunnittelun pohjaksi järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu.

1.2 Aikataulu

Kilpailuaika alkoi 22.5.2006 ja päättyi 19.9.2006, pienoismallin osalta 3.10.2006.

Kilpailijoilla oli oikeus pyytää kilpailuohjelmaa tai sen liitteitä koskevia lisäselvityksiä palkintolautakunnalta 31.7.2006 mennessä. Seitsemän kilpailijaa esitti kaikkiaan 16 kysymystä, joihin palkintolautakunta vastasi 3.8.2006.

Palkintolautakunta aloitti arvostelutyön lokakuussa 2006 ja ratkaisi kilpailun 30.1.2007.

1.3 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluivat:

Vantaan seurakuntayhtymän nimeäminä

- yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Seppo Heinänen, puheenjohtaja
- yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Paula Lehmuskallio
- yhteisen kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Aulis Mölsä
- yhteisen kirkkovaltuuston jäsen Tapio Peltohaka
- yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Matti Sollamo
- yhteisen kirkkovaltuuston jäsen Markku Weckman
- vt. kirkkoherra Pirkko Yrjölä, 3.8.2006 lähtien kirkkoherra Janne Silvast
- yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Kari Pekka Kinnunen
- seurakuntayhtymän johtaja Paavo Virtanen
- rakennustoimen päällikkö Olavi Isotalo
- rakennuttajainsinööri Maija-Liisa Sahlbom

Vantaan kaupungin nimeäminä

- kaupunkisuunnittelujohtaja Jukka Kullberg
- aluearkkitehti Lea Varpanen
- kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtaja Riitta Ollila

Suomen Arkkitehtiiliiton nimeäminä

- arkkitehti, professori Simo Paavilainen
- arkkitehti Kirsi Gullichsen

Palkintolautakunnan sihteerinä toimi arkkitehti Jyrki Tiensuu.

Palkintolautakunnan asiantuntijoina toimivat:

Arkkitehti Mikko Mälkki Vantaan kaupungin museosta

DI Seppo Karppinen SITO Oystä liikenteen ja huollon asiantuntijana

DI Henrik Möller Akukon Oy:tä akustiikan asiantuntijana

Kustannuslaskelmat laati DI Olli Rautkylä Rautkylä Konsultointi Oy:stä.

2. KILPAILUTEHTÄVÄ

2.1 Kilpailun muoto ja osanotto-oikeus

Kilpailu oli yleinen arkkitehtuurikilpailu ja avoin kaikille Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien sopimusten ja lakien mukaisesti.

2.2 Kilpailutehtävän tausta

Nykyinen seurakuntakeskus on valmistunut vuonna 1956 arkkitehtien Leena ja Kalle Niukkasen suunnitelmien mukaisesti. Rakennus pystytettiin alkujaan seurakunnan työkeskukseksi, johon sijoitettiin Tikkurilan kirkkosali. Rakennuksessa on teräsbetoninen pilari-palkkirunko ja sen julkisivut ovat puhtaaksimuurattua tiiltä. Erillinen kellotapuli rakennettiin vuonna 1969. Rakennuksessa on tehty korjaus- ja muutostöitä 1974 - 1975 ja perusteellisempi korjaus 1979 - 1980.

Rakennuksen hyötyala on 1542 m² ja kokonaiskerrosala 2029 m².

Kirkkosalia lukuun ottamatta tilat ovat matalia, kerroskorkeus rakennuksessa on vain 2,5 - 2,8 metriä, vapaat huonekorkeuden vaihtelevat välillä 2,2 - 2,6 metriä. Rakennuksessa ei ole hissiä, liikuntaesteisten on vaikea käyttää seurakuntakeskusta useiden tasojen vuoksi.

Nykyinen kirkko-seurakuntakeskus on jäänyt liian pieneksi. Lisäksi sen suurimpia ongelmia ovat pienet kerroskorkeudet, monet tasoerot ja vanhentunut tekniikka.

Seurakunnan virastotalo on rakennettu 1970-luvulla. Rakennuksessa on teräsbetoninen pilari-palkkirunko, ulkoseinät ovat kerrosrakenteiset ja julkisivut puhtaaksimuurattua tiiltä.

Virastotalon hyötyala on 1612 m2 ja kokonaiskerrosala 3100 m2.

Korttelissa sijaitsevat lisäksi Kiinteistö Oy Tikkurilan terveysaseman ja Kiinteistö Oy Bethanian rakennukset sekä LP-tonttia hallitsevan Tikkurilan Keskustapysäköinti Oy:n pysäköintitilat Unikkotien puolella. Maanalaisiin pysäköintihalleihin johtavat ajorampit Unikkotien ja Asematien puolelta. Koko korttelin huolto hoidetaan nykyisin maanalaisen pysäköintihallin kautta käyttäen keskitetysti Asematieltä halliin johtavaa ajoramppia. Tämä ramppi poistetaan kirkon rakentamisen yhteydessä. Yksi korttelin suunnittelun ongelmakohtia on huollon ja liikenteen järjestely toimivalla tavalla.

Kilpailuohjelma perustuu hankesuunnitelmaan, jonka Vantaan seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi kesällä 2005.

Nykyinen kirkko-seurakuntakeskus

Muutosten myötä on alkuperäisen 1950-luvun arkkitehtuurin selkeä ja yksinkertainen tilaratkaisu paikoin kadonnut ja hämärtynyt. Arkkitehtuuriltaan merkityksellisimpiä tiloja rakennuksessa ovat sisääntulo/porrashuone, aula, kirkkosali ja pieni kappeli.

Kirkkosalin urkuparven alla sijaitseva takatila on alunperin ollut sisääntuloon ilman väliseiniä liittynyt aula. Muutosten myötä tilojen rytmikka on muuttunut ja symmetria kadonnut. Kirkkosalin urkuparven alla sijaitseva takatila on nykyisin erotettu kirkkosalista lasiseinällä.

Kirkkosali on seinien värisävyä ja muutamia lisäyksiä lukuun ottamatta alkuperäisessä asussaan. Myös osa valaisimista on alkuperäisiä. Kirkkosalin arkkitehtuuri on 1950-luvulle ominaiseen tapaan vähäeleistä. Se luottaa muutamiin materiaaleihin ja yksityiskohtien selkeyteen. Seinissä vuorottelevat puhtaaksimuurattu ja vaalea rapattu pinta. Lattian kiveä jäljittelevä materiaali, kalusteiden puupinnat ja kupari kulutuksen kestävyyttä vaativissa yksityiskohdissa liittyvät kokonaisuudeksi jossa jokaisella materiaalilla ja yksityiskohdalla on oma tehtävänsä.

Pieni kappeli saa merkitystä erityisasemallaan rakennuksen runkolinjasta ulkonevana rakennusosana. Myös suorakulmasta poikkeava muoto korostaa tilan asemaa kokonaisuudessa. Kappelin sisätilan pintamateriaaleja on muutettu myöhemmin.

Kirkkorakennuksen fasadeissa oleelliset muutokset ovat olleet pihanpuoleisen parvekkeen ottaminen sisätilaksi ja ovien ja "eteistilan" lakatusta tammesta tehtyjen ikkunoiden vaihtaminen alumiinisiksi.

2.3 Kilpailualue

Kilpailualue käsitti Tikkurilan keskustan korttelin 61204. Varsinainen rakentamisalue on Unikkotien ja Asematien välinen alue (tontti 2 ja siihen liittyvän LP-alue) joka rajoittuu länsisivultaan Kiinteistö Oy Tikkurilan terveysaseman kiinteistöön (tontti 1) ja jonka itäpuolella sijaitsee Kiinteistö Oy Bethania (tontti 3). Tontilla 2 sijaitsevat nykyinen kirkko-seurakuntakeskus ja seurakunnan virastotalo. Kilpailija voi ehdotuksessaan esittää rakentamista vähäisessä määrin myös liitekartalla esitetyille alueille tonteilla 1 ja 3.

Kilpailualueen osia A, B ja C koskivat seuraavat ohjeet ja rajoitukset:

- Alue A, Unikkotien ja virastotalon välinen alue; maanalaisen paikoitushallin yläpohja, seurakunnan virastotalon ja Tikkurilan terveysaseman laajennusvaraukset voidaan sijoittaa tälle alueelle, myös paikoitushallin ajorampin tulee sijaita tällä alueella.
- Alue B, virastotalon ja nykyisen seurakuntakeskus-kirkkorakennuksen välinen alue; maanalaisen paikoitushallin yläpohja, kannelle voidaan rakentaa enintään 2 kerrosta ilman perustusten vahvistamista, auditorio voidaan purkaa. Rakennettaessa muualle kuin paikoitushallin alueelle, ei kerroslukurajoitusta ole.
- Alue C, Nykyisen kirkko-seurakuntakeskusrakennuksen ja Asematien välinen alue; aluetta voidaan käyttää, mutta rakentamisen suhteen on huomioitava, että kaupunkikuvallisena tavoitteena on kehittää kirkon ja kaupungintalon vuoropuhelua aukiota rajaavina rakennuksina. Alueella sijaitsee kellotapuli, jonka käsittely on kilpailijan harkinnassa.

2.4 Kilpailun tavoitteet

Tavoitteena oli suunnitella kirkko ja seurakuntakeskus ympäristöineen kaupunkikuvallisesti hallituksi, toimivaksi, esteettiseksi kokonaisuudeksi. Kirkon ja seurakuntakeskuksen tehtävänä on luoda mahdollisuudet hiljentymiselle keskellä nykyaikaisen kaupungin kiirettä ja antaa seurakunnan toiminnalle

hyvät ulkoiset edellytykset ja puitteet. Kirkon tulee näkyä ja viestiä myös ulkoisesti kristinuskon läsnäolosta: toisaalta kirkko edustaa näkymättömän ja ikuisen Pyhän läsnäoloa, toisaalta se on inhimillisen, nykyhetkessä toimivan seurakunnan kokoontumispaikka.

Kirkosta ja seurakuntakeskuksesta halutaan luoda toiminnallisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoinen arkkitehtoninen kokonaisuus. Kirkon ja seurakuntakeskuksen toivotaan olevan kutsuva, houkutteleva Tikkurilan keskustassa kulkeville.

Kirkkosalin toivotaan viestivän toivoa ja hartautta sekä Pyhän läsnäoloa.

3. SAAPUNEET KILPAILUEHDOTUKSET

Kilpailuun saapui 100 kilpailuohjelman mukaisesti toimitettua ehdotusta. Yhdessätoista ehdotuksessa oli merkittäviä arvostelua haaitavia puutteita ja poikkeamia kilpailuohjelmassa esitettyihin vaatimuksiin nähden. Lisäksi lukuisissa ehdotuksissa on pienempiä puutteita kilpailuohjelman vaatimuksiin nähden.

Ehdotuksesta n:o 100 "Lähimmäinen" puuttui arvostelun kannalta tärkeitä asiakirjoja ja se päätettiin yksimielisesti sulkea arvostelun ulkopuolelle.

Ehdotuksissa n:o 16 "Syli" ja n:o 20 "Valkoinen kivi" oli esitetty nykyinen kirkko-seurakuntakeskus kokonaan purettavaksi. Kilpailun lähtökohtana oli nimenomaan nykyisen kirkko-seurakuntakeskusrakennuksen säilyttäminen ja sen käyttäminen uuden kirkon osana sekä tehtävänä tutkia sen asemaa kaupunkikuvassa. Nämä ehdotukset suljettiin arvostelun ulkopuolelle kilpailuohjelman vastaisina.

Muiden ehdotusten osalta päätettiin, että vaikka niiden puutteet vaikeuttavat osin oleellisestikin arvostelua, ne otetaan arvosteltaviksi.

4. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

4.1 Yleistä

Tehtävänä oli suunnitella Kirkko ja seurakuntakeskus Tikkurilan seurakunnan ja Vantaan seurakuntayhtymän tilojen yhteyteen. Tilaohjelman mukaiset tilat tuli sijoittaa virastotalon ensimmäiseen ja toiseen sekä osaan kolmatta kerrosta, nykyiseen kirkko-seurakuntakeskusrakennukseen sekä rakennettavaan lisä/uudisrakennukseen. Tilaohjelma oli monitahoinen. Parhaissa ehdotuksissa tilat oli sijoitettu tehokkaasti nykyisiin rakennuksiin, osassa ehdotuksia oli varsinkin virastotalo jäänyt tehottomaksi tai vajaakäyttöiseksi.

Virastotalolle ja Tikkurilan terveysaseman rakennukselle tuli suunnitella laajennusvaraukset, kumpikin n. 2000 m² Unikkotien puolelle. Laajennusvaraukset tuli esittää asemapiirroksessa.

Rakentaminen tuli sijoittaa osoitetulle alueelle. Pääosin kilpailijat ovat tätä noudattaneet.

Kirkkosalista toivottiin hiljentymisympäristöä eri ikäpolville kaupungin keskellä. Sitä ei käytetä ainoastaan seurakunnallisiin tilaisuuksiin, vaan sinne tulee voida poiketa myös yksityisesti.

Kirkkoon liittyy kellotapuli, joka saattoi olla nykyinen tai uusi. Jos kilpailija esittää uuden tilan kelloille, tuli nykyisen kellotapulien kohtalo ratkaista (säilytetään - poistetaan). Kellotapuliin sijoitetaan 8 kelloa. Nykyisessä kellotapulissa on kolme kelloa.

Suunnitteluohjeet olivat ohjeita, joista saattoi perustellusti poiketa.

Tikkurilan nykyinen, alunperin seurakuntatyön keskuksiksi toteutettu kirkkorakennus on sekä kaupunkikuvallisesti että historiallisesti tärkeä rakennus. Kun Tikkurilasta 1950-luvulla muodostui Helsingin maalaiskunnan uusi hallinnollinen keskus, taajama alkoi nopeasti kasvaa ja muuttua. Rakentaminen kiihtyi Tikkurilan alueella, ja jo vanhastaan keskeisen Asematien varteen valmistui vuosina 1956-57 lähes yhtäaikaaisesti kaksi merkittävää julkista rakennusta: kunnantalo eli nykyinen kaupungintalo ja seurakuntatyön keskus, nykyinen Tikkurilan kirkko.

Nämä kaksi rakennusta, joiden ympärille Helsingin maalaiskunnan ja sittemmin Vantaan kaupungin hallinnollinen keskus on vähitellen tiivistynyt, muodostavat edelleen vaikuttavan parin, jonka kaupunkikuvallinen arvo on korostetusti niiden muodostamassa vuoropuhelussa. Yhdessä ne ovat enemmän kuin kumpikaan rakennus olisi yksinään.

Kaupunkiympäristöille on ominaista kerroksellinen kasvu, jossa eri ikäiset rakennukset täydentävät toisiaan. Taitavasti suunniteltuna muutoksen ei tarvitse merkitä sitä, että vanhaa tarvitsisi hävittää. Uusi ja vanha voivat yhdessä muodostaa kokonaisuuden, joka on enemmän kuin osiensa summa. Laajennuksen toteuttamisen yhteydessä on myös luontevaa suorittaa olemassa olevan rakennuksen kunnostaminen sen keskeisiä ominaispiirteitä kunnioittavalla tavalla.

Tehtävä on ollut vaikea. Ehkä myös siitä johtuu, että hyviä ehdotuksia on runsaasti ja ne esittävät kilpailutehtävään useita erilaisia ratkaisuja. Kilpailuehdotuksissa on useita hienoja ja monipuolisia ja myös uuden tyyppisiä, ennen näkemättömiä kirkko-seurakuntakeskusratkaisuja ja myös erittäin hyviä kaupunkikuvallisia näkemyksiä. Näin ollen kilpailu täyttää hyvin sille asetetut odotukset ja sitä voi pitää onnistuneena.

Kilpailutehtävän vaikeudesta ja monitahoisuudesta johtuen myös parhaissa ehdotuksissa on virheitä ja puutteita, jotka vaativat huomattavaakin jatkotyöskentelyä. Tällaisia ovat liikenteen ja ennen kaikkea huollon järjestelyt.

Nykyisen kirkko-seurakuntakeskuksen ja Asematien välinen alue oli kilpailun haastavimpia osa-alueita. Kilpailijoiden toivottiin kehittävän kirkon ja kaupungintalon vuoropuhelua aukiota rajaavina rakennuksina. Kilpailuehdotukset tuovat tähän monia mielenkiintoisia näkökulmia.

Yksi arvostelun peruskysymyksiä on ollut miten nykyinen kirkko ja kirkkosali koetaan, miten kilpailuehdotusten ratkaisut muuttavat tilannetta? Yhtenä suurimpana puutteena nykytilanteessa on nähty tilaongelman lisäksi saavutettavuus ja siitä aiheutuva esteettömyyden vaatimus; joustavien, selkeiden ja myös eri-ikäisille liikuntaesteisille helppojen ja kutsuvien tilojen aikaansaaminen.

4.2 Arvosteluperusteet

Kilpailuohjelmassa annettujen arvosteluperusteiden sisältöä täsmennettiin kilpailuehdotusten alustavan tarkastelun yhteydessä:

Kirkon näkyminen Tikkurilan keskustan kaupunkikuvassa

- Päätehtävänä oli kirkon suunnittelu ahtaaseen ja kookkaiden rakennusten ympäröimään kaupunkikeskustaan. Kirkon tuli näkyä ja viestiä kristinuskon läsnäoloa. Kirkon näkymistä kaupunkikuvassa voidaan tarkastella uudisrakentamisen suhteena olemassa olevaan kirkkoon ja toisaalta uudisrakentamisen suhteena kaupunkinäykmiin.

Rakennusten toiminnallisuus, joustavuus ja sopeutuminen muuttuviin tilanteisiin

- Päällimmäisenä on kirkkosalien keskinäinen tilallinen ja toiminnallinen suhde. Salien tulee mahdollistaa monipuolisesti jumalanpalvelukset eri yleisöillä. Tilojen tulee soveltua erilaisiin toimituksiin kuten vihkiminen, konfirmaatio, hautaan siunaaminen ja lisäksi voidaan järjestää myös konsertteja sekä erilaisia seurakunnallisia kokoontumistilaisuuksia. Salitilojen lisäksi toiminnalle on oleellista niihin liittyvät apu- ja palvelutilat sekä virastotilat. Kaikkien toimintojen tulee voida tapahtua yht'aikaisesti; eri yleisötilaisuuksien ja huollon tulee toimia toisiaan häiritsemättä.

Liikenteen toimivuus sekä huolto-, että henkilöliikenteessä ja hyvin toimivat sisäiset yhteydet kirkon ja seurakuntakeskuksen eri tilojen välillä

- Rakennukseen saapuvan tulee löytää helposti oikea tilaisuus ja oikea paikka. Saattoliikenteen tulee olla selkeää ja yhteyksien pysäköintipaikoilta luontevaa. Ajoneuvo- ja huoltoliikenteen tulee toimia tehokkaasti ja häiritsemättä. Aulatilojen mitoituksen tulee mahdollistaa eri toimintojen ja tilaisuuksien yht'aikaisuus ja päällekkäisyys sekä suurten kirkkopyhien yleisömäärien liikkuminen ja sijoittuminen. Eri toimintojen, kirkon - seurakuntakeskuksen - virastotilojen, välisten sisäisten yhteyksien tulee olla luontevaa.

Arkkitehtoninen kokonaisote; rakennuksen ja tilojen luonne sekä käyttötarkoitus huomioon ottaen

- Tämä sisältää oikeastaan kaikki muut kriteerit. Arkkitehtoninen kokonaisote pitää sisällään arkkitehtonisen idean, tunnistettavan identiteetin. Kirkon ollessa kyseessä oleellinen arvioinnin kohde on kirkkosali jumalanpalvelustilana, sen tunnelma ja toiminnallisuus. Lisäksi tässä voidaan nähdä

ehdotuksen sisältö, kokonaisajatus, paikan hengen huomioonottaminen sekä tilojen ja tilakokonaisuuksien luonne ja toiminta.

Kokonaistaloudellisuus elinkaari huomioon ottaen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää käytettyjen ratkaisujen kestävyys ja huollettavuuteen

- Palkintolautakunta pitää tässä vaiheessa oleellisia suunnitelman kokonaislaajuutta, tehtyjä materiaaivalintoja ja käyttökustannuksia sekä huoltotarvetta rakennuksen käyttöikä huomioonottaen.

Kokonaisratkaisun arkkitehtoniset ansiot ja kehittämiskelpoisuus ovat arvioinnissa tärkeämmät kuin yksityiskohtien virheettömyys.

4.3 Suhde ympäristöön

Kaupunkikuvassa ei ole kysymys vain muodosta, vaan myös henkisestä sisällöstä, joka alkaa tässä kaupunkikuvakokonaisuudessa 1950-luvulta. Kilpailutehtävään kuului pohtia nykyisen kirkko-seurakuntakeskuksen roolia kaupunkikuvassa. Nykyisen kirkon osallistuminen kaupunkikuvaan on ehdotuksissa tulkittu hyvin monella tavalla. Osa ehdotuksista hävittää sen käytännöllisesti katsoen täysin. Parhaat ehdotukset valottavat nykyisen kirkon suojelua korostamalla vanhaa nykyaikaisen rinnalla. Uuden kirkon keskusteluyhteys nykyisen kirkko-seurakuntakeskuksen ja kaupungintalon kanssa on kaupunkikuvan kannalta erityisen oleellista; parhaat ehdotukset toteuttavat tämän materiaaleja myöten.

Seurakunnan kannalta kirkon ja kristillisyyden näkyminen kaupunkikuvassa on ensiarvoisen tärkeää. Kilpailuehdotusten laaja kirjo osoittaa, että tämä on mahdollista toteuttaa monin tavoin onnistuneesti. Kilpailuun asetetut toiveet ja odotukset kohdistuivat ympäristön kannalta erityisesti sisäpihan kehittämiseen. Kilpailun tuloksen perusteella nähdään miten tärkeä elementti kirkko voi olla kaupunkikuvan kehittämisessä.

Vantaan hallinnollisen keskustan, Tikkurilan ydinkeskustan kehittämissuunnitteluun liittyy oleellisesti uuden kirkon ja seurakuntakeskuksen suunnittelukysymysten ratkaiseminen. Vaikka kyseessä onkin yhden yksittäisen julkisen rakennuksen suunnittelutehtävä, on käydyllä arkkitehtuurikilpailulla varsin kauaskantoisia merkityksiä keskustan kehittämisessä sekä kaupunkirakenteellisesti että kaupunkikuvallisesti. Keskustasuunnittelun moniongelmaisuus on näkynyt paitsi kilpailuohjelmassa myös esitetyissä ratkaisuehdotuksissa: vaikka eri suunnittelukysymykset liittyvät välittömästi toisiinsa, on kokonaisuuden kannalta välttämätöntä syventyä yhteen osaongelmaan kerrallaan. Arkkitehtuurikilpailu suunnattiin selkeästi itse rakennuksen hahmon luomiseen, vaikka kirkon suunnitteluun liittyy monia toiminnallisia haasteita kaupunkikuvallisesti tärkeiden tekijöiden lisäksi. Myös rakennushistoriallinen näkökulma tuo tehtävänantoon oman erityisen vaativuustasona. Perusratkaisun löydyttyä suunnittelu jatkuu erityisesti eri osatehtävien kuten käydyn maisema-arkkitehtuurikilpailun tulosten sekä liikenne- ja pysäköintiratkaisujen yhteensovittamisena. Keskustasuunnittelu etenee näin palapelin tavoin, askel askeleelta.

Monet ratkaisuehdotukset herättävät uusia kysymyksiä, joihin tulevilla suunnittelutehtävillä tulee etsiä vastauksia. Näistä kaupunkikuvallisesti keskeisimmät liittyvät seurakunnan virastotalon ja Tikkurilan terveysaseman tuleviin laajennuksiin Unikkotien varressa. Toiminnallisia linjauksia puolestaan edellyttää maanalaisen pysäköinnin lisäksi mm. uusien kevyen liikenteen yhteyksien ratkaiseminen korttelissa niin, että yhteydet muuhun keskusta-alueeseen ovat luontevia ja että tonttien osa-alueille ei muodostu häiriötoimintaa kerääviä epäalueita.

Ehdotukset ottavat vaihtelevalla tarkkuudella kantaa laajempiin Tikkurilan keskustan kaupunkirakenteellisiin kysymyksiin; ääriesimerkkinä työt, jotka eivät esitä millään tavalla tontin liittämistä toiminnallisesti ympäristönsä todellisuuteen. Maanalaisten tilojen toimivuuteen oleellisesti liittyvien ajoluiskien ratkaiseminen on monissa vaihtoehdoissa jäänyt viitteelliseksi ja jopa epärealistiseksi. Toisaalta parhaissa töissä on osoitettu, miten uuden ajorampin "kätkeminen" uudisrakennukseen tuo kaupunkikuvallisesti laadukkaan perusratkaisun (esim. ehdotukset 45 "Tie" ja 51 "Piispanhiippa"). Myös maanalaisen maailman suunnittelu edellyttää syventämistä jatkossa, koska monet kysymykset jäävät vielä tässä vaiheessa vastauksia vaille. Näistä keskeisimpiä ovat pysäköintitilojen korkeusasemat, liittymät torin alaisen pysäköintilaitokseen sekä kiinteistöjen huollon ratkaiseminen.

Ehdotusten vaikutuksia on seuraavassa arvioitu keskustaympäristön osalta erityisesti kolmesta näkökulmasta: toiminnallinen, kaupunkikuvallinen ja katutilallinen perusratkaisu.

Kaupunkirakenteellisesti ratkaisuehdotukset voidaan jakaa karkeasti kolmeen perusteemaan ja niiden variaatioihin:

- 1) uusi kirkko tontin keskiosassa,
- 2) uusi kirkko tontin länsisivustalla ja kiinni tulevan kävelykadun rajassa sekä
- 3) uusi kirkko nykyisen kirkon ja kaupungintalon välissä, tontin pohjoisosassa.

1 Uusi kirkko tontin keskiosassa

Ratkaisuperiaate muodostaa parhaimmillaan korttelin sisäosaan muulta kaupunkikeskustalta rauhoitetun, oman pihapiirin, joka tarjoaa kirkkoliselle toiminnolle varsin moninaisia ulottuvuuksia nykypäivän hektisessä maailmassa (ansiokkaimpia 45 "Tie", 60 "Pisarat" ja 26 "Lux mundi"). Kaupunkikuvallisena ja -tilallisena haasteena voidaan näissä töissä todeta olevan erityisesti, miten saada uusi kirkko riittävällä vakuuttavuudella osaksi kävelykeskustaa. Tehtävässä on mm. valaistuksen mahdollisuuksia oivallettu hyödyntää kiitettävästi (parhaimmillaan tässä onnistuvat 51 "Piispanhiippa", 67 "Side" ja 92 "Synopsis"). Tällä ratkaisuperiaatteella ei valitettavasti kuitenkaan pystytty tuomaan Tikkurilan keskustaan sen kipeästi kaipaamaa uuden vuosituhannen symbolirakennusta, joka liittyisi osaksi keskeistä kaupunkitilaa ja sen näkymiä.

2 Uusi kirkko tontin länsisivustalla ja kiinni tulevan kävelykadun rajassa

Monissa ratkaisuehdotuksissa saavutetaan samat sisäpihan edut kuin edellisessäkin periaateratkaisussa ja sen lisäksi uusi kirkko saadaan kaupunkikuvallisesti voimakkaammin osaksi kävelykatukeskustaa ja tulevaa aukiota. Tähän ryhmään kuuluu töitä, jotka ovat hyödyntäneet tonttien välisen kapean tilan sisääntulona ja sen oheistiloina tai joissa uusi kirkko on taiten liitetty nykyiseen saliin. Nykyisen kirkon ja terveysaseman välisen kapean vapaan tilan hyödyntäminen uuden kirkon sijoittamiseen on muutamissa töissä pystytty ratkaisemaan taiturimaisesti (ehdotus 6 "Kellojen kutsu") - tosin kirkkosalien toiminnallisuus on siitä saattanut paikoin kärsiä.

Kapean vapaan tilan hyödyntäminen sisääntulon järjestelyihin oheistiloineen on parhaimmillaan saanut aikaan juhlanan ja vaikuttavan sisääntuloyhteyden (ehdotukset 67 "Side" ja 97 "2. Moos. 25:8"), jolla ihminen siirtyy askel askeleelta vilkkaalta kävelykatu- ja torimaailmasta hiljentymiseen ja myös juhlaan.

Varsin mielenkiintoinen on kilpailuehdotus nro 19 "Liitto", jossa esitetään suomalaisesta kaupunkitraditiosta poikkeavaa kompaktaa keskustakirkkoa, jonka kirkkosaliin kulku ohjataan juhlaovista suoraan Asematieltä. Sen hienovarainen kaupunkikuvallinen ratkaisu huomioi kauniilla tavalla Tikkurilan keskustan 1950 -luvun henkeä.

Tämän ryhmän ehdotusten vahvuuksina kaupunkikuvallisesti ja katutilallisesti on erityisesti historiallisen kerroksellisuuden jatkuminen ja täydentyminen. Uudisrakentamisen sijoittaminen kapeaan vapaaseen tilaan Asematien varressa rajaa intensiivisesti katutilaa ja luo uudisrakentamisella taustaa nykyisen kirkon ja kaupungintalon vuoropuhelulle.

3 Uusi kirkko nykyisen kirkon ja kaupungintalon välissä

Uuden kirkon sijoittaminen tontin pohjoisosaan on erityisesti tasapainon etsimistä nykyisen kirkon ja kaupungintalon välisen vuoropuhelun jatkumiselle. Uudisrakentamisen sijoittaminen tähän osaan tonttia vaatii onnistuakseen erityistä ammattitaitoa ja herkkyyttä. Ongelmallisempaa voidaan pitää tontin koillisnurkkaa, jolloin uudisrakentamisella mm. katkaistaan kaupungintalon sisäaulasta näkymät vanhaan kirkkorakennukseen.

Kaupunkikuvallisesti ja katutilallisesti ansiokkaimmat ja rohkeimmat työt löytyvät kuitenkin juuri tästä ryhmästä. Uudisrakentaminen muodostaa maamerkin, jonka perusteella kävelykeskustassa on helppo orientoitua. Sama vaikutus toki olisi muutamissa ehdotuksissa esitetyllä kellotapulin uusimisella, mutta asteen laimeampana. Ehdotuksessa 49 "Liitto" on taiturimaisella tavalla säilytetty tarpeellinen vuoropuhelu hallinnollisen keskustan tärkeimpien julkisten rakennusten kesken ja silti tuotu uusi voimakas elementti osaksi tätä keskustelua. Uudisrakennus jättää tilaa vanhalle ja tuo samalla uuden ajan mukaan ydinkeskustaan. Ehdotuksen vapaat muodot korostavat olemassa olevan rakennuskannan suoraviivaisuutta ja antavat katseelle tilaa etsiä uusia näkymiä. Siitä muodostunee nopeasti Tikkurilan keskustan symbolirakennus.

4.4 Liikenteen toimivuus

Liikenteen suunnittelussa tuli ottaa huomioon vaihteistus. Liikenteen tulee toimia sekä nykyisen katuverkon vallitessa että mahdollisen kävelykeskustan toteuduttua. Asematie tullaan muuttamaan kävelykaduksi. Autohalliin Asematieltä johtava ajoramppi poistetaan. Autohalli sekä korttelin huolto tuli suunnitella siten, että se toimii rampin poistosta huolimatta ja on liitettävissä rakennettavaan torin alaiseen pysäköintihalliin.

Nykyisin paikoitushallien ongelmana ovat ahtaus ja toiminnan monimutkaisuus. Koska koko korttelin huolto toimii nykyisin Asematielle liittyvän, poistuvan rampin kautta ja kirkkoon ja seurakuntakeskukseen tulee voida saapua joustavasti myös pysäköintihallin kautta, tuli järjestelyihin kiinnittää erityistä huomiota. Kilpailijalla oli mahdollisuus esittää Unikkotien puoleiselle ajorampille uusi, suunnitelmaansa sopivan sijoitus.

Asemakaava edellyttää, että autopaikkoja tulee osoittaa 1 ap / 10 istumapaikkaa kokoontumistilat, 1 ap / 50 km² tstopilat ja 1 ap / 150 km² muut tilat. Kilpailijan oli huomioitava, että autopaikkamäärä ei ainakaan pienene paikoitus- ja huoltoliikenteen järjestelyissä.

Suunnittelussa tuli ratkaista korttelin jäte- ja muu huoltoliikenne sekä kirkon ja seurakuntakeskuksen saattoliikenne. Tässä tuli huomioida mm. hääparit, kastetilaisuudet, suuret kirkkopyhät ja mahdollisuus vainajan siunaamiseen. Ratkaisut tuli esittää asemapiirroksessa ja pohjapiirroksissa.

Paikoitushalleista tuli esittää toimivat esteettömät yhteydet kaikkiin yleisön käyttöön tuleviin tiloihin, samoin katutasoilta.

Ajoneuvoliikenteen lisäksi kirkon ja seurakuntakeskuksen suunnittelussa tuli huomioida kevyen liikenteen yhteydet erityisesti Kielotien ja Unikkotien pysäkeiltä sekä Tikkurilan asemalta.

Liikenne on jäänyt kilpailijoilla heikosti tutkituksi. Parhaissakin ehdotuksissa on keskitytty kevyen liikenteen, paikoituksen ja saattoliikenteen järjestelyihin. Näissä on maantasossa onnistuttu hyvin tai tyydyttävästi. Sen sijaan paikoitushallin järjestelyt ja yhteydet sieltä kirkkoon ja seurakuntakeskukseen sekä saattoliikenteen järjestelyt paikoitushallin kautta vaativat lisätutkimista.

Huollon vaatimat järjestelyt on yleensä osoitettu pysäköintihallin kautta tapahtuviksi. Tämä edellyttää ajoväyliltä vähintään 4 metrin korkeutta mikä on mahdollista vain erikoisjärjestelyin. Lisäksi tällaisten väylien yhdistäminen nykyisiin paikoitushalleihin on hankalaa.

Kilpailun tulos osoittaa, että huollon järjestäminen maanalaisten tilojen kautta on hankalaa ja jatkosuunnittelussa kannattaakin tutkia myös maantasoisten huoltotilojen rakentamista.

Tikkuraitin suunta näyttää jääneen pienemmälle huomiolle. Se on kuitenkin kaupunkirakenteellisesti oleellinen lähestymissuunta.

4.5 Rakennuksen toiminnallisuus, joustavuus ja sopeutuminen muuttuviin tilanteisiin

Toiminnallisena ohjeena oli, että kirkkosaliin ja kaikkiin yleisölle tarkoitettuihin tiloihin tullaan aulan (aulojen) kautta. Aula toimii seurakunnan toiminnan informaatioalueena. Sisäänkäynnit tuli suunnitella kutsuviksi siten, että ne houkuttelevat ohi kulkevia ihmisiä poikkeamaan aulatiloihin. Tiloihin tuli olla kutsuva, esteetön kulkuyhteys sekä katutasosta, että paikoitushallista. Edellä oleva koski myös virastotalon 4. kerroksessa sijaitsevia seurakuntayhtymän toimistotiloja. Parhaiten ratkaistuissa ehdotuksissa on suunniteltu joustavasti toimivat sisäyhteydet kirkko-seurakuntakeskus-virastotalo-kokonaisuudelle.

Kirkkosali ja seurakuntasalit oli suunniteltava siten, että ne voivat palvella samaa tilaisuutta. Kirkkosaliin tuli olla liitettävissä muita tiloja siten, että tilakokonaisuuteen mahtuu istumaan noin 600 henkilöä. Tämä on saavutettavissa erilaisilla tilayhdistelmillä ja suurimmassa osassa ehdotuksia 600 henkilön vaatimus toteutuu. Salien yhdistämisessä oleellista on paitsi tekninen toimivuus myös se, että tila muodostaa kokonaisuuden eri kokoisina yhdistelminä. Puutteita on laadussa; kaikki 600 istumapaikkaa eivät ole aina tasa-arvoisia tai edes tyydyttäviä näkyvyyden ja kuuluvuuden suhteen.

Kirkkosalin mitoituksessa tuli varautua 30-40 äänikertaisten urkujen sijoittamiseen seurakunnan näkösektorille. Lisäksi tarvitaan tila n. 40 hengen kuorolle. Myös kamariorkesterin tai muun esiintyjäryhmän tulee voida esiintyä kirkkosalissa. Mikäli tilassa järjestetään isompia musiikkitilaisuuksia, voidaan esiintymiseen tarvittavaksi tilaksi osoittaa osittain alttari- tai muuta tilaa. Kirkkosali suunnitellaan akustisesti musiikkikäyttöön soveltuvaksi, puheen kuuluvuus tulee kuitenkin huomioida. Kirkkosaliin tulee istuimet 400 hengelle.

Akustisen tarkastelun perusteella kirkkosalin tulisi täyttää seuraavat vaatimukset:

- riittävä tilavuus, jotta saavutetaan urkumusiikin vaatima melko pitkä jälkikaiunta-aika
- suurimmalla osalla pinnoista tulee olla struktuuria, jotta varmistetaan riittävä diffuusi äänikenttä
- kirkkosalin muoto, jossa suurin osa paikoista on samanarvoisia

- tarpeeksi suuri tila uruille

Akustisesti ehdotuksissa on huomattavia eroja. Etenkin urkujen vaatima tila on jäänyt monissa ehdotuksissa varaamatta ja kirkkosalin tilavuus ei vastaa musiikin vaatimuksia. Parhaissa ehdotuksissa nämä on yleensä huomioitu.

Sakastiin tuli olla oma sisäänkäynti aulasta tai ulkoa. Jumalanpalvelusta ja toimituksia suorittavat papit ja avustavat henkilöt saapuvat alttarille kirkkosalin kautta. Parhaina on pidetty sakastin sijoittamista aulatilojen yhteyteen siten, että sieltä on yhteys kaikkiin saleihin ilman läpikulkua toisten tilojen kautta.

Ohjelmaa laadittaessa oli ajateltu, että nykyinen kirkkosali tulisi uuden kirkon suureksi seurakuntasaliksi. Sitä käytettäisiin juhlatilaisuuksien pitopaikkana. Isossa seurakuntasalissa voitaisiin järjestää myös pienimuotoisia musiikkiesityksiä ja sinne sijoitetaan flyygeli. Kilpailijan oli mahdollista liittää nykyinen kirkkosali kokonaisuuteen harkitsemallaan tavalla ja tarvittaessa muuttaa sitä. Pieni seurakuntasali toimisi kirkkovaltuuston kokousten pitopaikkana, jos nykyinen auditorio puretaan. Se toimisi myös yleisenä kokoustilana sekä kahviona. Seurakuntasaleja tuli voida käyttää omaan tarkoitukseen samanaikaisesti kirkkosalin kanssa, mutta niiden kaikkien tuli toimia myös osana samaa tilaisuutta. Jakeluokeittien tuli sijaita seurakuntasalien läheisyydessä. Pääosa kilpailijoista ehdottaa kilpailuohjelman mukaisesti nykyisen kirkkosalia suureksi seurakuntasaliksi. Joissakin ehdotuksissa nykyisestä kirkkosalista on laajentamalla rakennettu uusi kirkkosali. Osa kilpailijoista on muokannut nykytilannetta hyvinkin rajusti, joissakin nykyisen salin luonne on säilytetty. Ongelma säilyttävässä ratkaisussa on se, että nykyinen kirkkosali on tilana liian pieni ja matala eikä näin ollen täytä ohjelman mukaisen suuren kirkkosalin tilallisia ja akustisia vaatimuksia.

Nykyinen toimituskappeli oli tilana säilytettävä. Tilaohjelman mukainen kappeli (100 m²) tuli liittää kirkkosaliin. Ehdotuksissa on sekä kiinteästi kirkkosalin osana toimivia, että kirkkosalista erotettavia kappeleita.

Lisäksi toivottiin, että tilat mahdollistaisivat myös ulkojumalanpalvelukset ja esimerkiksi tiedonannot ja puheet kirkon ulkopuolella kuten joulurauhan julistuksen. Kilpailijat ehdottavat ulkojumalanpalveluksia varten ulkokirkon tai auditorion rakentamista korttelin sisäpihalle, joissakin ehdotuksissa myös tulevan torin puolelle.

Nykytilanteessa erityisesti aputilojen puute on ollut ongelma. Vaikka kilpailun pääpaino on päätilan kirkon suunnittelussa, salitilojen luonteen ja toiminnan lisäksi seurakuntatyölle oleellisia ovat myös toimintatilat. Yhteistilat tuli sijoittaa siten, että ne ovat hyvin saavutettavissa aulatiloihin. Kokoustilat toivottiin toisistaan siirtoseinän erotetuksi monikäyttötiloiksi.

4.6 Arkkitehtoninen kokonaisote

Kilpailuehdotukset edustavat laajasti erilaisia näkemyksiä. Kilpailun yleistaso on korkea ja ulkoiselta hahmoltaan hallittuja ehdotuksia on runsaasti. Joukossa on monentyylisiä tutun oloisia moderneja kirkkoja sekä joitakin uusia, ennen näkemättömiä selvästi kirkoksi tunnistettavia esityksiä. Jotkin kilpailijat ovat esittäneet hyvinkin veistosmaisia kirkkoja, toisista voi tunnistaa tämän hetken kansainväliset tuulet. Parhaat ehdotukset ovat yksinkertaisia ja tunnelmaltaan meidän luterilaiseen kristillisyyteen sopivia.

Massoittelemisen perusratkaisut vaihtelevat valitun perusratkaisun mukaan. Rajoittavana ja ohjaavana tekijänä on ollut nykyinen rakennuskanta ja suhde siihen. Parhaat ehdotukset antavat nykyisen ympäristön kerrostumille arvoa, uudisrakentaminen sijoittuu siihen sopusointuisesti, vanhaa tukien.

Nykyisten rakennusten ja uudisrakentamisen suhde oli yksi kilpailutehtävän pääkysymyksiä. Rakennusten säilyttämisen aste vaihtelee ehdotuksittain; osa on säilyttänyt nykyisen kirkko-seurakuntakeskusrakennuksen lähes sellaisenaan, joissakin se on sulautettu uuteen kirkkorakennukseen. Onnistuminen on paljolti kiinni näin saavutetusta kokonaisuudesta.

Kellotapulin on osa kilpailijoista säilyttänyt. Varsinkin sisäpihalle sijoitetuissa ratkaisuissa on ollut tarve suunnitella uusi, kirkkoon ohjaava kellotorni torin laidalle. Joukossa on mielenkiintoisia ehdotuksia niin erillisiksi kellotapuleiksi kuin kellojen sijoittamiseksi osaksi kirkkorakennusta. Kokonaisarviona on nähtävissä, että uusi kirkko tarvitsee myös uuden, kokonaisuuteen sopivan kellotapulin.

Arkkitehtoninen suhde ympäristöön ja paikan hengen huomioonottaminen on ollut vaikea tehtävä. Ympäröivä rakennuskanta on nuorta, enimmillään noin 50 vuotta. Silti siihen mahtuu erilaisia ajallisia kerrostumia ja monenlaisia kehityssuuntia. Rakennuksen tulisi olla luonteikas ja sen käyttötarkoitusta tunnistettavissa - kirkon tulee olla kirkon näköinen. Samalla sen on toimittava vanhat tilat kokonaisuuden

osana huomioiden ja asetuttava positiivisena lisänä olevien rakennusten ryhmään omana ajallisena kerrostumanaan.

Rakennusten julkisivumateriaalit vaihtelevat: punatiiltä, puhtaaksimuurattuina tai rapattuina pintoina, luonnonkiveä, keraamita laattaa, lasi eri tavoin käsiteltynä, puuverhousta ja erilaisia metallilevyjä. Kaikkia esitettyjä materiaaliehdotuksia on pidetty mahdollisina. Tärkeintä on toteutuksen toimivuus osana ympäristöä esteettisesti ja teknisesti.

Kirkkosalin ulkoinen ilme on parhaissa ehdotuksissa selkeä ja yksinkertaisen rauhallinen sekä sakraali. Sisä- ja ulkopuoli ovat sopusoinnussa keskenään. Kaikissa tämä ei kuitenkaan ole onnistunut; salien sisätilat voivat olla eri paria ulkohahmon kanssa tai kokonaisuus on sekava aihekokoelma, jonka osat eivät heijasta sisätilojen merkitystä tai korostukset osuvat kokonaisuuteen sattumanvaraisesti.

Seurakunnan toimintatilojen luonne jää monesti arvailujen varaan. Parhaissa ehdotuksissa kirkkosalin lisäksi myös seurakuntasalit ja aulat ovat onnistuneita, yksinkertaisia tiloja, joiden muoto, mittasuhteet, luonnonvalon taitava käyttö ja harkiten avatut näkymät luovat kirkon tunnelman. Monilta unohtuneita, mutta tärkeitä, ovat myös tavalliset toimintatilat ja seurakunnan työskentely- ja palvelutilat.

4.7 Kokonaistaloudellisuus ja elinkaari

Palkittavista ehdotuksista tehtiin tavoitehintalaskelmat. Kustannustarkastelussa todettiin kaikkien kuuden ehdotuksen alittavan kilpailuohjelmassa esitetyn kokonaiskustannusarvion 20 milj. euroa. Ehdotusten väliset kustannuserot ovat melko pieniä ja mahtuvat laskennan virhemarginaalin sisälle. Nykyisiin rakennuksiin sijoitettavien tilojen vertailua ja niihin suunniteltujen tilamuutosten aiheuttamia kustannuseroja ei voitu kaikkien ehdotusten osalta arvioida, koska osasta ehdotuksia puuttuivat näiden rakennusten tilankäytön ja sijoittelun suunnitelmat.

Valittaessa kärkiehdotuksia palkintolautakunta kiinnitti erityistä huomiota käytettyjen materiaalien ja ratkaisuiden kestävyYTEEN ja huollettavuuteen. Tarkoituksena on rakentaa kirkko, jonka tulee kestää tuleville sukupolville.

4.8 Jako luokkiin

Ehdotukset jaettiin neljään luokkaan seuraavasti:

- yläluokkaan ehdotukset, jotka arkkitehtoniseen ideaan pohjautuen toteuttavat arvostelukriteerit parhaiten ja valottavat kilpailutehtävää monipuolisesti. Yläluokasta parhaat nimettiin edelleen palkintoluokkaan kuuluviksi.
- alaluokkaan ehdotukset, jota ovat lähtökohdiltaan virheelliset tai ovat jääneet kehittymättömiksi
- muut ehdotukset keskiluokkaan.

5. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

5.1 Palkintoluokka

Yhteensä 6 ehdotusta

6 "Kellojen kutsu"

Ehdotus sijoittaa uudisrakentamisen tontin länsipäätyyn varsin näppärällä ja uskottavalla tavalla. Porrastuvan korkean uudisosan sisään sijoittuvat kirkkosali, kappeli ja kellotorni. Uuden liittäminen vanhaan kirkkoon ratkaistaan matalalla rakennusosalla, johon sijoittuu aulatilaja sekä pieni seurakuntasali. Varsinainen uusi kirkkosali nousee korkeuksiin voimakkaasti rytmitettyä rakennusmassana tontin länsipäässä. Uuden kirkkosalin sijoitus onkin kiinnostava kaupunkikuvallinen mahdollisuus. Ehdotus, joka edustaa tässä ratkaisutavassa kilpailun parhaimmistoa, osoittaa kuitenkin myös perusstrategiasta johtuvat vaikeudet suunnitelman sisällä: vanhan ja uuden yhdistäminen ei ole täysin sulavasti ratkennut. Vanhan kirkkosalin liittäminen osaksi uutta kokonaisuutta esitetyllä tavalla vaikuttaa keinotekoiselta ja toiminnallisesti hankalalta.

Kaupunkikuvallisesti ehdotettu ratkaisu on kiinnostava. Vanhaan rakennukseen nähden poikittain sijoitettu pitkä ja korkea massa ottaa hienovaraisesti vanhan kirkkorakennuksen ikään kuin siipiensä suojaan, mutta jättää silti rakennuksen pitkän julkisivun ennalleen kävelyraitin suuntaan. Vanhan kirkon edusta on rajattu uudella luonnonkivimuurilla kävelyraitista. Viitteellisestä piirustuksista ei käy ilmi, miten

kävelyraitin ja rakennusten välisen kirkkopuiston peruspinta artikuloidaan: tältä osin suunnitelmaa olisi mahdollista kehittää raittiin kytkeytyvän sisääntuloaukion suuntaan.

Ehdotus säilyttää vanhan kirkon sisäänkäynnin uuden esteettömän pääsisäänkäynnin rinnalla. Vanhaan sisäänkäyntiin kytketään siihen korttelin toiminnot liittävä sisäyhteys. Ohjelman sijoittelu on pääpiirteissään melko ongelmaton salikokonaisuuden joitakin toiminnallisia puutteita lukuun ottamatta. Suunnitelman suurimmat hankaluudet syntyvät kahden rakennuksen koordinaatiston kohtaamisessa, jossa ei aina onnistuta ilman virhettä: esimerkiksi pienen seurakuntasalin toiminnallisuutta ei pidetty hyvänä, huoltoyhteyksien järjestelyt jäävät epäselviksi ja uudisrakennuksen aulatilat ovat ahtaita. Näitä ja saleihin liittyviä puutteita olisi kuitenkin mahdollista jossakin määrin korjata jatkosuunnittelussa. Virastotalon puolelle sijoitetut toimisto ja yleisöpalvelutilat napsahtavat paikalleen melko mallikkaasti. Kellariin on sijoitettu varhaisnuorisotyön tiloja, kuorontiloja ja sakasti, joista on yhteys kirkkosalin aulaan. Ehdotuksessa on esitetty leikkauspiirustuksia ainoastaan uudisrakennuksen osalta.

Esitetty kokonaisuus on pienistä puutteista huolimatta tilallisesti ja arkkitehtonisesti varsin laadukasta. Uuden rakennuksen porrastuva korkea hahmo synnyttää vakuuttavan rytmin ja mittakaavan korttelin keskelle. Kellotapulin integroiminen uudisosan pohjoispäähän on oivaltava ja kaupunkikuvallisesti ansiokas ratkaisu. Julkisivumateriaaliksi valittu lehtikuusirima herättää jonkin verran kysymyksiä mm. rakenteen pitkäikäisyyden ja huollettavuuden osalta. Toisaalta on nähtävissä, että puurimaston läpi kirkkosaliin siivilöityvä luonnonvalo voisi synnyttää varsin vaikuttavan ja samalla intiimin tunnelman, kuten ehdotuksen perspektiivissä on yritetty kuvata. Salin interiööri näyttäytyy varsin rauhallisena ja modernina. Selostuksessa sekä edellä mainitut luonnonvaloratkaisut ja niiden mahdolliset ansiot eivät kuitenkaan täysimääräisenä välity tästä visualisoinnista. Toisaalta kirkon läsnäoloa Tikkurilan kävelyraitilla pimeään vuodenaikaan ei sitäkään ole vakuuttavasti esitetty. Toisessa perspektiivikuvassa kuvattu sisääntulonäkymä synnyttää assosiaatioita muuhun kuin kirkkorakentamiseen; tämä saattaa kuitenkin olla enemmän esitystekninen kuin varsinaisesti arkkitehtoninen ongelma. Esitetyn kaltaista sisääntulonäkymän ilmaisua ei pidetty kirkkorakennukselle optimaalisena. Vanhan ja uuden rakennusosan liitoskohdan artikulointiin tulisi mahdollisessa jatkotyössä kiinnittää vielä huomiota. Johtopäätöksenä voidaan myös todeta, että suunnitelma vaikuttaa lupaavammalta kuin siitä esitetyt visualisoinnit.

13 "Siivet"

Ehdotus on hyvin hienovireinen, tervejärkinen ja taloudellinen. Kirkkosali säilytetään entisellä paikallaan ja asussaan. Sitä vain laajennetaan pohjoiseen päin uudella kappelilla ja etelään laajalla "sivulaivalla". Kappeli tuo kirkon uudella tavalla esiin kaupunkikuvassa ja ottaa kontaktia aukion toisella puolella olevaan kaupungintaloon. Sen myötä saadaan ratkaistua myös sisäänkäynnin ongelmat - uusi porras ja luiska. Kappelin ja alttaritilan kulmaukseen on sijoitettu vesiallas, joka antaa uutta ilmettä niin kirkkosalille kuin koko toriaukiollekin.

Virastotalon auditorio on säilytetty. Sen ja kirkkorakennuksen väliin on taitavasti sovitettu ns. sivulaiva ja sakasti, josta papisto voi saapua alttarille joko suoraa tai salin kautta kiertäen. Kuoro ja urut on sijoitettu sivulaivaan, jossa urkujen tarvitsema huonekorkeus jää liian vähäiseksi. Myös musiikin kuuluminen kirkkosaliin etäältä, matalasta tilasta aiheuttaa ongelmia.

Muussa suhteessa laadittu seurakuntakeskuskokonaisuus toimii oivallisesti. Laaja käytävämäinen seurakuntasali kirkon ja virastotalon välillä liittää ne kokonaisuudeksi, huolehtii yhteyksistä sekä antaa mahdollisuuden seurakuntalaisten vapaaseen ja sattumanvaraiseen kohtaamiseen. Se ottaa onnistuneesti lasiseinällään haltuunsa koko pihatilan. Keittiö kykenee palvelemaan kaikkia yleisötiloja yhtä aikaa. Siirtoseinien osaava sijoittaminen antaa mahdollisuuden tilojen moninaiseen jakamiseen ja yhdistelyyn.

Alttaritilan etelänpuoleisen katonlappen kohottaminen antaisi lisää valoa ja korkeutta alttarinäköalalle mutta myös lämpöhaittoja ja häikäisyä aurinkoisella säällä. Valaistuksen kannalta vaarattomampi olisi pohjoinen suunta. Purkamalla välipohja pois saadaan kokoustiloille tarvittavaa korkeutta. Kokoustilat sijoittuvat luontevasti kirkkosalin jatkeeksi samoin kuin toimisto ja kerhotilat nykyiseen virastotalon kolmeen kerrokseen. Yhtä mutkattoman helposti hoidetaan myös paikoitus. Virastotalon laajennus olisi eduksi sekä Unikkotien puoleisen pihan että kaupunkikuvan kannalta.

Ehdotus on taitavaa suunnittelua ja osoittaa aitoa säilyttämisen halua.

45 "Tie"

Uusi kirkkosali on rakennettu nykyisen kirkkorakennuksen taakse, pihalle, josta se näkyy suuren korkeutensa vuoksi komeasti uudelle kauppatorille. Torin pinta on esitetty kohotettavaksi niin, että se muodostaa yhtenäisen tason kaupungintalon seinästä kirkon muuriin. Näin torista muodostuisi hyvin urbaani rakennusten rajaama, kivetty aukio, jolta uusi tapuli kohoaa korostamaan kirkon sisäänkäyntiä. Toripinnan korotuksella vältetään portaat kirkon sisäänkäynniltä, ja saapuminen kirkkoon on hyvin selväpiirteinen.

Nykyisen sisäänkäynnin kohdalla astutaan lyhyen aulan kautta kirkkosaliin, joka on litteä ja leveä. Tulija on heti kasvokkain suuren valoa siivilöivän alttariseinän kanssa. Elämys on voimakas ja odottamaton. Kirkkosali edustaa nykyaikaista käsitystä toimivasta jumalanpalvelustilasta, jossa alttari ja saarnatuoli ovat lähellä kuulijoita ja urut ja kuoro poikittaisen salin toisessa päädyssä. Suuri seurakuntasali ja sakasti sijaitsevat vanhan kirkon tiloissa, mutta ovat siirtoseinien kautta yhteydessä kirkkosaliin. Aulatilat jäävät huolestuttavan vähäisiksi katedraalimaisen kirkkosalin yhteydessä. Kaikkien toilettien sijoittaminen kellarikerrokseen vaikeuttaa niiden käyttöä. Keittiöstä voidaan palvella kaikkia salitiloja. Kerho- ja kokoustilat rajaavat miellyttävän, luostarimaisen sisäpihan kirkon ja virastotalon väliin. Virastotalon kerrokset on täytetty huolella kerhotiloilla ja toimistoilla.

Paikoituskellari onnistuu hyvin, mutta ajoyhteys Kielotieltä häiritsee yhteyttä Tikkuraitin kävelykadulta uudelle kirkko-kaupungintalo-aukiolle. Yhteydet paikoitushallista molempiin rakennuksiin ovat hyvät. Hallin selkeys kuitenkin särkyi pahasti, kun alttariseinämän vaatimat rakenteet laskeutuvat paikoitushalliin Uusi rakennus Unikkotien varressa ryhdistää katunäkymää huomattavasti.

Vanha ja uusi on solmittu taitavasti yhteen. Uudet kattorakennelmat antavat vaikutelman vanhan osan rajummasta kohtelusta kuin se onkaan.

49 "Liitto"

Uusi kirkkorakennus asettuu määrätietoisesti osaksi olemassa olevaa kaupunkikeskustaa. Se istuu paikallaan kuin se olisi aina ollut siinä. Kirkkorakennus ei kainostele itseään tai lymyä muiden rakennusten takana. Se nousee suoraa kadun laidasta, jolloin tulija voi kokea rakennuksen koko korkeuden ja fyysisen vaikutuksen. Vapaana ja orgaanisesti muotoiltuna kirkko tuo Asematien laitaan ja uudelle kauppatorille arkkitehtonisen lisän, joka on helppo kokea "hengen asuinpaikaksi". Poikkeuksellisten muotojensa vastapainoksi kirkko on tehty punatiilestä, joka liittyy sen vaivatta ympäröiviin rakennuksiin. Uusi kirkko ei lisää miljöönsä materiaalikirjavuutta, vaan antaa sille kaivatun lopullisen aksentin ja saa aikaisemmat rakennusvaiheet näyttämään johdonmukaisilta ja perustelluilta.

Uudisrakennus suhtautuu olemassa olevaan kirkkorakennukseen huomaavaisesti. Se liittyy vanhaan rakennukseen matalalla välikkeellä ja liittyy nykyisen kirkkosalin suurena seurakuntasalina laajennukseksi uuteen saliin. Nykyinen alttarin päistään kaartuva taustaseinä on kuin lähtölaukaus tai aloite uuden kirkkosalin kaarteleville muodoille. Kirkon sisäänkäynti säilytetään nykyisessä paikassa, mutta kadulta tuleva väylä kallistetaan niin, että sisääntulossa vältetään portaita.

Ulkoasun kaartelevat muodot hallitsevat myös kirkkosalin sisätilaa. Salin seinät ovat punatiiltä. Taitavasti johdettu epäsuora valaistus poimii salin muodot esiin. Kirkkosali noudattaa nykyaikaisen lyhyen mutta leveän kirkkosalin periaatetta. Etäisyys alttarilta kuulijaan on lyhyt. Kuoro ja urut ovat salin päädyssä, jolloin niiden edessä oleva sali on pitkä ja antaa edellytykset hyvälle musiikkiakustikalle. Ehdotuksessa on myös varmistettu, että seinien kaarevuus hajottaa äänen sopivasti eivätkä heijastukset keräänty yhteen pisteeseen. Alttarin valaistus suoraa ylhäältä on vaikuttava ja ennennäkemätön. Kappelitilaa voidaan käyttää sekä pienen ryhmän tilaisuuksiin että kirkkosalin laajentumana. Pieni seurakuntasali on sijoitettu toiseen kerrokseen, jolloin se voi toimia sekä kirkkosalin että suuren seurakuntasalin lehterinä.

Olemassa olevia tiloja käytetään ehdotuksessa taloudellisesti ja järkevästi. Niin nykyisen kirkkorakennuksen kuin virastotalonkin kolme kerrosta on täytetty ohjelman toiminnoilla ja samalla modernisoitu nykyaikaisten vaatimusten mukaan. Sakastin säilyttäminen vanhalla paikallaan kellarissa noudattaa seurakunnan perinteitä, mutta uuden paikan löytäminen sille kirkkosalin tasosta tekisi jumalanpalveluksen toimittamisen helpommaksi.

Yhdyskäytävä rakennusten välillä toimii hyvin, ja sen kätkeyminen osittain pihalle kasatun kumpareen alle tekee siitä mielenkiintoisen tunnelin. Yhdyskäytävän katto tarjoaa miellyttävän terassin. Kumpu alleviivaa pihatilan vastakkaisuutta suhteessa toriaukioon. Paikoituskellarin sisäänajon koukkuisuus paranee vain vähän luiskan suunnan kääntämisellä. Kirkkokansa johdetaan paikoitushallista taidolla suoraa kirkon aulaan. Huolto toimii, mutta on liian lähellä yleisön sisäänkäyntiä Ulkoauditorio antaa seurakuntatyölle uusia mahdollisuuksia.

Kauniin arkkitehtonisen kokonaisuuden muodostava ehdotus, joka kommentoi rakennuspaikan kaupunkikuvallista kontekstia sekä Tikkurilan vanhaa, osin teollistakin rakennuskantaa mielenkiintoisella ja omaperäisellä tavalla. Tästä dialogista syntyy herkkä ja moni-ilmeinen kokonaisuus, jossa vanha kirkko nivoutuu luonnolliseksi osaksi uutta kirkko- ja seurakuntakeskusta. Vanhan ja uuden rakennuskannan rajaa hämärretään sopivasti materiaalien ja muotojen yhdistelmällä. Tekijä synnyttää vanhoista ja uusista paloista sympaattisen kokonaisuuden, joka on tilallisesti ja toiminnallisesti ansiokas. Kaupunkikuvallisesti ehdotus on artikuloitun pääjulkisivunsa ansiosta voimakkaasti läsnä tulevilla kävelyraitilla, mutta luo pitkällä muurimaisella seinällä ja siihen liittyvällä ilmapalla portilla myös intiimin ja hyvin toimivan sisääntulopihan uudelle kokonaisuudelle. Ehdotus olisi tulevaa kävelyraitia ja Tikkurilan keskustan tärkeää aukiota arkkitehtonisesti rikastuttava lisä.

Rakennuksen julkisivumateriaaliksi on valittu monin eri tavoin työstetty Corten teräs. Valinta ei tunnu täysin perustellulta, joskin mahdolliselta. Kilpailuehdotuksen julkisivupiirustuksista syntyy vaikutelma myös tiilijulkisivun mahdollisuudesta. Pääjulkisivun rikas aukotus ja värillisen lasin käyttö liittyy kirkkosalin alttariseinän vanhaan kirkkoperinteeseen lasimaalauksineen. Konsepti ja lähtökohta ovat erittäin kiinnostavia, mutta vaatisivat huolellista kehittelyä jatkotyössä. Nyt esitetyt visualisoinnit aiheesta, erityisesti interiöörien osalta ovat hieman tavanomaisia ja varsin tuttuja nykyarkkitehtuurista. Kuitenkin ulkoseinän kaksoiskuori tarjoaa loputtomasti mahdollisuuksia luonnonvalon artikuloimisessa kirkkosaliin ja on oivallinen tapa jäsentää kävelyraitia vasten sijoittuvaa alttariseinää avaamatta suoria näkymiä kadulta jumalanpalvelustilaan.

Tekijä ratkaisee ohjelman sijoittamalla uudisrakentamista vanhan kirkon molemmille pitkille sivuille. Sisäänkäynnit uuteen kokonaisuuteen on esitetty keskitetysti uudelta etupihalta, joka muodostaa lupaavan pienen aukiotilan kävelyraitin kylkeen. Vanha kirkkorakennus otetaan uudisrakennuksen syliin. Tilallisesti uusi ja vanha kirkkosali liittyvät toisiinsa lähes ongelmitta. Erillinen kappelitila on varsin nerokkaassa paikassa sisääntulopihan ja uuden salin yhteydessä. Kappelin kylkeen sijoitetusta sakastista on hyvät yhteydet kaikkiin salitiloihin. Ehdotuksen perusratkaisut ovatkin toiminnallisesti kilpailun kärkeä; uuden kirkkosalin suunnittelu on erittäin laadukasta ja jumalanpalveluksen tarpeet hyvin huomioivaa. Salin osalta syntyy lähinnä muutamia mittasuhteisiin liittyviä kysymyksiä; kirkkosalin korkeus vaikuttaa hieman kainolta ja ehdotusta olisikin kenties mahdollista tältä osin jatkotyössä kehittää. Kolmen salin ja kappelin muodostama tilakokonaisuus on kuitenkin komea ja siihen liittyvä rakennuksen keskilinjalle muodostuva väljä sisäkatu tai aula hyvin tarjottu. Uudesta, osittain sisäpihalle aukeavasta tilasta muodostuu toimintojen sijoittelun ansiosta seurakunnan potentiaalinen kohtaamispaikka. Korttelin sisäosien polveileva arkkitehtoninen ilme on sympaattista ja pienimittakaavaista. Ehdotettu sisäkatu yhdistää virastorakennuksen eleettömästi uudisrakennuskokonaisuuteen. Virastorakennuksen puolelle on sijoitettu ohjelmaa ainoastaan kahteen maanpäälliseen kerrokseen ja kellariin; tämä on osaltaan johtanut suurempaan uudisrakentamisen määrään. Ajoyhteydet sekä huolto- ja pysäköintijärjestelyt ovat pääosin jääneet esittämättä.

Erityismaininnan ansaitsee hyvin suunniteltu lapsi- ja perhetyön tilakokonaisuus vanhan kirkkorakennuksen itäpäässä sekä siihen liittyvä lastenpiha.

Ehdotuksen arkkitehtoniset, toiminnalliset ja kaupunkikuvalliset ansiot yhdessä nostavat sen kilpailun parhaiden töiden joukkoon pienistä puutteista huolimatta. Ehdotuksen erityispiirteenä voi pitää onnistunutta ja tässä vaiheessa ennakoimattomiakin tilatarpeita ajatellen erittäin joustavaa arkkitehtonista strategiaa, jonka ansiosta kortteliin syntyy uusi, yhteisöllisyyttä korostava tilaklusteri. Ehdotuksen mukainen uudisrakennus epäilemättä tarjoaisi Tikkurilan seurakunnan toiminnalle erinomaiset ja arkkitehtonisesti omaleimaiset puitteet.

92 "Synopsis"

Arkkitehtonisesti mielenkiintoinen ja otteeltaan tuore ehdotus, joka esittää yhden kilpailun vaikuttavimmista ja kauneimmista kirkkosaleista. Tekijä ratkaisee ohjelman sijoittamalla uudisrakentamisen kokonaan korttelin sisäpihalle ja esittää näin vaihtoehtoon, jossa vanha Tikkurilan kirkko säilyttää nykyisen asemansa kaupunkikuvassa ja tulevilla kävelyraitilla. Uudisrakennuksen päämassa muodostuu kolmesta suppilomaisesta muodosta, johon kirkko- ja seurakuntasalit sekä erillinen kappeli sijoittuvat. Artikulointi tuntuu uskottavalta ja perustellulta kaupunkinäkyvässä.

Ehdotuksen arkkitehtoninen muodonanto on kiinnostavaa. Tilallisesti saadaan aikaan varsin paljon melko yksinkertaisella pohjaratkaisulla, joka kuitenkin kasvaa omaperäiseen ja osittain epäsymmetriseen

leikkausmuotoon. Julkisivumateriaalit ovat perinteiset, punatiili ja kupari, rakennuksen sisällä vallitsee vaalean autereinen tunnelma. Erityisesti uudesta kirkkosalista esitetty perspektiivikuva on taiturimainen ja luo vaikutelman kauniista ja seesteisestä jumalanpalvelustilasta. Luonnonvalon mahdollisuuksia on käytetty lumoavalla ja kirkkosalin arkkitehtuuria korostavalla tavalla. Epätavallisen suljettu ja keskeisesti muotoiltu tila on raikas poikkeus ehdotusten joukossa. Toiminnallisesti sali on varsin hyvä, pieniä tarkennuksia on tehtävä urkujen sijoitukseen.

Toiminnallisesti ehdotus on ehyt ja selkeä. Salikokonaisuus vaikuttaa lupaavalta; uusi kirkkosali muodostaa sydämen, jonka ympärille muut salitilat ryhmittyvät. Vanha kirkkosali, jota ehdotetaan käytettäväksi suurena seurakuntasalina, liittyy tilana luontevasti uuteen kirkkosaliin, mutta etäisyydet uudelle alttarille estävät optimaalisen ääni- ja näköyhteyden muodostumisen. Uuden pienen seurakuntasalin toimivuus akustisesti erillisenä tilana kahden siirtoseinän välissä on epävarmaa ja vaatisi jatkosuunnittelussa kehittelyä. Erillinen kappelitila, josta on yhteys sekä aulatilaan että kirkkosaliin vaikuttaa tässä ehdotuksessa perustellulta ja toimivalta ratkaisulta. Sakasti on sijoitettu virastotalon maantasokerrokseen hyvän kulkuyhteyden päähän kappelista ja kirkkosalista.

Uudisrakennuksen pääsisäänkäynti on järjestetty esteettömästi sisäpihalta. Myös vanhan kirkon sisäänkäynti säilytetään ja se liittyy toiminnallisesti hyvin uusiin eteistiloihin. Uudisrakennus yhdistyy virastorakennukseen sisäkäytävällä eleettömästi. Tämä salien edustalle sijoittuva sisäkäytävä voisi olla väljempi ja laajentua sisäpihalle avautuvaksi aulatilaksi. Myös vanhan kirkon sisäänkäynnin yhteyteen sijoittuvat aula- ja narikkatilat vaikuttavat ahtailta. Näitä toiminnallisia ominaisuuksia on kuitenkin mahdollista kehittää jatkotyössä. Seurakunnan toimistotiloja varten on käytetty kaikki virastotalosta varatut kerrokset, jolloin uudisrakentamisen pinta-ala jää vähäisemmäksi kuin monissa muissa ehdotuksissa.

Erityismaininnan ansaitsee hyvin järjestetty ajoyhteys pysäköintikellariin sekä laadukas uusi sisäänkäynti kirkkorakennukseen ensimmäiseltä pysäköintitasolta.

Ehdotus on herkästä luonnosmaisuudesta huolimatta hyvin kypsytynyt: vähäisellä rakentamisella on kyetty luomaan uusi ja kiinnostava tilallinen ja tektoninen kokonaisuus Tikkurilan vanhan kirkon yhteyteen. Kaupunkikuvallisesti ehdotus on hienostunut ja luo omaperäisellä tavalla uuden maamerkin Tikkurilaan. Jatkotyössä olisi mahdollista tutkia uudisrakentamisen korkeussuhteita tarkemmin; mm. esitetyt piirustukset ja pienoismalli eivät aivan täysin vastaa toisiaan. Toinen mahdollinen kaupunkikuvallinen tarkastelun kohde on uudisrakennuksen länsipään sijainti; rakennuspaikka tarjoaa mahdollisuuksia lisätä uudisrakennuksen läsnäoloa ja näkyvyyttä kävelyraitilla. Tämä sijainti- ja korkeustarkastelu optimin näkyvyyden ja toisaalta tilallisuuden määrittämiseksi voidaan tehdä ehdotuksen perusluonteen siitä kärsimättä.

5.2 Yläluokka

Yhteensä 18 ehdotusta

1 "TIKI"

Uusi lasinen kirkkosali asettuu kookkaan itsetietoisena Asematien reunaan. Tapuli on siirretty sisäänkäyntireitin itäpuolelle. Kaupunkikuvassa uusi kirkko näyttää valtaavan koko aukion itselleen, olevan ikään kuin liian iso ja transparenttisuudestaan huolimatta hieman ilmeeton. Olemassa olevasta rakennuksesta näkyvä aukiolle sisäänkäynti ja nykyinen kirkko-osa.

Kirkkosaliin voidaan astua sekä suoraa ulkotilasta että nykyisestä sisääntulohallista. Kirkkosali on symmetrinen ja aksiaalinen ryhmittyen ankaran keskikäytävän ympärille. Salin mittasuhteet noudattavat ihanteellisen konserttisalin mittoja ("kenkälaatikkosali"). Urut ja kuoro on sijoitettu alttaripäätyyn, mutta niille jää liian vähän tilaa. Profiililasista tehty sisätila voi olla kaunis ja juhlava, mutta materiaalin kovuus herättää kysymyksiä kaiusta ja äänen absorptiosta. Lasten tilasta salin peränurkassa ei ole näkymää alttarin tapahtumiin. Sen sijaan sakasti sijaitsee oivallisesti.

Kirkkosalin sijoituksessa on ansionsa varsinkin sinne saapumisen ja lähtemisen kannalta. Muussa suhteessa se on varsin jäykkä. Kirkkosalia ei voida laajentaa minkään muun tilan avulla. Nykyinen kirkkosali on saanut suuren seurakuntasalin aseman, ja pieni seurakuntasali on liitetty nykyiseen kirkkorakennukseen pihan puolella. Keittiö sijaitsee hyvin ja kykenee palvelemaan tilavan aulan ympärillä olevia saleja.

Kirkkoa ja virastoa yhdistää pelkkä katos, josta pääsy kirkkorakennukseen jää epäselväksi. Nykyinen auditorio on säilytetty, ja muutenkin olemassa olevat tilat on otettu varsin pienin muutoksin uuteen käyttöön. Kirkkorakennuksen 2. kerros on kuitenkin muuttunut entistä sokkeloisemmaksi. Pihatilat on jaettu onnistuneesti pienempiin osiin ja eri käyttötarkoituksiin. Autopaikkojen osoittaminen sieltä häiritsee ulkotilan rauhaa. Paikoituskellarista on huonosti sisäänkäyntejä rakennuksiin.

Kokonaisuus on varsin varmaotteinen, mutta samalla viileä ja kova.

3 "Kirkkovene"

Kaupungintalon, virastotalon ja terveyskeskuksen välinen alue esitetään kivettäväksi yhdeksi suureksi aukioksi, jolta uusi ja nykyinen kirkkorakennus nousevat kuin tarjottimelta. Uusikirkko on kuin nurin käännetty suuri vene mutta vihreydessään myös kuin jättiläisetana. Uusi kirkko asettuu aukion keskipisteeksi mutta samalla peittää nykyisen tiilikirkon lähes täysin kaupungintalolta katsottuna. Uudisrakennus luo rajun kontrastin ympäristön kanssa. Sisäänkäynti tapahtuu kauniisti uuden ja vanhan kirkkorakennuksen välistä nykyisen sisäänkäyntihallin kautta. Kesäaikaan kirkkoon voidaan astua myös suoraa torilta. Hallista päästään myös uuteen kappeliin, joka yhdistää uutta ja vanhaa rakennusta.

Kirkkosali on pitkä ja kapea puurakenteinen tila, jonka toisessa suippenevassa päässä on alttari ja saarnatuoli ja toisessa perhe- eli lastentila. Perhetilasta voi nähdä alttarille pitkin keskikäytävää. Salin kokka aiheuttaa sen, että alttari joutuu poikkeuksellisen etäälle seurakunnasta. Uruille ja kuorolle ei ole osoitettu tilaa lainkaan, vaikka pitkä kirkkotila voisi olla otollinen juuri musiikille. Puhetilana sali on akustisesti vaikea. Kirkkolaivan köli on vaihdettu lasiseksi, ja iltavalaistuksessa se aikaansaa eräänlaisen valoävän rakennuksen ylle.

Uusi kappeli, joka liittyy kirkkosaliin, aiheuttaa ikään kuin repeämän kirkkolaivan kylkeen. Vanha kirkkosali toimii suurena seurakuntasalina. Se liittyy parvena kappeliin ja sen kautta kirkkosaliin. Yhteys toimii kyllä kappeliin, mutta yhteys kirkkosaliin jää lähinnä teoreettiseksi. Pieni seurakuntasali liittyy laajan aukon avulla suureen seurakuntasaliin ja keittiö tarjoiluluukun välityksellä puolestaan siihen. Periaatteessa kaikki salit: kirkkosali, kappeli ja suuri ja pieni seurakuntasali, liittyvät toisiinsa, mutta kuitenkin niitä ei voi käyttää yhdessä mihinkään suureen tilaisuuteen johtuen eri lattiakoroista ja, että keskeisin eli yhdistävä kappelitila on matala.

Ehdotus on varsin taloudellinen. Auditoriorakennus on säilytetty, ja kerho- ja toimistotilat on onnistuttu sijoittamaan vähäisin muutoksin olemassa oleviin rakennusrunkoihin. Paikoituskellarista on ainoastaan vaikeasti löytyvä hissiyhteys kirkkorakennukseen.

10 "Kirkkotarha"

Kaunis ja harmoninen ehdotus, jonka veistoksellinen, jännittävästi vanhan kirkon ympäri kiertyvä punatiilinen rakennusmassa edustaa oman ratkaisutapansa parhaimmistoa kilpailussa. Uudisrakentamista sijoitetaan vanhan kirkon länsipäätyyn sekä korttelin sisäosiin. Pääjulkisivumateriaali on punatiili ja katoksi taittuvan pinnan materiaalina tiililaatta. Uusi kirkko sijaitsee kaupunkitilassa varsin vähäeleisesti, mutta rakentaa kortteliin kiinnostavan sisäisen maailman. Ehdotus kiertyy korttelin keskelle sijoitetun pihan, "kirkkotarhan" ympärille. Tilojen sijoittelu on hyvin kunnianhimoisesta ja tiukat reunaehdot asettavasta perusskeemasta huolimatta melko onnistunutta, vaikka ehdotusta vaivaakin lievä päättämättömyys.

Uusi kirkkosali sijoitetaan tontin länsipäätyyn ja poikittain suhteessa vanhaan kirkkosaliin. Kirkkosali on varsin kiinnostava, kattomuodoltaan veistoksellinen tila, johon tuodaan luonnonvaloa alttarialueen päälle sijoitetun kattoikkunan kautta. Uuden salin kylkeen sijoittuvat siirtoseinin erotettava kappeli sekä pieni seurakuntasali. Vanha kirkkosali, joka on muutettu suureksi seurakuntasaliksi, liittyy uuteen kirkkosaliin alttaripäädyssä; tämä liitos ei ole napakymppi, mutta jumalanpalvelustilannetta ajatellen kuitenkin joten kuten toimiva. Suuren seurakuntasalin avautuminen aulatilaan on puolestaan luontevaa. Pohjapiirustuksessa seurakuntasaleihin samoin kuin kappeliin esitetyt penkkikorttelit ovat jäykkiä; tilojen kalustaminen irtokalustein tuottaisi joustavamman lopputuloksen. Seurakuntasaleja ja kokoustiloja huolletaan keittiöstä yleisön aulatilojen kautta, mikä voi aiheuttaa toiminnallisia ongelmia. Tekijä sijoittaa ohjelmaa myös virastotalon toiseen ja kolmanteen kerrokseen, mutta käytettävissä olevaa tilaa ei hyödynnetä täysmittaisesti.

Vanhan kirkon sisäänkäynti säilytetään ja uusia sisäänkäyntejä ehdotetaan kaksi: esteettömästi sisäpihan kautta ja Unikkotieltä virastotalon kautta. Aulatilat sijoittuvat kauniin sisäpihan ympärille, mutta yleisön vaatesäilytystilat virastotalon puolelle; tämän ratkaisun toiminnallisuutta on syytä epäillä pitkien

etäisyyksien vuoksi. Lisäksi sisäänkäynti virastotalon tiloihin Unikkotien puolelta on varsin koukeroinen ja ahdas. Tilasijoittelu ei myöskään tue selkeän pääsisäänkäyntialueen muodostumista kirkkosalien läheisyyteen, vaikka kirkkotarhan yhteyteen esitetyn sisäänkäynnin arkkitehtoninen jäsentely hieman tätä lupaakin. Jalankulku korttelin läpi on järjestetty sekä itä- että länsireunaa pitkin. Vanhan kirkon sisäänkäynnin yhteyteen ehdotetaan kirsikkapuulehtoa. Unikkotien puolelle ehdotetaan uutta sisäänuloaaukiota sekä virastotalon laajennusta. Parkkihallin ajorampin sijoittaminen Unikkotien suuntaisesti jalkakäytävän reunaan ei tunnu kaupunkikuvallisesti perustellulta. Muilta osin korttelin maantason järjestelyt tuntuvat varsin herkiltä ja tilallisesti jännittäviltä

Ehdotus esittää melko eheän arkkitehtonisen kokonaisuuden, joka kuitenkin sisältää luterilaiselle uskollle vieraita elementtejä, kuten zen - buddhismiin viittaavat kivipuutarhat. Ehdotuksen muodonanto on aikamme arkkitehtuurin ilmiöitä peilaavaa, mutta myös omintakeista. Ongelmat ovat uuden kokonaisuuden sisällä, jossa sisäiset yhteydet ja tilojen keskinäiset suhteet eivät ole parhaalla mahdollisella tavalla ratkenneet.

19 "Liitto"

Ehdotus elää hyvin urbaaneilla arvoilla. Etelä-Euroopassa yleiseen tapaan vain kirkon pääty työntyy esiin kaupunkikuvassa mutta tekee sen hyvin vaikuttavasti. Ratkaisulla saavutetaan huomattavia etuja. Nykyinen kirkkorakennus jää näkyviin torimaisemassa lähes täysin, ja kirkon päädyistä ja sen kelloista tulee tärkeä maamerkki Tikkuraitin ja Asematien näkymissä. Uuden kirkon hahmo edustaa hyvin modernia muotoilua mutta onnistuu samalla herättämään assosiaatioita historialliseen kirkkoarkkitehtuuriin. Korkeutta vihreäksi patinoidulle kirkkorakennukselle on saatu sijoittamalla sali toiseen kerrokseen ja valaisemalla se pitkittäisellä kattoikkunalla.

Kirkkosaliin saapuminen ei, monista portaista johtuen ole aivan vaivatonta, mutta muuten sisäänkäyntijärjestelyt on ratkaistu hyvin. Saliin pääsee juhlaovien kautta suoraa päädyistä, Asematieltä nousemalla puolikerrosta portaita. Sen lisäksi on kirkkopäädyn molemmin puolin järjestetty miellyttävä, hieman alas painettu sisäänuloaaukio, josta saavutaan alakertaan, kirkkosalin alle. Sieltä joudutaan nousemaan kerroksen verran kirkkosaliin. Aukiota elävöittää seurakunnan kahvio, joka voi kesäaikaan avautua lasiovien kautta ulos.

Uusi kirkkosali on pitkittäinen ja perinnäinen. Se on saatu mahtumaan tontille lyhentämällä nykyistä kirkkosalia parin ikkuna-akselin verran. Samalla nykyisestä salista on tullut ikään kuin uuden salin poikkilaiva, joka voidaan erottaa siitä siirtoseinällä. Myös kappeli voidaan liittää osaksi kirkkosalia. Päätilojen ryhmittely on oivallinen. Alttarilla on runsaasti tilaa, samoin kuorolle ja uruille. Sakasti sijaitsee hyvässä paikassa. Kirkkosalin arkkitehtoninen ilme ei kuitenkaan vastaa niitä odotuksia, mitä rakennuksen ulkoasu lupaa. Kattopalkistot vaikuttavat oudon "lihaksikkailta" ja vievät ajatukset 1950-luvun arkkitehtuuriin. Myös alttarin takainen valoseinä vaikuttaa irralliselta ja päälle liimatulta.

Nykyistä pääsisäänkäyntiä voidaan käyttää edelleen saavuttaessa vanhaan kirkkosaliin ja tulevaan seurakuntasaliin, mutta varsinaisesti se palvelee hyvin järjestettyjä kerhotiloja. Keittiön huolto onnistuu paikoitushallista hyvin, koska keittiö sijaitsee pohjakerroksessa. Keittiön päivänvalonsaannissa on kuitenkin ongelmia samoin kuin kirkkokansan pääsyssä kirkkorakennukseen. Se olisi ehkä voitu järjestää suoraa kirkon ja terveyskeskuksen väliseen ulkotilaan ja sieltä sisään. Kirkon ja virastorakennuksen välillä ei ole muuta katettua yhteyttä kuin autohalli.

23 "Alba"

Ehdotus on ratkaisuna uusi ja ainoalaatuinen. Kirkkosali ja suuri seurakuntasali rakennetaan nykyisen kirkkorakennuksen päälle ja taakse. Tehtynä valkoisesta julkisivulasista uudisosa loistaa viileänä laatikkona Tikkurilan iltataivasta vasten. Ratkaisu jättää nykyisen kirkon pääjulkisivun koskemattomaksi mutta samalla kasvattaa rakennuksen kokoa, niin että se hallitsee suvereenisti lähiympäristöään. Nykyisen rakennuksen harjakattopäädyt joudutaan tietysti tasoittamaan. Uuden kirkkosalin sisäkaton orgaaniset muodot piirtyvät kauniin himmeästi lasijulkisivuun. Ratkaisu on parhaimmillaan valaistuna pimeään aikaan, mutta päivän valolla uusi yläosa vaikuttaa musertavan suurelta sokkelina olevaan nykyiseen kirkkorakennukseen verrattuna. Tapuli on uusi, mutta epäselväksi jää, kuinka kellojen ääni pääsee tornista ulos.

Kirkkorakennukseen saavutaan nykyisen sisäänkäynnin kautta tai ilman portaita pihan puolelta. Uudet portaat 3. kerroksessa sijaitsevaan kirkkosaliin sekä yhteys virastotaloon on ratkaistu uudella tilavalla ja ilmapalla lasiosalla. Kirkkosalin sijainti edellyttää tilavaa hissiä ja pitkiä portaita, joiden nouseminen 3.

kerrokseen voi olla monelle seurakuntalaiselle liikaa vaadittu. Uusista sisäänkäynneistä ovat tuulikaapit unohtuneet

Kirkkosalia ja suurta seurakuntasalia yhdistää vapaasti kaarteleva ja kumpuileva holvikatto, joka on rapattu pinta akustiikan pehmentämiseksi. Kirkkosalin interiööri koostuu pelkästään vaaleista pinnoista ja saa aikaan vapaamuotoisen alakaton avulla uudenlaisen taivasmaiseman. Vaikutelma saattaa häiriintyä, kun kattoa kannattelevat rakenteet otetaan kuvaan mukaan. Kirkkosali vaikuttaa tilavalta, mutta uruille ja kuorolle varattu tila parvella on riittämätön.

Nykyinen kirkkosali on käytetty kokoustilaksi, joka voidaan jakaa kahteen osaan. Muuten kirkkorakennus on siivottu toimistotiloiksi. Virastotalo on puolestaan muutettu kerhotiloiksi. Rakennusten välistä on purettu auditorio pois, ja tilalle on rakennettu yhdyssiipi, joka sisältää mm. pienen seurakuntasalin ja toimituskappelin. Keittiö sijaitsee nykyisessä virastotalossa ja palvelee lähinnä kerhotiloja ja pientä seurakuntasalia. Pysäköintihallista päästään suoraa kirkkorakennukseen ja hissillä suoraa kirkkosalikerrokseen.

28 "Johdatus"

Sisäpihakirkko, joka säilyttää vanhan kirkkorakennuksen tunnistettavassa hahmossa myös korttelin sisäpuolella. Kaupunkikuvallisesti korttelin sisään vetäytyvä rakennus, joka kuitenkin pyrkii korkealla kirkkosalin volyymillä muodostamaan jonkinlaista läsnäoloa Tikkurintorille; aukion toiselta laidalta uudisrakennus on nähtävissä vanhan kirkon katon yli. Suunnitelmassa ehdotetaan vanhan ja uuden rakennuksen materiaalien harmonisointia heterogeenisessä kaupunkikuvassa; vanhan kirkon katto ehdotetaan uusittavaksi kuparipellillä, joka tekijän mielestä paremmin sopii kaupungintalon sekä uuden kirkon materiaaleihin. Uudisrakennuksen silmiin pistävin arkkitehtoninen elementti onkin julkisivun verhoilu pitsimäisellä perforoidulla kuparilla, joka taustavalaistaan. Iltanäkymä tästä aiheesta, sisääntulopihan puolelta, näyttää ornamentin potentiaalin parhaiten. Tämä kiinnostava julkisivunkäsittely jää kuitenkin suunnitelmassa hieman irralliseksi elementiksi. Kirkkosalin interiöörissä samansuuntaiset konseptit eivät toistu. Ornamentoidun kuparipitsin kuvaus ei ole täysin onnistunut esitetyssä aineistossa, joka luonnosmaisudessaan tässä kohdassa toimii mielenkiintoista konseptia vastaan.

Uusi kirkkosali ja siihen liittyvä pieni seurakuntasali sijoittuvat vanhan kirkkosalin suuntaisesti sisäpihan puolelle. Vanhaa ja uutta osaa yhdistää aula, joka aukeaa ulkojumalanpalveluksia varten maisemoidulle pihalle. Sisäänkäynnit asettuvat hyvin ja varsin tasa-arvoisesti suhteessa toisiinsa ja aulasta muodostuisi luonteva kohtaustapaikka. Uusi kirkkosali on perspektiivissä esitetty varsin lupaavasti; luonnonvalon tuominen korkeaan tilaan toteutetaan kiinnostavasti muotoillun kattoikkunan kautta. Vanhan ja uuden kirkkosalin yhtäaikainen käyttö lienee hankalaa esitetyllä tavalla. Kappelitilan sijoitus vaikuttaa hieman pakotetulta, eikä piirustuksista käy hyvin selville tämän tilan luonne. Sakasti sijoittuu kappelin ja vanhan kirkon väliin ahtaasti oloisesti. Sisääntulopihan arkkitehtoninen jäsentely vesialtaineen luo kauniit puitteet sekä sisäänkäynnille että siihen avautuvalle valoisalle aulatilalle. Aulasta on toimiva yhteys virastotalon puolelle. Ehdotus ratkaisee ohjelman sijoittelun suhteellisen näppärästi, mutta salikokonaisuus jää jollakin tavalla hieman puristuksiin, eikä tilojen liittyminen toisiinsa ole niin luontevaa kuin mihin peruslähtökohta tarjoaisi mahdollisuuden. Uudisrakennuksen massa tuntuu paikoin pullistelevan hieman holtittomasti ja toisaalta sen ja virastotalon väliin jää vaikeasti hyödynnettävää ulkotilaa, vaikka sisäpihan järjestelyt ovat muuten ansiokkaat. Jalankulku tontin läpi on järjestetty itäreunaan.

Ehdotuksessa on paljon mielenkiintoista arkkitehtonista aineistoa, kenties yli oman tarpeen. Suurimmaksi ongelmaksi muodostuukin suunnitelman paikoittainen epävarma ote tilojen sijoittelun ja muodonannon osalta sekä aiheiden runsaus.

40 "Urku"

Kaupunkikuvallisesti kiinnostava vaihtoehto ja omintakeinen arkkitehtoninen konsepti, joka tuottaa voimakkaan uuden kirkkorakennuksen vanhan kirkon länsipäätyyn. Uudisrakentamista sijoitetaan myös korttelin sisäosiin. Ehdotuksen periaatteena on voimakkaasti rytmitettyä uudella massalla täydentää vanhaa rakentamista. Vanhan kirkon sisäänkäynti, jota on päivitetty esteettömyysvaatimusten mukaiseksi, säilyy myös uuden kokonaisuuden pääsisäänkäyntinä. Sekundääriset sisäänkäynnit on sijoitettu korttelin sisäpihalle.

Uusi kirkkosali on kaunis ja vanha kirkkosali saadaan tarvittaessa liitettyä siihen ongelmitta. Kappeli on sijoitettu erilliseksi tilaksi sisäpihan äärelle. Salit ja muut seurakunnan kokoontumistilat toimivat kauniina

kokonaisuutena ja erityisen maininnan ansaitsee sisäpihalle avautuva tilava ja sympaattinen aula, josta muodostuisi seurakunnan luonteva kohtaamispaikka. Aulatiloista on helppo ja toimiva yhteys virastotaloon sijoitettuihin seurakunnan tiloihin ja Unikkotien puoleiselle sisäänkäynnille.

Ehdotuksen voimakas peruskonsepti tuottaa myös joitakin ongelmia, joista hankalimpina pidettiin kirkkosalin avautumista kävelyraitilla. Jumalanpalveluksen toimittaminen tulisi voida suorittaa häiriöttä ja tämän onnistumista pidettiin ehdotuksen mukaisessa kirkkosalissa epävarmana. Voimakas paneutuminen kirkkosalin ja aulojen jäsentämiseen on myös johtanut siihen, että seurakunnan muiden tilojen sijoittelu virastotaloon ja vanhan kirkkorakennuksen itäpäähän on tehty varsin kaaviomaisesti.

43 "Polku"

Ehdotus on varsin hienovireinen. Ainoa asia, joka kertoo uuden kirkon olemassaolosta, on uusi tapuli Asematien reunassa. Se ohjaa nykyisen kirkon länsipäädyn ohi kulkevalle kevyen liikenteen raitille, jolta nousevat leveät, arvokkaat askelmat kirkkopihalle. Tasanteella on vastassa koko pihan täyttävä ja olemassa olevia rakennuksia yhdistävä kuviolasilaaatikko. Sen sisältä löytyy kolme vapaamuotoista salia: kirkkosali, kappeli ja pieni seurakuntasali, jotka kaikki voidaan tarvittaessa liittää yhteen. Kirkkosali on matala, mutta silti hyvin vaikuttava betoniseininen ja valokattoineen. Pohjapiirros ja perspektiivikuva eivät puhu aivan samasta tilasta. Kappelia ja pientä seurakuntasalia leimaa sama "luolamaisuus" kuin kirkkosaliakin. Saleja ympäröivät laajat ja mielenkiintoiset aulatilat on käytetty kahviona ja ryhmätyötiloina. Salit nousevat läpi katon kuin saaret merestä. Tasakattoiset osat on käytetty istutettuna kattoterassina. Autokellarista on järjestetty yhteys kirkon aulaan poikkeuksellisen tyylikkäästi pitkän luiskan avulla. Harvoja toiminnallisia puutteita on pitkä yhteys sakastista kirkkosaliin.

Mielenkiintoisen ehdotuksen suurin puute on sen täydellinen näkymättömyys kaupungintalon aukiolta.

44 "Tie"

Kaunis ja levollinen ehdotus, jossa seurakuntaelämälle syntyy ilmavat ja toimivat puitteet. Uudisrakentamisella pyritään täydentämään olemassa olevaa tilannetta ja taitavasti ratkaistulla tilojen sijoittelulla tässä onnistutaankin. Ehdotuksen sydän on harmonisoitu sisäpihakokonaisuus, johon aulatilat aukeavat. Suunnitelman toiminnallisen selkärangan muodostaa seurakuntalaisten oma sisäkatu läpi korttelin.

Kaupunkikuvallisesti ehdotus on mittakaavaltaan miellyttävä. Uuden kirkkosalin korkeuksiin kohova huippu on kauniisti muotoiltu ja sopii hyvin täydentämään korttelia, mutta myös antamaan sille uutta arkkitehtonista karakteriä. Julkisivuissa käytettyjen valkoisen rapatun pinnan ja tiilipinnan vuoropuhelu on raikasta.

Uusi kirkkosali, seurakuntasali ja kappelikokonaisuus on hyvin toimiva ja kaunis. Erityisen maininnan ansaitsee hyvin sijoitettu sakasti, jolla on oma suljettu sisäpiha. Tämän pienemmän sekä suuremman kirkkopihan ympärille ryhmittyvät tilat muodostavat lähes luostarimaisen kokonaisuuden vähäeleisesti ja harkitusti. Uuden kirkkosalin alttariseinän toteuttaminen fresco maalauksena on kaunis ja liittyy kirkkotaiteen perinteeseen; tällaisen uustulkinnan esittäminen on oivallinen idea.

Kokonaisuutena kaunis työ, jonka luonnosmainen ja hento esitystapa kuitenkin hieman vähentää sen potentiaalia; perspektiivinäkymät antavat suunnitelmasta kenties haaleamman kuvan, kuin mitä rakennettu todellisuus olisi.

48 "ef 2:20-22"

Ehdotuksen peruskonsepti, vanhan kirkon suuntainen uudisrakennus korttelin sisäpihalla, on varsin ilmeinen ratkaisutapa, mutta yllättävän harvinainen kilpailuehdotusten joukossa. Kaupunkikuvassa ehdotuksen näkyvin osa on uusi komea kellotapuli, jonka juuresta alkaa esteetön ja mukavan väljä katettu tie kohti länsipuolelle sijoitettua uutta pääsisäänkäyntiä. Pieneltä etupihalta saavutaan kirkon aulaan, josta on myös hyvä sisäyhteys virastotalon puolelle.

Uudisrakennuksen mittakaava ja massoittelu vaikuttavat paikkaan ja kontekstiin sopivilta - hieman epäuskottava kooltaan on ainoastaan uusi kellotapuli. Uusi kirkkosali sijoittuu pitkään massa- ja leveyssuunnassa: tällä tavoin saadaan syntymään toimiva ja kaunis salikokonaisuus. Vanha kirkkosali voidaan myös liittää uuteen tilaan luontevasti, ja vaikka istumapaikat ovat etäällä uudesta alttarista, on niistä kuitenkin varsin hyvä näköyhteys alttarin suuntaan. Erillinen, suhteiltaan kaunis kappelitila on sijoitettu salin länsipäähän. Pieni seurakuntasali keittiöineen on onnistuneesti sijoitettu vanhaan rakennukseen. Kirkkosalista esitetyistä havainne kuvasta ei saa kovin hyvää käsitystä

luonnonvaloratkaisuista. Salissa on kuitenkin paljon hyvää potentiaalia, jonka voi nähdä pohjapiirustuksista ja leikkauksista.

Vanhan kirkon edustan järjestelyt ovat yksinkertaiset mutta riittävät. Uudisrakennuksen ja virastotalon väliin jää pieni korotettu viherpiha, johon liittyy kauniina yksityiskohtana intiimi pihakappeli. Erityismaininnan ansaitsee tontin länsireunaan suunniteltu, kauniisti artikuloitu kävelyreitti tapulilta kirkon edustalle ja edelleen korttelin eteläpuolelle Unikkotien varteen.

Ehdotus on hyvin harkittu ja seesteinen. Toiminnalliset ratkaisut ovat onnistuneita. Uusi kokonaisuus muodostaisi kauniin ja eheyttävän lisän Tikkurilan uuteen kävelykeskustaan ja hyvät puitteet seurakuntaelämälle.

51 "Piispanhiippa"

Sekä uudella kirkkosalilla että tapulilla on mielenkiintoisen veistoksellinen muoto. Tapuli seisoo maamerkkinä Asematien laidassa, kun taas kirkkosali on nykyisen kirkkorakennuksen takana. Komean korkeutensa vuoksi se näkyy hyvin aukiolle. Käyttämällä julkisivuissa tiiltä ja kuparia rakennus liitetään osaksi ympäristöään. Nykyisen kirkon länsipäätyyn on laadittu Asema- ja Unikkoteitä yhdistävä kevyenliikenteen väylä. Pääsisäänkäynti uuteen kirkkosaliin otetaan onnistuneesti nykyisen kirkkorakennuksen länsipäädyn vierestä, josta alkaa eräänlainen sisäkatu. Se ulottuu aina Unikkotien puoleiselle pysäköintiaukiolle saakka, josta on toinen sisäänkäynti kirkkoon. Sisäkatu kokoaa taitavasti seurakuntakeskuksen eri rakennukset ja toiminnot yhteen. Käynti kirkkosaliin tapahtuu luontevasti kahden oviaukon kautta. Kirkkosali avautuu juhlanan korkeana, ja sitä halkoo mielenkiintoisesti taivutettu keskikäytävä. Myös salin valaistus vaikuttaa lupaavalta - kattoikkuna alttaritilan yllä ja toinen salin takaosassa. Lisäksi valoa saadaan pohjoisseinän suuresta lasitiili-ikkunasta. Lisätilaa saadaan avaamalla liukuseinä vanhan kirkkosalin tilalla olevaan suureen seurakuntasaliin ja sitä vastapäätä olevaan kappeliin, josta kuitenkin näkyvyys alttarille, urkuihin ja kuoroon on huono. Sakasti on eristyksissä urkujen takana. Myös yhteys nykyisen kirkkorakennuksen itäpään tiloihin käy vain kirkkosalin ja suuren seurakuntasalin kautta. Niihin päästään kuitenkin nykyiseltä pääsisäänkäynniltä.

Virastorakennuksesta on käytetty vain yksi ja puoli maanpäällistä kerrosta, lähinnä erilaisten toimistojen tarpeisiin. Pysäköintihalliin on otettu suora yhteys uuden katoksen ali Unikkotieltä. Kymmenen autopaikkaa on sijoitettu myös häiritsemään sisäpihan rauhaa.

60 "Pisarat"

Mielenkiintoinen ehdotus, joka säilyttää vanhan kirkon aseman kaupunkikuvassa ja sijoittaa uudisrakentamista sisäpihalle. Arkkitehtoninen muodonanto on pehmeää ja näyttäisi tarjoilevan Tikkurilan kontekstiin uuden arkkitehtonisen sanaston. Uusi kirkko on läsnä kävelyraitilla lähinnä näppärästi asemoidun katosrakenteen avulla, joka johdattelee kulkijat uuden kirkkopihan kautta edelleen kirkkoon, korotetulle pihatasolle ja korttelin sisäosiin. Uudisosan kaartuva massa näkyy kävelyraitin länsipäähän, mutta tuskin kovin paljon vanhan kirkon yli. Rakennuksen julkisivut ovat perforoitua kuparilevyä, ruukin tiiltä ja silkkipainettua lasia.

Perusratkaisu on yksinkertainen, mutta oivaltavasti toteutettu: korttelin keskiosa rakennetaan lähes täyteen yhden kerroksen korkuista tilaa, jota sitten ryhdytään eri tavoin "kaivertamaan" ja avaamaan saleiksi ja pihoiaksi. Kirkkosali nousee uudesta perustasosta pisaramaisena muotona. Vanha kirkkosali on muutettu seurakuntasaliksi ja näiden välille saadaan varsin kelvollinen yhteys. Erillinen kappelitila sijoitetaan matalampana, mutta niin ikään pisaramaisena volyyminä kirkkosalin kylkeen. Ehdotuksen suuri ansio on tilallisesti rikas ja vaihteleva kokonaisuus, joka luodaan korttelin keskelle: jumalanpalvelustilat ja seurakunnan muut kokoontumistilat sijoitetaan vaivattoman oloisesti siten, että niiden väliin muodostuu luontevia kohtaamispakkoja, auloja ja polveilevia sisäkatuja, jossa näkymät vaihtelevat kaartuvista rakennusmassojen seinistä kauniisiin sisäpihanäkymiin. Kokonaisuutta voidaan pitää varsin toimivana ja huolella tutkittuna. Valitettavasti esitetyt perspektiivikuvat eivät tee täyttä oikeutta tälle jännittävälle suunnitelmalle. Lupaavan muotoisesta kirkkosalista on esitetty kovin niukasti näkymää; perspektiivissä tilan mielenkiintoinen muoto ei vaikuta yhtä lupaavalta kuin pohjapiirustuksessa.

Kaupunkikuvallisesti ja lähimiljöönä jonkin verran hankala on mallinnuksessa esitetty sisäänkäyntitilanne korttelin itäpäässä. Se osoittaa ehdotetun perusratkaisuun liittyvät vaikeat kohdat: uuden kattotason liittyminen vanhaan kirkkorakennukseen sekä korttelin katutasen maailma eivät vaikuta lupaavilta. Ratkaisun myötä näyttäisikin syntyvän varsin kolkkoa jalankulkuympäristöä korttelin sisäpihan itäreunaan.

Ensivaikutelma ehdotuksesta on selkeän rauhallinen ja yksinkertainen. Varmaotteinen tapuli seisoo Asematien puolella vartioiden uutta pääsisäänkäyntiä. Nykyisen kirkon harjan yli kohooa tyyni, diagonaalisesti ruudutettu lasiseinämä, joka jalostaa koko aukion tunnelmaa. Uusi kirkkorakennus on sijoitettu nykyisen taakse. Laaja lasifasadi kertoo ympäristölle sen olemassaolosta.

Sisäänkäyntejä uuteen kirkkoon on kuitenkin liikaa. Vanhan pääsisäänkäynnin lisäksi on uusi sisäänkäynti tapulin vieritse, mutta myös nykyisen kirkon länsipään sivuitse ja vielä yksi, erityisen komea, uuden kirkkorakennuksen itäpäädyssä. Monet sisäänkäynnit helpottavat rakennuksen monikäyttöisyyttä, mutta niiden valvonta on työlästä. Uusi pääsisäänkäynti ei kuitenkaan johda selkeästi kirkkosaliin, vaan parhaiten se tapahtuu rakennuksen länsipäädyssä.

Kirkkosali on modernin poikittainen, valoisa ja ilmava. Kuoro ja urut sen toisessa päädyssä lupaavat hyvää akustiikkaa. Nykyinen kirkkosali on säilytetty suurena seurakuntasalina. Se liittyy siirtoseinien välityksellä hyvin kirkkosaliin, mutta uutta ja vanhaa rakennusta yhdistävä käytävä pitää sen tarpeettoman etäällä.

Uuteen kappeliin päästään vain kirkkosalin kautta. Sitä on kuitenkin vaikeata käyttää kirkkosalin laajennuksena. Kappelia ympäröi aulatala, joka vaikeuttaa päivänvalon saantia. Pieni seurakuntasali on rajattu lähes yksinomaan siirtoseinillä. Näin se on tilana epämääräinen, sen päivänvalon saanti ja ääneneristys ovat vaikeita. Myöskään keittiö ei kelpaa työpaikaksi, koska se ei saa päivänvaloa. Sakastin sijoittaminen virastotaloon vie sen liian kauaksi ja väärään suuntaan alttaritilasta.

Aputilat, toimistot ja kerhot sijoittuvat luontevasti keskikäytävän varteen nykyisessä kirkkorakennuksessa ja virastotalon kolmessa kerroksessa. Paikoituksen järjestäminen on jäänyt vähäiselle esittämislle. Huolto onnistuu paikoitushallista mutta yleisön saapuminen ei.

70 "Ad Infinitum"

Määrätietoisesti ja ammattitaidolla laadittu ehdotus, jossa uusi kirkkosali sijoitetaan vanhan salin kylkeen kävelyraitin varteen. Tällä keinolla laajennetaan vanhaa kirkkosalia, joka säilyy edelleen jumalanpalvelustilana. Muu ohjelma sijoitetaan sisäpihan uudisrakennukseen. Kaupunkikuvallisesti uusi tiilikirkko on hyvin voimakkaasti läsnä kävelyraitilla. Ehdotuksen massoittelu on hallittua ja mittakaavaltaan paikkaan ja vanhaan rakennuskantaan sopivaa. Yllättävä ratkaisu on kirkon sisääntulopihaan sijoittaminen tulevaa toripintaa alemmas: kirkon etuaukiota rajaa torin suunnassa leveä portaikko, joka aukeaa suotuisaan ilmansuuntaan ja esteetön yhteyskin on varsin näppärästi järjestetty. Korttelin käsittely kokonaisuutena on varmaotteista ja seurakunnan monenlaiset tarpeet huomioivaa. Uudisrakennuksen massan työntyminen vanhaan virastotaloon on kuitenkin varsin kulunut arkkitehtoninen aihe, eikä tässä ehdotuksessa tuota tilallisesti kovin ihmeellistä tulosta. Korttelin läpi on järjestetty toimiva sisäyhteys.

Uusi kirkkosali avautuu torin ja kaupungintalon suuntaan. Rusettimaisesti aseteltu tila on arkkitehtonisesti kiinnostava, mutta ei onnistua luomaan ihanteellista jumalanpalvelustilaa: kahtia jakautuvaa kirkkosalia ei pidetty hyvänä ratkaisuna. Toinen ongelma on kirkkosalin avautuminen akvaariomaisesti julkiseen katutilaan: puitteet rauhalliselle ja keskittyneelle jumalanpalvelukselle eivät toteudu. Tämä ominaisuus olisi muutettavissa, mutta ehdotuksen aineistosta päätellen kirkkosalin avaaminen on ollut yksi tekijän keskeisiä lähtökohtia. Kirkkosaliin liittyy luontevasti kaksi seurakuntasalia, joita palvelee toiminnallisesti hyvin sijoitettu keittiö. Seurakuntasalit aukeavat polveilevalla muurilla rajatulle läntiselle sisäpihalle, jota ei liene tarkoitettu oleskeluun. Pihaa rajaava muuri kätkee taaksensa sakastin. Kappelitila on erillinen ja saa sivuvaloa samalta sisäpihalta. Tätä ulko- ja sisätilojen kokonaisuutta voi pitää varsin onnistuneena ja tunnelmallisena.

Vanhan kirkkorakennuksen itäpäähän sijoittuu lapsi- ja perhetyön tilat, joihin kuljetaan leikkipihaa kautta tai vanhan rakennuksen itäpäädyssä. Yhteiskäyttötilat on sijoitettu virastotalon maantasokerrokseen, seurakunnan toimistotilat näiden yläpuolelle. Yleisöpalvelutiloja sijoittamista jopa kolmanteen kerrokseen voi pitää pienenä virheenä.

Ehdotus tarjoilee mahdollisen ja varsin toimivan kokonaisuuden Tikkurilan uudeksi kirkko- ja seurakuntakeskukseksi. Kirkkosaliin liittyvät ratkaisut eivät kuitenkaan vakuuttaneet tuomaristoa.

82 "Kirkkopihä"

Huolella tutkittu ja seesteinen ehdotus, jonka arkkitehtoninen voima piilee hillityissä ja punnituissa eleissä. Ehdotus säilyttää kaikki kilpailualueella sijaitsevat vanhat rakennukset ja muodostaa niistä yhdessä uudispalojen kanssa varsin toimivan kokonaisuuden. Valittu toiminnallinen perusjäsentely tuo kuitenkin mukanaan myös joitakin ongelmia liittyen tilojen yhteiskäyttöön. Uudella ja vanhalla rakentamisella on molemmilla oma identiteettinsä ja ilmiänsä, mutta ne ovat myös yhteensopivia: vanhat punatiilit rakennukset saavat seurakseen valkoisena hohtavia, nuhteettomia kuutioita. Varsinainen ajallinen leikkauspiste on vanhan kirkkorakennuksen aulatilassa, jota tohtoroidaan uuden suunnitelman keskusaulaksi. Myös tässä tilassa uusi ja vanha artikuloidaan selvästi toisistaan erottuviksi osiksi.

Uusi kirkkosali sijoitetaan suureen kuutiomaiseen massaan aivan kävelyraitin reunaan. Ehdotus ylittää kilpailualueen rajan tällä osalla. Kaupunkikuvallisesti rakennus on voimakkaasti läsnä kävelyraitilla ja koko lähialueen näkymissä. Volyymi on mukavassa vuoropuhelussa kaupungintalon kanssa, jota sisäänkäyntijärjestelyt korostavat. Pääsisäänkäynti on järjestetty kuution itäpuolelta pienen etuaukion kautta. Kaunis aukiosommitelma koostuu kahdesta puusta, portaista, vesialtaasta ja kellotapulista - esitetyssä mallinnuksessa voidaan nähdä osia tästä sisääntulotilanteesta. Päämassan itäpuolella on toinen, sisäänkäynti, josta päästään vanhan ja uuden osan yhdistävään aulaan. Vanha kirkkosali on muutettu suureksi seurakuntasaliksi ja se voidaan - ainakin teoriassa - liittää kirkkosaliin kirkkovuoden ruuhkahuippuina. Näiden tilojen yhteys ei kuitenkaan ole toiminnallisesti parhaasta päästä, eivätkä suuren seurakuntasalin erilaiset käyttömahdollisuudet muutenkaan täysin avaudu. Sommitelman ytimessä on sisäpiha, jonne uusi pieni kuutiomainen kappelirakennus sijoitetaan.

Uusi kirkkosali on harmoninen ja sen luonnonvaloratkaisut ovat yksinkertaisia, mutta vaikuttavia. Kirkkosalin tunnelma on valoisa ja toiminnallinen järjestely onnistunut. Sali olisi mitä ilmeisimmin erinomainen jumalanpalvelustila. Pieni erillinen kappelitila vaikuttaa sekin lupaavalta. Toiminnallisesti koko ohjelma on jäsennetty ja sijoitettu varsin ansiokkaasti; pienen seurakuntasalin ja keittiön toiminnallinen suhde on esimerkillinen. Talon sisäinen liikenne on myös hyvin järjestetty; pienenä toiminnallisena kauneusvirheenä voi pitää maantason sisäyhteyden puuttumista kahden tilakokonaisuuden väliltä; tämä olisi kuitenkin helposti korjattavissa. Virastotalon maantasokerroksen tilaratkaisut ovat toimivia: ehdotettu aulakokonaisuus on väljä ja aukeaa kauniisti sisäpihalle, josta tekijä kaavailee luostarimaista, suojattua kirkkopihaa.

Vaikka ehdotettu kokonaisuus on monin tavoin ansiokas, pidettiin uuden kirkkosalin kompaktiutta puutteena.

83 "Silta"

Punatiilinen kirkkosuunnitelma istuu moitteettomasti Tikkurilan kaupunkikuvassa ottaen taitavasti tukea ympäröivän rakennuskannan suunnista. Jopa uudisrakennuksen arkkitehtuuri on kuin syntynyt samaan aikaan korttelin muiden rakennusten kanssa. Sekä sisä- että ulkotilojen suunnittelu on taitavaa. Saapuminen kirkkoon on juhlava ja komea. Tuomalla alttariseinän lähes Asematien varteen on kirkolle saatu näkyvyyttä kaupunkikuvassa. Tapulin pohjapiirroksen salmiakkimuoto hieman oudoksuttaa muuten suorakaiteisten volyymien joukossa.

Ainoa negatiivinen piirre on, että nykyisen kirkkosalin kattorakenteet, pääosa seinistä ja kaikki pilarit on jouduttu purkamaan pois. Tästä siivoamisesta on seurauksena kuitenkin erittäin selkeä ja toimiva salien sarja. Nykyinen kirkkosali on liitetty yhtenäisellä kattolaatalla Asematien puoleiseen uudisosaan. Tilavaa kirkkosalia seuraavat pihan puolella suuri ja pieni seurakuntasali. Ne muodostavat suunnan muutoksineen ja korkeusvaihteluineen rytmikkään tilasarjan. Kaikki salit voidaan yhdistää 730 hengen kokonaisuudeksi, jossa jokaisella on kuitenkin näköyhteys alttarille. Alttaritoiminnoille, uruille ja kuorolle on runsaat tilat. Sakaristosta ja kappelista on hyvät yhteydet kirkkosaliin. Kappelia ei kuitenkaan voida liittää kirkon laajennukseksi. Keittiö liittyy pieneen seurakuntasaliin, mutta siitä voidaan helposti hoitaa tarjoilu myös kaikkiin 1. kerroksen kerhotiloihin.

Saleja reunustaa kirkon pääsisäänkäynniltä lähtien rikas käytävä- ja aulatilojen sarja, joka päättyy virastorakennuksen eteläpuolelle. Kirkkorakennuksen vanhan osan 1. kerros on käytetty lasten kerhotiloiksi, jolloin niiden käyttöön tulee pihan aurinkoisin osa. Muutkin kerhot ja toimistot on sijoitettu taidolla olemassa oleviin rakennuksiin. Yleisön sisäänkäynti autohallista kirkkoon on selkeästi osoitettu. Hallin uusi ramppi ei onnistu ratkaisemaan ajoyhteyden koukkuisuutta. Sen sijaan rampin siirto vapauttaa paikan mielenkiintoiselle virastotalon laajennusehdotukselle, joka voisi olla onnellinen ratkaisu Unikkotien kaupunkikuvalle.

Kirkkosalia esittävä perspektiivikuva ei lunasta taitavan suunnitelman lupauksia. Runsaas luonnosmateriaali yrittää korvata puuttuvaa ulkoperspektiivikuvaa.

Kyseessä on hyvin taloudellinen mutta kaunis ehdotus. Uudisrakennus asettuu kapeana viuhkana nykyisen kirkon ja läntisen tontinrajan väliin. Vanhasta kirkosta puretaan vain alttarin taustaseinä pois. Näin nykyinen kirkkosali liittyy suurena seurakuntasalina uuteen kirkkorakennukseen. Asematien puolella nähdään uudisrakennuksen korkea ja kapea pääty, joka sisältää toimituskappelin. Pääty pitää sisällään myös tapulin ja kellot, joista tulee vaikuttava sakraali maamerkki Tikkuraitille ja kaupungintalon aukiolle.

Tapulin alitse on käynti kappeliin. Nykyisen pääsisäänkäynnin kautta päästään edelleen suureen seurakuntasaliin. Uuden kirkkosalin sisäänkäynti löytyy vasta pihan etelälaidalta pitkän katoksen suojaamana ja merkitsemänä. Samaan sisäänkäyntiin voidaan liittyä myös virastotalon suunnasta. Sisäänkäyntien runsaus antaa mahdollisuuden pitää kolme salitilaisuutta yhtä aikaa. Esteeksi asettuu vain siirtoseinien äänenieristyskyky. Yhden suuren tilaisuuden järjestämistä vaikeuttaa eteis- ja aulatilojen puute ja pienenus.

Kolmen salin muodostama kokonaisuus, jossa yhdistävänä tekijänä ovat alttaritoiminnot, on kiehtova ja uusi. Nykyisestä kirkkosalista katsottuna uusi kirkkosali ja kappeli muodostavat ikään kuin poikkilaivan. Keskeinen alttaritila on valaistu taitavasti kattoikkunoin ja sen taustaseinä elävöitetty kahdella pystyikkunalla, jotka samalla jakavat onnistuneesti kirkon muuten monotonista länsiseinää.

Kerhot ja toimitot asettuvat ongelmitta olemassa oleviin rakennuksiin. Yhteys nykyisen kirkkorakennuksen ja virastotalon välillä käy uuden kirkkosalin kautta. Salin voi ohittaa vain katetun pihakäytävän kautta

Uusi kirkko on vaikuttava, monumentaalinen ja arkaainen. Se on sijoitettu nykyisen kirkon taakse sisäpihalle, josta se kohoaa vinoseinäisenä, hieman pyramidia muistuttavana tiilirakennuksena ympäristöään sopivasti ylemmäksi. Avara ja juhlaava pääsisäänkäynti on avattu nykyisen kirkon länsipäädyn sivuitse. Sitä vartioi vaikuttavasti uusi tapuli. Kokonaisuudesta vanhan miljöön kanssa muodostuu harmoninen ja kohottava. Toinen sisäänkäynti tarjotaan sisäpihalta uuden ja vanhan kirkon välistä.

Uusi kirkkorakennus asettuu keskelle nykyistä pihaa ja täyttää sen luontevasti. Samalla yhteydet nykyisen kirkon ja virastotalon välillä järjestyvät kuin itsestään. Kaikki kokous- ja toimituhuoneet saavat kuitenkin päivänvaloa. Sisäänkäyntiaulasta on yhteydet kaikkialle seurakuntakeskukseen. Kirkkosali on vaikuttava korkeudessaan ja yksimateriaalisuudessaan. Se on varsin neliömäinen, jolloin alttaritoiminnoilla on runsaasti tilaa. Kuoro onkin sijoitettu alttarin viereen. Sen sijaan uruille osoitettu paikka on ahdas ja edellyttää penkkikorttelin kaventamista. Selostuksessa kirkon akustiikkaa on mietitty ansiokkaasti. Alttarin vasemmalla puolella oleva ikkuna ei saisi laskeutua lattiaan asti, jotta kirkkoon saapuvat ihmiset eivät häiritsisi alttarinäkömman rauhaa.

Kappeli ja pieni seurakuntasali laajentavat siirtoseiniensä avulla ansiokkaasti kirkkosalin tilaa. Ne valaistaan mielenkiintoisesti pienen valopihan kautta. Kappeli ei ole kuitenkin kaksine pitkin siirtoseinineen erityisen vakuuttava huonetilä. Lasten tila liittyy kauniisti valopihaan, mutta voi olla omituinen häkki tiilisalin nurkassa. Vanha kirkkosali on suurena seurakuntasalina ja jäänyt ennalleen. Sakasti sijaitsee oivallisesti - siitä on yhteys sekä kirkkosaliin että virastorakennukseen. Keittiö taas sijaitsee hankalan kaukana muista paitsi pienestä seurakuntasalista.

Olemassa olevien rakennusten tilat on käytetty huolella. Virastotalon 3. kerroksesta on tarvittu vain noin puolet. Paikoitustiloista on osoitettu sisäänkäynti nykyiseen portaaseen ja hissi uuteen aulaan.

Ainoa huolen aihe on kirkkorakennuksen arkkitehtuurille tärkeä tiiliseinien kaltevuus. Kaltevista tiilipinnoista on huonot kokemukset. Tiiliseinä päästää kosteuden lävitseen, jäätyy, rikkoutuu ja rapautuu.

5.3 Keskiluokka

Yhteensä 45 ehdotusta

Uusi kirkkorakennus on muotoiltu varsin miellyttävästi, mutta se jää kovin huomaamattomaksi Tikkurilan keskustassa. Se ei nouse riittävän korkeaksi näkyäkseen nykyisen kirkon yli. Se myös kurkistaa liian kainosti nykyisen kirkkorakennuksen länsipään sivuitse näkyäkseen Asematien aukiolle. Tapuli, joka edustaa uutta kirkkoa aukiolla, olisi saanut noudattaa rohkeammin sen muotoilua käyttäen myös samaa vaaleata kiveä. Tasakatto-osa liittyy hyvin uuden ja vanhan kirkon toisiinsa. Sisäyhteys kirkon ja virasto-osan välillä olisi ollut toivottava.

Sisäänkäynti kirkkoon tapahtuu nykyistä porrashallia käyttäen tai pihalta. Pihan sisäänkäynti on kuitenkin liian piilossa. Kirkkosali on mielenkiintoisen epäsymmetrinen. Alttari sijaitsee hyvin suurta seurakuntasaliakin ajatellen. Kuitenkin urkujen ja kuoron sijoittaminen alttarin eri puolille, kauaksi toisistaan, on toimimaton ratkaisu. Suuri seurakuntasali on suunnattu hyvin, kohti alttaria, mutta se on liian kaukana ja suuren tyhjän tilan erottama uudesta kirkkosalista. Välipohjan purkaminen sisääntulohallin ja pienen seurakuntasalin kohdalta on hyvä ajatus. Samalla ne kuitenkin eristävät nykyisen kirkkorakennuksen itäpään sijoitetut kokoushuoneet toimimaan pelkän vanhan päätyportaan varassa. Saarnaparveke nykyisen kirkon länsipäädystä suuntautuu liian ahtaaseen ulkotilaan, joka välittää liikennettä vain kappeliin.

Partiotoimintaa lukuun ottamatta kerho ja toimistotilat on sijoitettu nykyiseen virastotaloon. Tästä aiheutuu, että lapsi- ja varhaisnuorisotyö joutuvat käyttämään pihan varjoista etelälaitaa. Muutaman pysäköintipaikan tuominen pihalle häiritsee tarpeettomasti sen rauhaa. Paikoituskellari käyttää nykyistä luiskaa, mutta kellarista ei ole osoitettu suoria yhteyksiä rakennuksiin - ainoastaan porras ja hissi suoraa pihalle.

8 "Etsikää niin te löydätte"

Kuparipaannulla verhoiltu kaareutuva, leikattu ja epäsymmetrinen volyymi pitää sisällään uuden kappelin ja kirkkosalin sekä sakastin - ja varsin komeaa varastotilaa. Uudisrakennuksen julkisivu kohoo korttelin kattojen yli ja muodostaa taustan vanhan kirkon pääjulkisivulle. Kaupunkikuvallisesti ehdotus esittää kiinnostavan tavan synnyttää vahva arkkitehtoninen läsnäolo torille kuitenkin rakentamatta vanhan kirkon eteen. Maantason järjestelyt vanhan kirkon edessä liittyvät uuden ja vanhan sisäänkäynnin kivettyyn etuaukioon, jolta on esitetty yhteys myös toripysäköintiin. Uusi esteetön pääsisäänkäynti johdetaan rampilla kirkkosalin tasoon sisäpihan länsipuolella. Sisäänkäyntiaulasta on yhteys virastotalon puolelle. Vanhan kirkkorakennuksen ja virastotalon katettu yhteys on sijoitettu korttelin itäreunaan. Uudisrakennusosien väliin jää istutettu sisäpiha, jonne pääsee sakastista ja kirkkosalista. Katoksen yhteyteen on esitetty kahta erillistä sielunhoitokammiota.

Ehdotuksen arkkitehtoninen ote on kiinnostava. Omintakeiset elementit, esim. sielunhoitokammiot puutarhan laidalla, voisivat synnyttää kortteliin kiehtovan ja luostarimaisen tunnelman. Sisätilojen yhteyksissä ja toiminnallisessa kokonaisuudessa on kuitenkin joitakin ongelmia. Kirkkosalista esitetty interiöörikuva ei ole vakuuttava, vaan luo vaatimattoman mielikuvan salista, jolla todennäköisesti lienee enemmän tilallista potentiaalia kuin on haluttu näyttää. Ehdotetut rakennusmateriaalit, kupari ja tiili, istuvat hyvin olevaan rakennuskantaan.

12 "kolmiyhteys"

Ehdotus, joka ujostelematta sijoittaa uuden veistoksellisen kirkkosalin vanhan kirkkorakennuksen ja Asematien väliin. Tällä menetelmällä tuodaan uusi elementti torin kaupunkinäkömään ja vastapari kaupungintalon nopalle. Kirkkosalin lisäksi ehdotuksessa esitetään uudisrakentamista korttelin sisäosiin. Uusi jännevasti muotoiltu volyymi rajaa pienen aukion vanhan säilytettävän sisäänkäynnin yhteyteen. Vanhan rakennuksen edustaa on muokattu urbaanimpaan suuntaan uudella kivetyksellä ja säilyttämällä yksi puu. Saattoliikenne on järjestetty kävelykadun kautta. Vanha kellotapuli on, hieman yllättäen, siirretty uuteen paikkaan. Kaupunkikuvallisesti ehdotus on voimakas ja tuo mielenkiintoisen uuden ilmaisun Tikkurilan tulevaan kävelykeskustaan; uudispala vahvistaisi tulevan torin karaktääriä kaupunkiaukiona. Korttelin maantason järjestely on hallittua ja osaavaa. Vanhaa kirkkorakennusta jatketaan eleettömällä harjakattoisella volyymillä, joka liittyy torin puoleiset tilat virastotaloon ja säilytettävään auditorionoppaan ja samalla jakaa korttelin kahteen puolikkaaseen. Seurakuntakeskuksen pääsisäänkäynti on esitetty länsipuolelta tähän nivelosaan. Itäpuolelle jää aulaan näkyvä suojaisa puutarha ja sen takana pohjois-eteläsuuntainen jalankulkuyhteys korttelin läpi. Terveyskeskuksen laajennus on esitetty Unikkotien varteen ja siihen on osoitettu laajennusvaraa myös seurakunnalle. Ajoyhteydet kellariin on esitetty Unikkotieltä.

Kaikki ehdotuksessa esitetyt toimenpiteet ovat perusteltuja. Tekijä pyrkii ratkaisemaan ohjelman ja paikan haasteet varsin käytännöllisesti ja matalalla profiililla korttelin sisäosissa. Asematien puolelle asettuva uusi

kirkkosali on puolestaan merkittävä kaupunkikuvallinen elementti. Uudispala on kauniisti muotoiltu arkkitehtoninen kappale. Kirkkosalin lasimaalauksin jäsennelty alttariseinä muodostaa rikkaan taustan sekä sisätilaan että ulkotilaisuuksille aukion puolella. Jumalanpalvelustilanteen intiimiys voidaan toisaalta säilyttää seinän transparenssia säätelemällä. Salista esitetty havainne kuva näyttää myös, kuinka luonnonvaloa tuodaan kirkkosaliin eteläpuoleiselta seinältä ylhäältä.

14 "Wanda"

Ehdotus sijoittaa uuden kirkkosalin korttelin sisälle, mutta toiseen kohtaan, kuin useimmat ehdotukset: uusi kirkkosali liittyy virastotalon kylkeen pihan itäpäässä. Määräävänä tekijänä on ilmeisesti ollut luterilaisen kirkkosalin toimintojen perinteinen sijoittelu: alttari, joka on itseinällä, voidaan nähdä suoraan saliin astuttaessa vastakkaiselta puolelta. Tällä uudisrakennuksen sijoittelulla on vältetty monia toiminnallisia ongelmia, joita uuden kirkkosalin sijoittaminen vanhan kirkkosalin kylkeen saattaa synnyttää. Toiminnallisesti ohjelma on järjestynyt ratkaisussa varsin hyvin ja yleisötilat vaikuttavat väljiltä. Kokonaisuuden sisäisen liikenteen kannalta valinta on myös hyvä; yhteydet saadaan järjestettyä varsin tehokkaasti ja luontevasti. Uudisrakennuksesta on esitetty suora vertikaalisyhteys pysäköintitasolle sekä toimivat yhteydet virastotaloon ja vanhan kirkon puolelle.

Ehdotuksen arkkitehtoninen ilmaisu on pidättyvää, mutta ei kuitenkaan kitsasta. Kaupunkikuvallisesti uudisrakennuskokonaisuus on läsnä torin puolella; uudisrakennuksen patinoidut kuparipinnat kohoaisivat vanhan kirkon harjan yli. Erityismaininnan ansaitsee komea uusi kellotapuli. Harkittua on myös kirkkopihan jäsentely ja sinne esitetyt elementit; kynttilämuuri ja virastotalon julkisivua verhoava "köynnösverho".

Ehdotuksen ongelmat ovatkin kirkkosalissa; kirkkosalin ja kappelin liitettävyyden yhdeksi jumalanpalvelustilaksi on mahdollista, mutta samalla kappelin käytettävyyden akustisesti erillisenä tilana kärsii. Toisaalta vaikka kirkkosalin muotoilulla on onnistuneesti pystytty välttämään varsinaiset katvealueet, ovat salin sisäänkäynnin läheisyyteen sijoittuvat takimmaisat penkkirivit kuitenkin hieman erillisiä. Näitä ratkaisuja olisi ollut mahdollista kehittää pidemmälle peruskonseptin raameissa. Vanhan kirkkosalin käyttäminen suurena seurakuntasalina nykyahmossa ei ole toimiva ratkaisu sekään. Erityismaininnan ansaitsee erityisen hyvin sijoitettu sakasti.

17 "Elda"

Patinoiduista kuparikaseteista tehty jyrkkäseinäinen pyramidi nostaa kirkon kellot terävässä nokassaan Tikkurilan kattojen ylle. Ehdotus on toiminnassaan varsin selväpiirteinen, mutta lopulliselta muodoltaan hieman yksioikoinen ja piikkimäinen.

Uudisrakennus asettuu itsestään selvästi kahden vanhemman rakennuksen väliin, jolloin se rajaa varsin onnistuneesti kirkkopihan ja lastenpihan. Sisäänkäynti kirkkoon tapahtuu joko nykyisen porrashallin kautta tai pihalta uuden sisäänkäynnin kautta. Pihasisäänkäynniltä puuttuvat kuitenkin vaatetilat. Sen yläpuolisen saarnaparvekkeen edessä olevaan pihatilaan ei mahdu kovinkaan suuria väkijoukkoja.

Kirkkosali on varsin hyvän muotoinen jättäen alttarille liikaakin tilaa. Kuoroportaot sijaitsevat hyvin, mutta vaikuttavat ahtailta suhteessa alttarikorokkeeseen. Urkujen erottaminen kuorosta ja niiden sijoittaminen parvelle ei lupaa hyvää musiikillista yhteistoimintaa. Altтарin ja kuoron välistä olisi löytynyt hyvät tilat uruille. Kirkkosali on hieman kalsean näköinen. Sen koristeeksi on sijoitettu urkupillejä sivuseinälle, erilleen uruista, mikä ei ole mahdollista, jos mekaanisia urkuja pidetään tavoitteena. Sakasti sijaitsee erinomaisesti, samoin kappeli, josta ei kuitenkaan saada lisätilaa kirkkosalille. Suuri seurakuntasali voidaan liittää kirkkosalin laajennukseksi, mutta näköyhteys alttarille on heikko. Pienestä seurakuntasalista keittiöineen muodostaa hyvä seurakuntalaisten kohtauspaikka. Lasten ja varhaisnuorten sijoittaminen virastorakennukseen on liikenteen kannalta kätevää. Tunnelmaltaan herttaisemmat tilat olisi ollut löydettävissä nykyisen kirkkorakennuksen puolelta. Paikoitushallin yhteys kirkkosaliin on ehkä liiankin kursailematon. Hissin ja portaan yhdyskäytävä tekee paikoitustiloista tarpeettoman sokkeloisen.

21 "Sylä"

Asematien maisemassa uusi kirkko on läsnä jyrkän tiilitapulinsa ja nykyisen kirkon yli kohoavan lasiseinän avulla. Tiilitapulilta lähtee samoin tiilestä tehty kynttilämuuri, joka johdattaa tulijan nykyisen kirkon länsipäädyn sivuille uudelle kirkkopihalle tai etuaukiolle. Muuri ja ympäröivät rakennukset tekevät pihasta suojaisen mutta samalla eristäytyvän. Uusi kirkkorakennus täyttää nykyisten rakennusten välisen pihatilan etuaukiota lukuun ottamatta. Se hoitaa samalla yhteydet olemassa olevien rakennusten välillä.

Länteen avautuvan, tilavan lasikäytävän varteen asettuvat myös uudet salitilat. Käytävän ja kirkkosalin, pienen seurakuntasalin kappelin ja perhetilan kokonaisuus on hyvin ajateltu ja mielenkiintoinen. Erityisen kekseliäs on parven alle sijoitettu kappeli, joka leikkausmuodoltaan hieman muistuttaa itse kirkkoa. Kirkkosalin pohjan neliömäisyys ei ole paras mahdollinen musiikin kannalta. Urkujen ja kuoron sijoitus on jäänyt esittämättä.

Tilasuunnittelu on taitavaa ja yhteydet toimivat. Uusi kirkko ja virastotalo sulavat mielenkiintoisesti kokonaisuudeksi. Päivänvalon saannissa voi olla ongelmia. Kelpaako esim. keittiö työpaikaksi ilman ikkunayhteyttä ulos? Lasten ja nuorten tilat nykyisen kirkon kellarissa sopivat hyvin partiolaisille, mutta lasten toivoisi pääsevän maan pinnalle. Heitä palveleva piha on liian ahdas ja varjoinen.

Porras- ja hissiyhteys paikoituskellarista kirkkoon sekoaa jätteiden ja huollon kanssa ja palvelee lähinnä keittiötä.

22 "Goldberg variations"

Arkkitehtonisesti omintakeinen ehdotus, jonka musiikista saatu voimakas inspiraatio on vastaansanomattomasti läsnä muotoilussa. Ehdotus sijoittaa uuden kookkaan kirkkosalin aivan korttelin sydämeen. Muu ohjelma järjestellään vanhoihin rakennuksiin. Ratkaisu on tältä osin puhdaslinjainen ja todettakoon, että myös yllättävän harvinainen tässä kilpailussa. Kuten tämä ehdotus osoittaa, ohjelman saa kelpollisesti ratkaistua näinkin.

Voimakas inspiroituneisuus musiikillisesta teemasta synnyttää puolestaan varsin dominoivan arkkitehtonisen ja rakenteellisen aiheen, jolla on ansionsa. Samalla tämä ilmaisu muuttuu myös jonkinlaiseksi ankarilla sisäisillä säännöillä toimivaksi peliksi, joka etäännyttävänsä varsinaisesta suunnittelutehtävästä melko kauas. Ehdotuksessa esitetyissä varhaisissa luonnoksissa näyttäytyy varsin kiinnostava sisätila. Lopullinen ehdotus, joka on saanut lähes instrumentin piirteitä, näyttäisi kuitenkin olevan varsin kaukana tästä hengittävydestä.

Ehdotus on hyvin ja johdonmukaisesti kehitelty arkkitehtoninen sävellys, mutta tuomariston vaikutelmaksi jää, että se paremmin soveltuisi pieneksi konserttisaliksi tai kulttuuritaloksi kuin Tikkurilan seurakunnan kokoontumispaikaksi.

24 "Q"

Sisäpihalle sijoittuva tiilikirkko, jonka muotoilu on säästeliästä. Kirkkosalin seinämuuri kuitenkin kaartuu alttariseinäksi synnyttäen samalla jotakin kaupunkikuvallisesti kiinnostavaa. Uuden kirkkosalin seinämuuri näkyy jalankulkuraitille tontin länsipäästä. Vanha kirkkosali säilyy entisellään, eikä siihen liitetä uusia tiloja. Uutta kirkkosalia voidaan tarvittaessa laajentaa pieneen seurakuntasaliin.

Kokonaisuuden sisäinen liikenne on varsin onnistuneesti suunniteltu, tosin vanhan kirkkorakennuksen tasoeroja hoitavat uudet rampit eivät ratkaisuna vakuuta. Liikennevirta soljuu kuitenkin korttelin keskelle sijoittuvaa sisäkatua pitkin. Sisäkatu laajenee aulaksi uuden sisäpihalta esitetyn pääsisäänkäynnin kohdalla. Aulan tunnelmaa luodaan koristeellisella seinän mittaisella takorautaornamentilla, jonka lomasta avautuu näkymä pihalle. Aulan ja kirkkosalin taiteeseen on näppärästi sijoitettu myös erillinen kuutiomainen kappelitila. Ohjelman sijoittelu on kaikin puolin varsin järkevää ja melko toimivaa. Pienenä puutteena voi pitää sakastin hankalaa ja pitkää etäisyyttä jumalanpalvelustiloihin sekä Unikkotien puolelta liittyvän aulan ahtautta. Myös maantason järjestelyt ovat asialliset. Sisäpihalle on esitetty lasten leikkipiha.

Kenties suurin puute on rakennuksen sisällä: kirkkosalin lupaavaa muotoa ei ehdotuksessa oikein kunnolla lunasteta.

25 "Kilpikonna ja haikari"

Ehdotus on katedraalimainen ja rajussa, lähes musertavassa kontrastissa ympäristönsä kanssa. Kirkko nousee voimakkaan vertikaalisena yli nykyisen kirkon ja näkyy vaivatta Asematien aukiolle. Patinoidulla kuparilla verhotut pystyseinät sopivat tiilimiljööseen, mutta seinien asettelu vaikuttaa hieman itsetarkoitukselliselta ja aggressiiviselta. Ne eivät myöskään onnistu estämään häikäisyä kirkkosalissa.

Kirkkosali on poikittainen ja kuoro sen toisessa päässä, mikä lupaa hyvää musiikkiakustiikkaa. Alttarin tausta vaikuttaa tuhmailevan laajalta. Suuri seurakuntasali ja kappeli liittyvät hyvin kirkkosalin laajennuksiksi. Urkujen paikka on jäänyt esittämättä, mutta niille löytyy ehkä tila kuoron vierestä. Salin seinäjärjestelmä aiheuttaa runsaasti kulmauksia, joita on vaikea käyttää muuhun kuin sivuallttareiksi.

Uuden sisäänkäynnin puhkaiseminen vinosti nykyisen kirkkorakennuksen läpi on raju mutta omintakeinen ratkaisu järjestää vaivaton saapuminen. Se muodostaa hauskan parin vanhalle sisäänkäynnille. Yhteydet virastorakennukseen ovat 3. kerroksessa kulkevan sillan varassa. Paikoituskellarin yhteydet rakennuksiin toimivat hyvin. Sen sijaan uudet kaksoisluiskat kellariin eivät tee liikennettä luistavaksi.

26 "Lux mundi"

Arkkitehtoniselta otteeltaan poikkeava ja omintakeinen ehdotus, joka sijoittaa uudisrakentamisen korttelin sisälle ja säilyttää olevan kirkon kaupunkikuvassa koskemattomana. Uudisrakennus liitetään vanhoihin rakennuksiin aulavyöhykkeillä: virastotalon puoleinen aulatilaa on selvästi alimitoitettu.

Rakennuksen valkoinen massa porrastuu länttä kohti ja saavuttaa huippunsa alttarin kohdalla, jossa räystäskorkeudeksi ehdotetaan peräti 40 metriä. Uudisrakennuksen korkein osa nousee tällä reippaasti yli olevan korttelin kattojen. Kirkkosali on ilmava ja sen arkkitehtoninen tila muodostuu polveilevasta katosta ja ornamentein artikuloitusta koko salin pituisesta lasiseinästä: kirkkosali on oikeastaan korttelin sisäpihalle uuden katon alle syntyvä tila, jota lopulta määrittää myös ympäröivän korttelin rakennukset. Tässä lienee ehdotuksen keskeinen ominaisuus, joka on samanaikaisesti heikkous ja vahvuus, toteutustavasta riippuen.

Toiminnallisesti ohjelma järjestyy kokonaisuuteen varsin hyvin. Paikoittaiset ahtaat liikennekapeikat ja koukerot olisivat korjattavissa. Uudisosan luonnosmaisesta esitystavasta johtuen on joitakin ominaisuuksia hieman vaikea arvioida täysipainoisesti; pienen seurakuntasalin ja kappelin toimivuus kirkkosalista akustisesti erillisinä tiloina esitetyllä tavalla (siirtoseinän takana) on kyseenalaista. Väkinäiseltä vaikuttaa myös ratkaisu penkkikorttelin asettamisesta hieman vinosti suorakaiteen muotoiseen kirkkosaliin; vanhan ja uuden akselimailman yhdistäminen tällä tavoin on keinotekoisia eikä tuo suunnitelmaan tilallisesti mitään lisää.

Puutteista huolimatta ehdotuksen arkkitehtoninen konsepti on kiinnostava ja raikas.

27 "Balaena"

Ehdotus sisältää mielenkiintoisia ajatuksia, mutta se ei ole kuitenkaan täysin läpiajattelu. Uudisrakennus muodostaa vihreäksi patinoitun kuparikaaren nykyisen kirkon taustaksi. Kontrasti on tehokas, ja uudisrakennus näkyy mielenkiintoisesti Asematielle. Nykyisen pääsisäänkäynnin lisäksi on järjestetty saapumismahdollisuus uuden ja vanhan kirkon välistä, sen länsipäädystä. Kirkkosali on muotoilultaan uusi ja mielenkiintoinen. Sen pyörästetyt päädyt tekevät salista lempeän suojaosan. Pitkittäinen muoto antaa mahdollisuuden hyvään musiikkiakustiikkaan. Salin valaistus herättää kysymyksiä. Pystyleikkauksen mukaan sali valaistetaan suuren lasikaton kautta kangaskatoksen suodattamana. Julkisivut ja kattokuva puolestaan esittävät kapeata kattoikkunanauhaa, joka on ristiriidassa kirkkosalin muodon kanssa. Myös muiden tilojen suhteen sen merkitys jää epäselväksi. Kirkkosalin muodon takia siihen on vaikeata liittää viereisiä tiloja muuta kuin ahtaiden oviaukkojen kautta.

Tilasuunnittelu on yleensä varsin selkeätä, ja vanhat ja uudet tilat muodostavat hyvän kokonaisuuden. Paikoituskellari todistaa samaa. Ajoluiskan siirtäminen virastotalon itäpäähän tekee sisäänajosta ja hallissa liikkumisesta järkevän. Yhteys hallista kirkkorakennukseen on hoidettu tyylikkäästi.

29 "Kelloportti"

Uusi kirkko näkyy kuutiomaisena nykyisen kirkon yli kaupungintalon aukiolle. Ratkaisu rakentuu nykyiseltä pääsisäänkäynniltä lähtevän lasikäytävän varteen. Tilava käytävä jatkuu myös virastotalon läpi Unikkotien puoleiselle pysäköintialueelle. Pääsisäänkäynti uuteen kirkkoon on kuitenkin otettu kirkkopihalta, jonne pääsee myös saattoliikenne Unikkotieltä. Pääsisäänkäynti on osoitettu selkeästi uudella porttirakennelmalla Asematien varressa. Kirkkosali on liitetty vanhan kylkeen, jolloin saadaan mahdollisimman hyvä yhteys vanhan ja uuden kirkkosalin välille. Uusi kirkkosali on kovin neliömäinen, mikä ei ole musiikin kannalta paras mahdollinen. Kuoron ja urkujen sijoittaminen alttarin eri puolille on hankalaa, koska urkurin pitää usein samalla johtaa kuoroa. Alttarin sijoittaminen itsestään on kristillisen perinteen kannalta hyvä ratkaisu, mutta tässä tapauksessa se aiheuttaa pitkän tyhjän seinän aulan puolelle ja liikenne joutuu hankalasti kiertämään päästäkseen saliin ja sen takana olevaan kappeliin.

Keittiö palvelee ansiokkaasti koko seurakuntakeskusta. Ajo paikoituskellarissa on koukkuista ja ramppi Kielotielle häiritsee kaupungintalon aukion ja Tikkuraitin välistä yhteyttä.

Suunnitelma on selkeästi ajateltu, mutta perspektiivikuva ei lupaa erityisen vaikuttavaa jumalanpalvelustilaa.

31 "Trinita"

Uusi kirkkorakennus lähtee kiertymään nykyisen kirkon länsipäädyn vierestä kirkkopihalle. Sisäänkäyntipääty on pieni ja huomaamaton kadun reunassa, mutta uusi kirkko kohoaa pihalla niin korkeaksi, että näkyy nykyisen rakennuksen yli kaupungintalon aukiolle. Tärkeämpi maamerkki on korkea tapuli nykyisen tapulin tilalla. Pohjaltaan kolmiomaisen tapulin muotoilu on hieman kalsea, eikä siihen liittyvä saarnaparveke paranna tilannetta. Kirkon ja tapulin julkisivumateriaali - kullan keltainen kuparialumiiniseos - vaikuttaa hieman julkealta.

Ehdotuksen ansiot löytyvät lähinnä kirkkosalista. Sen muoto on poikittainen ja leveä. Kuoron ja urkujen edessä on sali pisimmillään, jolloin musiikkiakustiikasta voidaan odottaa hyvää. Alttaritoiminnoille on runsaasti tilaa. Lasten kirkko salin toisessa päässä on hyvin sijoitettu, vaikkakin liian kapea toimiakseen leikkitalana. Salin pyöristetyt muodot, taideteos- ja valaistusratkaisut ovat mielenkiintoisia ja uusia. Kapeahko kattoikkuna salin katossa tuskin jaksaa valaista koko opaalikattoa.

Ainoa tila, joka voidaan liittää kirkkosaliin, on kappeli. Pieni ja suuri seurakuntasali jäävät kauaksi, käytävien taakse eristyksiin. Vanha pääsisäänkäynti toimii muutettuna hyvin, kun taas pihasisäänkäynti on huomaamaton ja piilossa. Yhteydet paikoituskellarista rakennuksiin ovat heikosti kehittyneet.

32 "Tikkurilan taivaan alla"

Esitystekniikaltaan varsin vähäeleinen, mutta kiinnostavan arkkitehtonisen ratkaisun tarjoileva ehdotus, joka sijoittaa uudisrakentamisen korttelin sisäpihalle. Asematien puolella tehdään vanhan kirkon edustalla jalankulkujärjestelyjä esteettömän yhteyden luomiseksi.

Ehdotuksen kirkkosali sijoittuu vanhan kirkon kylkeen pitkittäin. Kappeli ja pieni seurakuntasali on sijoitettu siten, että ne ovat liitettävissä uuteen kirkkosaliin; tämä suurtala ei kuitenkaan ole jumalanpalvelustilanteen kannalta optimaalinen, paremmin näyttäisi toimivan vanhan kirkon ja uuden salin yhteys. Tilojen sijoittelu suhteessa toisiinsa on kuitenkin varsin hyvin ratkennut. Sakasti on sijoitettu alttariseinän taakse, ja sinne voidaan kulkea joko suoraan kirkkosalista taikka ulko kautta virastotalon puolelta.

Jumalanpalvelustilojen itäpuolelle syntyy sisäpihalle avautuva aula, josta on toinen sisäänkäynti kirkkoon. Vanhan ja uuden sisäänkäynnin välillä on luonteva ja muodoltaan kiinnostava aulatala. Seurakuntatyön tilat sijoittuvat oleviin rakennuksiin. Aulasta on sisäyhteys myös virastotalon puolelle.

Kaupunkikuvassa uudisrakennus on varsin vetäytyvä, eikä kohoaa korkeuksiin vanhan kirkon takana. Vaikka ehdotus on luonnosmainen ja osa toiminnallisista ja tilallisista suhteista ei ole ratkennut, on kokonaisuudessaan arkkitehtonisesti jotakin varsin kiinnostavaa ja suorastaan raikasta. Työstämällä tämän ehdotuksen ideoita pidemmälle olisi kehiteltävissä varsin omintakeinen ja kaunis kuparikirkko.

33 "Syli"

Ehdotus on voimakkaan ekspressiivinen kohottaessaan kirkon huipun majakaksi Tikkurilan ylle. Huolimatta sijainnistaan pihalla uudisrakennus näkyy kaupungintalon aukiolle. Uuden kirkkosalin muodot ovat mielenkiintoisen pehmeät, mutta toimintojen järjestelyt aiheuttavat kysymyksiä. Kirkkotila on symmetrinen, mutta kirkkosali asettuu vain toiseen sakaraan. Toisen sakaran täyttää pieni seurakuntasali. Kirkkotilasta tulee hieman epämääräinen, ja sen epäsymmetria vaikuttaa sattumalta syntyneeltä. Suuri seurakuntasali suuntautuu väärin suhteessa alttariin ja jää kauaksi pitkittäisen kirkkosalin taakse. Kuoro ja urut näyttävät unohtuneen kokonaan. Kappelia on vaikeata käyttää kappelinä - ehkä helpommin kirkkosalin laajennustilana. Ilmava yhdyskäytävä liittää vanhat ja uudet osat yhteen ja toimii seurakuntalaisten tapaamispaikkana. Yhteys paikoituskellarista vanhaan kirkkorakennukseen on tyylikäs.

34 "Lehvä"

Korttelin sisäpuolelle sijoittuva kirkko, joka jättää vanhan kirkkorakennuksen torin puoleisen julkisivun ennalleen. Merkinä uudisrakennuksesta on samalla ilmaisulla toteutettu kellotapuli vanhan kirkon edustalla, sisäänkäynnin länsipuolella. Vanhaa kirkkoa kohdellaan melko lempeästi ja muutoinkin ehdotus

pyrkii sovittautumaan nykytilanteeseen. Se tekee sen kuitenkin omintakeisesti ja raikkaasti. Uudisrakennuksen arkkitehtoninen identiteetti on julkisivun ornamentoidussa käsittelyssä, joka synnyttää myös kauniita luonnonvalotilanteita rakennuksen sisälle; betonikaupungin sydämeen luodaan arkkitehtonisin keinoin kiinnostava ja nykyaikainen lehtimaja. Arkkitehtoninen muodonanto on veistoksellista ja runsasta. Toiminnallisesti ohjelma järjestyy luontevasti vanhaan kirkkoon, uudisosaan ja virastotaloon. Uusi arkkitehtuuri työntyy myös oleviin rakennuksiin, virastotalon Unikkotien puoleiseen julkisivuun tehdään uusi sisäänkäyntikatos ja vanhan kirkon aulaa uudistetaan: korttelin keskelle syntyy polveileva sisäkatu, joka levenee aulaksi uuden kirkkosalin kohdalla. Esteetön sisäänkäynti rakennukseen on esitetty vanhan kirkon länsipäästä. Virastotalon puolella suunnitelma ei esitä käyttöä kolmanteen kerrokseen.

Kirkkosali on muodoltaan lupaava, mutta muotoa ei oikein saada esiin havainne kuvassa. Esitetyllä tavalla sijoitettu penkkikortteli ei suuntauksensa puolesta ole optimaalinen jumalanpalvelusta ajatellen.

Kaupunkikuvassa uudisrakennus kohoaa ujostelematta ympäröivien rakennusten yli. Esteettömän sisäänkäynnin (joka tosin on julkisivupiirustuksissa esitetty portaana) ja uuden kellotapulin myötä kirkko olisi visuaalisesti läsnä myös kävelyraitilla ja torilla. Kaupunkikuvallisesti kiinnostavin ja samalla haastavin ominaisuus on rakennuksen voimakas ornamentointi; konsepti on kaunis, mutta ehdotuksen esittämällä aineistolla tästä keskeisestä teemasta ei voi täysin vakuuttua. Kuvamateriaalista välittyy selvästi myös se, kuinka levottoman ja väliaikaisen tunnelman tällainen suurgrafiikka saattaa synnyttää.

37 "Lähde"

Uudisrakennus nousee vain kattoikkunansa verran nykyisen kirkkorakennuksen harjan yli. Voimakkaampi maamerkki on uusi tapuli, joka merkitsee Asematien varressa käyntiä kirkkopihalle. Ehdotus pyrkii mielenkiintoisella tavalla rajaamaan oman miljöönsä kuljettamalla tulijan ensiksi kohti seinämää, joka kehystää ulkojumalanpalvelusta. Sen jälkeen tulija voi löytää vastaavanlaisen seinämän sisältä kirkkosalista, alttarin takaa. Kirkon aula, sen keskellä vesialtaan ympäröimä kappeli, itse kirkkosali ja siihen liitettävissä oleva pieni seurakuntasali muodostavat kauniin ja toimivan kokonaisuuden. Salien pienet suunnan muutokset on käytetty taitavasti hyödyksi. Aula liittää uudet ja vanhat rakennukset luontevasti yhteen.

Kirkkosali on kuitenkin hieman arkinen. Altтарin seutu ja kuoroportaat kilpailevat liian tasaväkisesti huomiosta. Urut syövät edelleen tilaa alttarilta. Sakastin ovi heti alttarin takana ei ole omiaan kohottamaan salin tunnelmaa. On myös huono ratkaisu sijoittaa urut ja kuoro eri puolille alttaria, koska urkuri joutuu usein johtamaan myös kuoroa.

Paikoituskellari on järjestelty selkeästi, ja yleisön johdattaminen sieltä kirkon aulaan on toteutettu onnistuneesti.

38 "Gabriel"

Voimakkaasti muotoiltu, polveileva ja kalteva seinä pyrkii ratkaisemaan yhdellä eleellä Tikkurilan uuden kirkon ja seurakuntakeskuksen hahmon ja ohjelman. Liimapuurakenteinen, kalteva seinä synnyttää uutta sisätilaa pääasiallisesti korttelin sisäpuolelle itsensä ja vanhan kirkkorakennuksen väliin. Uudisosaan sijoittuvat ohjelmasta kirkkosali, pieni seurakuntasali sekä kappeli. Vanha pääsisäänkäynti säilytetään, sen rinnalle sekundääriseksi reitiksi esitetään kappelin kautta esteetöntä ramppia; tämä mahdollistaa, pienelle jatkokäytölle, hyvät toiminnalliset olosuhteet esim. siunaustilaisuuden järjestämiseen. Korttelin pihatason liikennejärjestelyt ovat mahdollisia. Yhteydet pysäköintitasolta kirkkoon on esitetty, mutta se on jäänyt varsin vaatimattoman oloiseksi.

Tekijä yrittää kunnianhimoista temppua ja siinä melkein onnistuukin: toiminnot on saatu järjestymään kelvollisesti ja sijoittelut ovat varsin luontevia: vanha kirkkorakennus palvelee lähinnä kokoontumistiloina, seurakuntatyön tilat on sijoitettu virastotalon puolelle. Sisäyhteys kahden tilakokonaisuuden välillä on esitetty toiseen kerrokseen, pihan tasossa on ulkoreitti. Rakennuksen mielenkiintoinen ja omaperäinen muodonanto ei kuitenkaan synnytä vakuuttavaa uutta kirkkosalia; kuparisen sileän ulkohaamon antamaa tilallista lupausta ei lunasteta sisäpuolella, vaan kirkkosalin arkkitehtonista ilmaisua dominoi liimapuupilareiden terävä rytmi. Vastakohta ulkovaipan plastiselle olemukselle on voimakas. Sisätilan lopputulosta ei pidetty onnistuneena, vaikka ratkaisu on huolella tutkittu detaljipiirustuksessa.

41 "Syli"

Uusi kirkkorakennus liittyy pohjoisella päädyllään, tapulillaan ja tiilenpunaisilla keraamisilla julkisivuillaan erinomaisesti nykyiseen aukiomiljööseen. Pientä sisäänkäyntiaukiota kalustavat ulkokirkon istuimet. Komeasta valmistelusta huolimatta päätystä on vain pieni sivusisäänkäynti kirkkoon. Kirkkosaliin voi saapua sekä käyttäen nykyistä pääsisäänkäyntiä että tulla virastorakennuksen kautta etelästä. Tärkein sisäänkäynti on kuitenkin kirkkopihalta.

Uusi kirkko on muodoiltaan hyvin plastinen, kiinnostusta herättävä ja kutsuva. Kuitenkin itse kirkkosali siihen liitettävine suurine ja pienine seurakuntasaleineen ja kappeleineen on varsin epämääräinen kokonaisuus. Kirkkosalin seinät kaartuvat kauniisti, mutta niiden muodostama jumalanpalvelustila on vaikeasti käytettävissä. Altari sijaitsee rauhallisessa nurkkauksessa, mutta urkujen ja kuoron tila on ahdas. Nykyinen kirkkosali muutettuna suureksi seurakuntasaliksi ei suuntaudu kohti alttaria. Samoin pienestä seurakuntasalista ei näe alttaria, vaan joutuu katsomaan kirkkosalissa istuvia. Sen sijaan kappeli ja sen yläpuolella oleva parvi sijaitsevat hyvin. Ikkunan sijoittaminen juuri urkujen taakse vaikeuttaa niiden virityksen säilymistä.

Auditorio on purettu pois. Uusi kirkkorakennus liittyy hyvin nykyisen seurakuntakeskuksen virastotaloon. Nykyisen kirkkorakennuksen profaanit tilat on muutettu vähin keinoin kerhotiloiksi. Virastotalon keskikäytävä runkoja on hieman avaritettu eteis- ja odotustiloilla. Kirkkopihalle on tarpeetonta tuoda muutamaa pysäköintipaikkaa. Ajoyhteys suoraa Unikkotieltä paikoituskellariin on yksi kilpailun selkeimpiä. Se ei juurikaan häiritse uutta jalankulkureittiä vaan rytmittää sitä. Sen sijaan käynnin autohallista kirkkoon tulisi olla huomattavasti vetävämpi.

42 "Lähdekivi"

Ehdotus sijoittaa uuden kirkkosalin uudisrakennukseksi sisäpihalle. Korttelin maantason järjestelyt vaikuttavat toimivilta ja kävelykadun puolelle syntyy seurakuntakeskusta merkitsevä etupiha katoksineen ja kellotapuleineen. Vanhan kirkon sisäänkäynti säilytetään toissijaisena. Laajennusosan tilat ryhmittyvät melko luontevasti ja tontin länsipään muodostuu väljä pääaula. Yleisöä palvelevat narikka yms. toiminnot on sijoitettu kahteen erilliseen ja toisistaan poikkeavaan elliptiseen tila moduuliin, jotka antavat pääaulalle lisää karaktääriä. Aulasta on sisäyhteys virastotalon puolelle, mitoituksen perusteella lähinnä henkilökuntaa varten tarkoitettu. Virastotalon katutasossa sijaitsee keskusrekisteri ja hautaus toimisto, mutta seurakuntatoimisto on sijoitettu pihan vastakkaisella puolelle vanhaan siipeen. Näiden tilojen etäisyys toisistaan saattaa arkikäytössä osoittautua hankalaksi. Miellyttävä idea on se, että pääaulaan liittyvä pieni seurakuntasali toimii samalla myös kahvilana; siihen liittyy pihan puolen terassi, jolta on näkymät maisemoidulle sisäpihalle ja ulkokirkkoon. Terrassin ja ulkokirkon yhtäaikaiskäyttö on kyseenalaista.

Uusi kirkkosali, joka on uudisrakennuksen päätila, on kiinnostavasti muotoiltu ameebamainen volyymi. Kaartuva alttariseinä on suunnattu itään ja siitä avautuu näkymä vesialtaalle ja ulkokirkkoon - alttari toimii molempiin suuntiin. Pohjaratkaisu on toimiva ja salin muoto miellyttävä; tiilipintaisena polveilevana tilana sillä saattaisi myös olla akustisesti kiinnostavia ominaisuuksia. Penkkikorttelin istumapaikat ovat lähes tasa-arvoisia. Kirkkosalin takaosasta on erotettavissa kappelitila. Sakasti on sijoitettu kellarikerrokseen; sinne on toimiva, joskin melko pitkä yhteys kirkkosalista. Vanha kirkkosali muutetaan suureksi seurakuntasaliksi. Kirkkosalit voidaan liittää toisiinsa suurtahtumia varten; vanhalle puolelle sijoittuvat paikat ovat kuitenkin katveessa uuteen alttariin nähden. Perhekirjon tilat on sijoitettu vanhaan siipeen ja ne jäävät melko erillisiksi varsinaisesta kirkkosalista. Kiinnostava on tekijän tapa ratkaista vanhan ja uuden liitos välittävällä tyhjällä vyöhykkeellä.

Vaikka tilasijoittelu on varsin onnistunutta ja järkevää, voivat maantason sisäyhteydet osoittautua käytössä hankaliksi: virastotalon toimistoista ei pääse kulkemaan vanhalle puolelle kuin kirkkosalin tai pysäköintikellarin kautta. Ohjelma on kuitenkin saatu muuten siinä määrin tehokkaasti ratkeamaan, että virastotalon 3. krs säilyy suurelta osin ennallaan ja tulevana tilareservinä. Myös korttelin sisäiset järjestelyt toimivat.

Uudisosa on mittakaavaltaan vanhaan sopeutuva. Kaupunkinäkyvässä merkittävin muutos olisi kellotapuli. Myös ehdotuksen materiaalit ovat paikkaan ja suunnitelman tavoitteisiin sopivat. Tilallisesti kirkko on toimiva ja kirkkosali lupauksia antava. Arkkitehtoninen identiteetti jää kuitenkin hieman epävarmaksi.

46 "tuleminen valoon"

Uusi kirkkosali on sijoitettu näkyvästi tontin länsireunaan. Tämä on edellyttänyt, että vanhan kirkkosalin länsipääty on purettu. Ratkaisua ei pidetty perusteltuna.

Uuden kirkon pääsisäänkäynti on sisäpihalta, josta saavutaan väljään, seurakuntakeskuksen kolme eri osaa yhdistävään aulaan. Ohjelma on sijoitettu luontevasti eri kerroksiin siten, että yleisöpalvelutilat ovat helposti saavutettavissa. Ehdotus esittää väljän uuden kirkkosalin, johon liittyy erillinen kuutiomainen kappeli sekä hieman epävarmemmin pieni seurakuntasali. Hieno yksityiskohta salikokonaisuudessa on vanhan ja uuden kirkkosalin kainaloon jäävä hiljainen huone, jonka kautta astutaan kirkkoon. Sakasti on kellarikerroksessa.

Kaupunkikuvallisesti uusi kirkko on voimakkaasti läsnä kävelyraitin näkymissä; erityisesti vanhan osan eteen työntyvä kappelitila. Uudisrakennuksen julkisivumateriaali, vaalea luonnonkivi, alleviivaa uuden ja vanhan eroa. Uudisrakennus kohoo korttelin nykyisiin lakimittoihin. Uusi kirkkosali on lupaava, mutta sen tilallista luonnetta kuvaavaa aineistoa ei oikein saada esitetyksi: havainne kuvissa tila ei vaikuta eheältä, vaan suorastaan hieman kirjavalta, eikä sen mittasuhteista voi vakuuttua. Myös luonnonvaloratkaisut jäävät arvailujen varaan.

54 "Valkeus"

Lähtökohdiltaan ehdoton ja virheettömyyteen pyrkivä symmetrinen uudisrakennus, jonka pääasiallinen rakennusmateriaali on lasi, puutarhaa myöten. Uudisrakentaminen keskittyy korttelin sisäpihalle, täyttäen sen lähes täysin. Kaupunkinäkyvässä torin suunnassa merkittävimäksi uudeksi elementiksi muodostuu vanhan kirkon ja uudisrakennuksen keskilinjalle sijoitettu kellotapuli, joka korkeaa ympäröivän korttelin räystäslinjan yli. Myös tapulin julkisivuissa on käytetty lasia. Muu uudisrakentaminen jää vanhan kirkon harjan korkeusaseman alapuolelle.

Vanha kirkkorakennus säilytetään julkisivuiltaan lähes sellaisenaan. Myös vanha sisäänkäynti säilytetään ja sen asema korostuu, sillä samalle akselille asettuu myös kirkkosalin keskikäytävä. Saapuminen kirkkoon on mahdollista myös uudisrakennuksen itäpäästä. Kirkon uusi aula on toimiva ja ehdotuksessa on esitetty toimivat yhteydet sekä pysäköintitasolle että virastotaloon. Kirkkosali on tilava ja sitä voidaan laajentaa erillisen kappelin suuntaan tai toisella sivulla pienen seurakuntasalin suuntaan ja saadaan syntymään noin kaksinkertainen määrä lähes tasa-arvoisia paikkoja. Salissa on riittävät tilavaraukset uruille ja kuorolle ja sakasti on sijoitettu hyvin. Alttariseinä on suuri lasilohkareista koottu taideteos ja sen takana on lasimurskasta tehty käsitteellinen lasipuutarha. Luonnonvaloa on käytetty sekä salissa että aulatilaisissa varsin kauniisti.

Vanha kirkkosali toimii suurena seurakuntasalina. Pienen seurakuntasaliin liittyy keittiö, jota huolletaan sisäpihan kautta. Muu tilaohjelma on sijoitettu oleviin rakennuksiin varsin kaaviomaisesti. Poikkeuksellisen ratkaisuna pidettiin lapsi- ja nuorisotyön tilaryhmän sijoittamista pysäköintitasolle. Toiminnalle on järjestetty oma ulko-oleskelu, "lastenpiha" samaan tasoon tontin länsipäähän ja siihen liittyen sisäänkäynti vanhan kirkon länsipäästä. Esteetön yhteys on pysäköintitasolta ja hissillä kirkkosalin tasolta.

Suunnitelmassa on monia ansioita ja se esittää yhden varsin toimivan ratkaisun seurakunnan tilaohjelmalle. Uudisrakentamista on paljon, sisäpiha täyttyy lähes kokonaan. Toisaalta tämäkään ei ole riittänyt, vaan yksi tilaryhmä on pullahtanut pysäköintitasolle. Rakennuksen ulkohahmon ja materiaalisuuden ehdottomuus ja virheettömyys ei täysin toteudu suunnitelman tasolla. Ajatukset lasin erilaisista käyttömahdollisuuksista ovat raikkaita, joskin vaarana saattaa myös olla, että syntyy jonkinlainen materiaalinäyttelyn tunnelma.

58 "Bricky"

Varsin vaatimattomalla aineistolla kisaava ehdotus, joka suurista puutteistaan huolimatta pystyy osoittamaan kiinnostavia arkkitehtonisia mahdollisuuksia kirkkorakentamisessa. Suunnitelma on kuitenkin siinä määrin keskeneräinen, että toiminnalliset ratkaisut jäävät suurelta osin spekulatiivisiksi, eikä niitä voi täysimääräisesti arvioida. Toisaalta ehdotuksessa on arkkitehtonista omaperaisuutta ja resistenssiä.

Ehdotuksen ansiot näyttäytyvät selkeimmin luonnosmaisessa pienoismallissa, jossa taitava ja kiinnostava muotoilu tulee esiin. Varsin vähäisellä uudisrakentamisella on saatu aikaan raikas tilakokonaisuus, joka sulkee syliinsä vanhan kirkon ja rakentaa harmonisen salikokonaisuuden sen ympärille. Uuden kirkkosalin muotoilu on kiinnostavaa ja lupaavaa, joskin rakennusteknisesti tavanomaista tiilirakentamista haastavampaa. Uuden ja vanhan kirkkosalin tilallinen yhteys toimii hyvin, ja vanhaa rakennusmassaa syleilevä kuori luo poimuihinsa harmonisia ja kauniita paikkoja sisäänkäynnin ja sisäpihan yhteyteen.

Ehdotuksen ilmeiset vajavaisuudet estävät sen tarkemman arvioinnin.

59 "Siipien suojassa"

Ehdotus rakentuu suorakaiteisen, nykyisen kirkkorakennuksen ja orgaanisten muotojen eli uuden kirkon kontrastille. Uusi kirkko liittyy nykyisen kirkon länsipäätyyn kiertyen sen ympäri. Puhkaisemalla vanhan kirkon päätyseinä nykyinen sali saadaan liittymään suurena seurakuntasalina uuteen kirkkoon. Näin syntyy varsin toimivalta tuntuva salien kokonaisuus. Sieltä ovat kuitenkin unohtuneet saarnatuoli, urut ja kuoroportaati. Salin sisätila on luolamainen ja varsin komea.

Saapuminen rakennukseen on ratkaistu varsin vaikuttavasti pitkällä luiskalla halki nykyisen porrashallin. Luiska päätyy vapaamuotoiseen aulaan, josta kapea "napanuora" hoitaa yhteyksiä virastotaloon. Lapsi ja perhetyön sekä varhaisnuorten sijoittaminen virastorakennukseen saa aikaan, että sille jää pihan varjoisin puoli. Paikoituskellarin ajoreitit on tutkittu hyvin.

Uuden kirkkorakennuksen pulleat, banaanimaiset muodot eivät juurikaan herätä kirkollisia assosiaatioita. Savupiippumainen kellotapuli ei vakuuta kellojen paikkana.

62 "Arkki"

Yksi kilpailun taloudellisimmista ehdotuksista, jonka arkkitehtoninen laatu perustuu uudisrakennuksen oivaltavaan sijoittamiseen sekä selkeään identiteettiin. Kaupunkikuvallisesti ehdotus on hyvin voimakas ja muodostaisi näkyvän elementin uuteen kävelykeskustaan. Uudisosan kaareutuva mystinen muoto on hyvä vastapari vanhalle tiilikirkolle. Saliratkaisut ovat onnistuneet ja erityisesti uusi pieni seurakuntasali on näppärästi tällätty paikalleen. Ehdotuksen korkomaailma on hienosti ratkaistu; vanhasta seurakuntasalista katsellaan metrin ylempää uuteen kirkkosaliin ja ilmeisesti saleja erottava käytävä voidaan sulkea itsenäiseksi kulkutilaksi, jolloin sisäyhteys kappelitilaankin saadaan toteutumaan. Tämä mahdollistaa tilojen rinnakkaisen käytön. Sekä kappelista että kirkkosalista on esitetty suorat uloskäynnit.

Ehdotuksen niukka uudisrakentaminen on johtanut siihen, että ohjelman sijoitteluun on tarvittu myös virastotalon kolmas kerros kokonaisuudessaan, siis ohi kilpailualueen rajan. Toiminnalliselta kannalta ongelmallista on sisäyhteyden puuttuminen kahden tilakokonaisuuden, yleisöpalvelutilojen ja jumalanpalvelutilojen väliltä. Myös mahdollinen ulkoyhteys on monimutkainen tai edellyttää kulkemista jonkin jumalanpalvelustilan läpi. Kulkuyhteyksiä olisi kenties mahdollista jatkosuunnittelussa parantaa. Ehdotuksen tekijä on selvästi panostanut kirkkosalin ja salikokonaisuuden toimivuuteen ja muu ohjelma on sijoitettu oleviin rakennuksiin varsin suoraviivaisesti, mutta asiallisesti.

Kirkkosalin arkkitehtuurin määräävin piirre on kaartuva punatiilinen muuriseinä, toteutettuna munkkilimityksellä, vanhimmalla Suomessa käytetyllä limitystekniikalla. Limityskuvio luo kaartuvan seinän ornamentin, eikä muuta kirkkosalin koristelua tarvitakaan. Ylhäältä muuripintaan lankeava luonnonvalo luo saliin sopivan tunnelman. Suunnitteluhaasteena tulee olemaan kattoikkunan rakenteiden ratkaiseminen tunnelmaan sopivalla tavalla; esitetyssä mallikuvassa ne saavat hyvin voimakkaan roolin.

68 "Arkki"

Yksi kilpailun monumentaalisimmista ehdotuksista; sen teräväpiirteinen käsin patinoidulla kuparilla verhoiltu päämassa halkoo taivasta ja kellotapuli nousee yli viidenkymmenen metrin korkeuteen. Ehdotus on ilmaisultaan tinkimätön ja muodostaisi erittäin voimakkaan uuden veistoksellisen kokonaisuuden Tikkurilan keskustaan. Uudisrakennuksen mittakaava on dominoiva ja se saattaisi asettaa olevan rakennuskannan hieman naurettavaan asemaan. Ehdotus on lähempänä katedraalia kuin kirkkoa. Rakennuksen ulkohahmon jäsentely on selkeää ja harkittua; kirkkosalia ympäröivä matalampi rakennusosa on toteutettu punatiilillä, oleviin rakennuksiin sovittautuen.

Uudisrakennus ottaa korttelin sisäpihan ja kaupunkinäkyvät haltuunsa suvereenisti. Maantasokerroksen suunnitelma on toimiva. Ehdotettu uusi sisäänkäyntijärjestely on vaikuttava ja seremoniallinen; aulaan saavutaan geometrisen nurmikentän ja lopuksi vesialtaan yli. Katedraalimaisen kirkkosalin vaikutelmaa pyritään tehostamaan erittäin niukalla sisäänkäynnillä transparentista aulasta melko umpinaiseen, mutta korkeuksiin kohoavaan saliin. Kirkkosalin tunnelma on hämärä; luonnon valoa otetaan saliin vain muutamasta kohdasta ja niukalti. Tämä valaistusratkaisu koettiin vieraaksi suomalaiselle kirkkosalille, eikä esitetty havainne kuva muuttanut käsityksiä.

Kirkkosali on erittäin tilava ja siihen on yhdistettävissä muita sali- ja kappelitiloja. Sakastin sijainti suhteessa kirkkosaliin on hyvä. Urut ja kuoro on sijoitettu parvelle kilpailuohjelman vastaisesti. Maantaso

kerros toimii kuitenkin kokonaisuutena selkeästi. Kaikki sisäiset yhteydet eivät ole aivan ensiluokkaisia. Muu ohjelma on sijoitettu oleviin rakennuksiin kerroksiin sekä pysäköintitasolla uudisrakennuksen alle. Tilojen sijoittelu on asiallista, mutta kaaviomaista.

Ehdotuksen arkkitehtonisesti laadukkainta antia on - ristiriitaisesta vastaanotosta huolimatta - komea ja mystinen kirkkosali, jonka ei kuitenkaan voitu katsoa sopivan Tikkurilan seurakunnan tarpeisiin.

69 "Malja"

Suunnitelma on hienopiirteinen ja harkittu. Se esittelee muutamia ratkaisuja, jotka ovat harvinaisia kilpailuehdotusten joukossa. Ehdotuksen arviointia vaikeuttaa kuitenkin muiden kuin kellari- ja maantasokerroksen puuttuminen.

Uusi kirkkosali on tuotu Asematien varteen tiivistämään muodostuvaa aukiota. Kirkkosalin muoto on hyvä. Suuri ja pieni seurakuntasali sekä kappeli laajentavat sen tilaa oivallisesti. Salin sisäkatto on kauniisti kaarteleva ja hartautta herättävä. Urut mainitaan vain selostuksessa, eikä kuorolle ole varattu paikkaa lainkaan. Nykyiseltä pääsisäänkäynniltä lähtevä, rakennuksia yhdistävä leveä aula rikkoo tarpeettomasti vanhaa kirkkosalia.

Paikoitushallin liittäminen pihatasoon ja yleisön johdattaminen sieltä salikerrokseen on ratkaistu poikkeuksellisen hyvin. Huollon hoitaminen pysäköintihallin kautta tehdään mahdolliseksi laskemalla pieneltä osalta lattiaa.

71 "Sauma"

Ehdotus on varsin selkeästi suunniteltu ja suhtautuu ympäröivään miljööseen hienovaraisesti. Lännen puoleista muuria lukuun ottamatta uudisrakentaminen jää nykyisen kirkon taakse, pihalle. Pääsisäänkäynti on entisellään, mutta esteetön sisäänkäynti on järjestetty pihan kautta. Kaikki toiminnot sijoittuvat nykyiseltä sisäänkäynniltä lähtevän selkeän aulakäytävän varteen. Se päättyy virastotaloon.

Uusi kirkkosali rakennetaan vanhan viereen, jolloin vanhasta tulee suuri seurakuntasali. Näköyhteydet sieltä alttaritoimintoihin ovat kuitenkin huonot. Parempi näkyvyys on uuden salin eteläpuolella olevasta kappelista ja pienestä seurakuntasalista. Niiden ongelma on siirtoseinien suuri määrä, mikä vaikeuttaa hyvän ääneneristyksen saavuttamista. Kuoron paikka näyttää unohtuneen. Kirkkosalin luontonäkymä on hieman epäuskottava näin urbaanissa ympäristössä. Maantasokerros on varsin toimiva salitilojen kudelman, mutta siitä seuraa, että virastotalon kolmas kerros jää käyttämättä. Lapsi- ja nuorisotyön sijoittaminen nykyisen kirkkorakennuksen tiloihin on miellyttävä ajatus ja tuo lasten pihan parhaaseen paikkaan.

Uudisrakennuksen arkkitehtuuri noudattaa hyvin nykyisen kirkon tunnelmaa. Vain dramaattinen länsimuuri tuntuu tarpeettomalta. Uuden kirkkosalin ilme on kuitenkin arkinen ja vie ajatukset liikuntahalleihin.

72 "Palma"

Ehdotus, joka luonnosmaisuudestaan ja keskeneräisyydestään huolimatta puhuttelee herkällä muodonannollaan ja yhdellä kilpailun kauneimmista pienoismalleista. Uusi tilava kirkkosali on sijoitettu vanhan kirkon länsipäähän poikittain ja siihen liittyvät aulatilat osittain vanhan kirkkorakennuksen ja kävelyraitin väliin.

Herkästi lepattavan, korkeuksiin kohoavan muurin suojiin syntyy kaunis luonnos kirkkosalista. Ehdotettu pääsisäänkäynti on tasa-arvoinen ja mitoitukseltaan antelias. Se luo uuden tähtystyspaikan torin laidalle. Sisäänkäynnin yhteyteen sijoitettu kokous- ja myyjäistilana toimiva monikäyttösali sekä pieni seurakuntasali voidaan tarpeen mukaan liittää uuteen kirkkosaliin. Samaan kokonaisuuteen voidaan liittää myös vanha kirkkosali, joka on muutettu suureksi seurakuntasaliksi. Pieni kappelitila on sijoitettu polveilevan alttariseinän poimuun. Ehdotettu salikokonaisuus on yksi kilpailun suurimmista ja juhlavimmista ja mahdollistaisi suuret jumalanpalvelustapahtumat. Uuden kirkkosalin tilallinen perusajatus on kaunis, mutta esitetyn tapainen toteutus on epärealistinen eikä vakuuta palkintolautakuntaa; myös laajan lasikaton toimivuus on asetettava kyseenalaiseksi. Kauniisti muotoillun alttariseinän kultaamista pidettiin luterilaiselle kirkolle vieraana artikuloitina.

Suunnitelma vaikuttaa valitettavan monilta osin keskeneräiseltä. Pääpaino on selkeästi ollut kirkkosalin esittämisessä, sillä seurakunnan muiden, arkisempaan elämään liittyvien tilojen hahmottelu on varsin

kaavamaista. Esitetty tilojen sijoittelu johtaa "kahden rakennuksen loukkuun", sillä salikokonaisuuden puolelta ei ole sisäyhteyttä virastotalon puolelle. Kahden erillisen tilakokonaisuuden käyttö ja hallinnointi voi päivittäisessä seurakuntatyössä muodostua taakaksi.

73 "Mons solaris"

Kirkkoehdotuksen tilajärjestelyt ovat onnistuneet kiertäessään miellyttävää atriumpihaa. Vesialtaassa seisova risti on vaikuttava sekä sisääntulonäkymänä että alttarin taustana. Kirkkosalin muoto ei ole musiikkitalana paras mahdollinen. Myös kuorolle ja uruille osoitettu tila on liian matala. Seurakuntakeskuksen uusien osien arkkitehtuuri on tarpeettoman ekspressiivistä, dynaamista ja aggressiivista. Vähemmät tehot olisivat tuottaneet vakavammin otettavan seurakuntakeskuksen.

74 "Jae"

Otteeltaan mielenkiintoinen ehdotus, joka synnyttää uuden fragmentoidun arkkitehtuurin olevien rakennusten väliin. Mittakaavaltaan uudisrakennus sopeutuu nykytilanteeseen. Ainoastaan kellotapulimouse ohi nykyisen räystäslinjan. Erityisen kaunis on kirkon uusi sisäänkäyntipiha korttelin sisällä: sitä esittävässä perspektiivikuvassa näkyy hyvin ehdotuksen arkkitehtoniset ansiot.

Tekijän lähtökohtana on ollut sijoittaa ohjelman tilat toiminnallisiin kokonaisuuksiin; seremoniatilat sijoittuvat ryhmäksi vanhan kirkkorakennuksen yhteyteen, seurakuntatyön tilat puolestaan virastotaloon. Ehdotettu saliratkaisu käy melko ahnaasti käsiksi vanhaan kirkkorakennukseen ja purkaa pihanpuolen julkisivua itäpäässä, jotta uusi sali saadaan sijoitettua tähän. Kokonaisuus on kiinnostava ja uusi sali tilava. Esitetyn aineiston perusteella ei voi arvioida sitä, kuinka hyvin vanhan ja uuden rakenteen liittäminen onnistuu. Salien yhdistäminen yhdeksi tilaksi sen sijaan onnistunee melko hyvin. Uuden salin kylkeen sijoitettu erillinen kappeli on toimiva ja pohjaratkaisultaan kiinnostava. Kaikki salit aukeavat tilavaan aulaan, josta on toimivat yhteydet rakennuksen muihin osiin. Aulan itäpuolelle on ryhmitetty kokoontumistiloja sekä niitä palvelevia aputiloja. Tilallista sommittelua ja tilojen laatua parantaa kaksi rakennuksen poimuihin jäävää sisäpihaa. Maantasokerroksessa sijaitsee lisäksi lapsi- ja varhaisnuorisotyön tiloja sekä seurakuntatyön muita tiloja. Yleisöpalvelutilat ja muut tilat on sijoitettu virastotalon ylempiin kerroksiin.

Ehdotus tarjoaa kiinnostavaa ja yllätyksellistä arkkitehtuuria, joka kätkeytyy korttelin sisäpihalle. Aineisto on kuitenkin esim. interiöörien osalta melko luonnosmaista, eikä kirkkosalin ominaisuuksista voitaisiin vakuuttua. Toiminnallisesti ja ohjelman sijoittelun osalta ratkaisut eivät ole kaikilta osin luonteivia. Suunnitelma toisi seurakunnan kortteliin uutta pienimittakaavaisuutta ja raikkautta, mutta samalla voimakkaan uuden materiaaalimaailman, joka saattaa vaikuttaa tässä ympäristössä vieraalta.

75 "Herran kukkaro"

Uusi kirkko näyttää vain matalan, vaatimattoman päätynsä Asematielle, mutta lähtee sitten nousemaan kiertyen nykyisen kirkon länsipäädyn ympäri. Tikkurinaukiolta uusi rakennus näkyy vain valtavana pakenevana viistokattona. Uusi kirkkosali asettuu pihan länsiosaan jättäen muun pihan ulkotoiminnoille.

Kirkkosali on tarpeettoman neliömäinen ollakseen hyvä musiikkitala. Uudisrakennuksen ulkohahmosta ja onnistuneesta johdattelusta huolimatta itse sali jää yllättävän vaisuksi ja ilmeettömäksi. Salin luonnonvalon määrä on riittämätön, eikä alttarin taustalla oleva ikkuna kykene hallitsemaan alttarinäkymää. Toisaalta kirkkaasti valaistu ikkuna hämärässä kirkossa on rasitus silmille. Kappeli ja pieni seurakuntasali liittyvät hyvin kirkkosalin laajennukseksi, samoin vanha kirkkosali. Sakastia ei löydy mistään.

Ongelmaksi muodostuu riittävän, yhdistävän aulatilän puuttuminen. Yhdyskäytävä virastotaloon on kapea ja ikävä. Nykyinen kirkkosali elää edelleen vanhan sisäänkäyntihallinsa varassa. Uudesta kirkkorakennuksesta päästään lapsityön ja kuoron tiloihin vain kulkemalla vanhan kirkkosalin läpi. Lapsityö sinänsä asettuu sympaattiseen paikkaan kokonaisuudessa. On valitettavaa, että uudella kirkolla ei ole tekemistä laajan pihansa kanssa tai näkymiä sinne.

76 "Kivet"

Niukoilla keinoilla mutta veistoksellisella muodolla toimiva ehdotus, joka sijoittaa kokoontumis- ja hartaustiloja pihan keskelle kahteen erilliseen uuteen volyymiin. Kaupunkinäkyvässä uuden kirkkosalin terävä geometria näkyy vanhan rakennuksen takaa ja vierellä. Kirkkoväki voi siirtyä sisälle pienen saattopihan kautta taikka vanhaa sisäänkäyntiä käyttäen. Uusi sisäänkäynti johtaa suoraan kirkkosaliin tai

sen ja vanhan salin väliin jäävään aulatilaan. Salin ympärille ryhmittyy sakasti ja kappeli. Kirkkosalia vastapäätä, aulan pihan puolella erillisessä volyymissa sijaitsee pieni seurakuntasali ja neuvottelutiloja - epäselväksi jää, miten neuvottelutiloihin kuljetaan srk - salin ollessa käytössä. Ehdotus esittää myös huolto- ja lastauspihan keittiön läheisyyteen - ratkaisun ongelmana matala ajokorkeus virastotalon ali. Pääasiallisesti toiminnot on saatu sijoiteltua ja yhteydet toimivat melko hyvin. Pihajärjestelyt ovat vähäeleisiä, mutta perusteltuja.

Kirkkosalin tunnelmaan päästään käsiksi perspektiivikuvan avulla. Siinä tekijä visioi dramaattisia luonnonvalon ilmiöitä saliin ja tilan arkkitehtoninen laatu tulee näkyviin.

79 "Fuuga"

Uusi kirkkosali kohoaa korkeana kuutiona nykyisen kirkon yli ja näkyy Tikkurinaukiolle. Nykyinen tapuli on sovitettu uuteen kokonaisuuteen liittämällä siihen kupariseinäke. Muussa suhteessa uusi kirkko keskittyy elämää pihan puitteissa, josta otetaan myös pääsisäänkäynti. Nykyisen sisäänkäyntihallin suhteen esitetään uusi ratkaisu. Se muutetaan rippikoulutyön tiloiksi. Se toimii myös lähtöpisteenä koko seurakuntakeskuksen selkärangana toimivalle pitkälle aulatilalle, joka päättyy vasta Unikkotien puoleiseen arkadiin. Sieltä otetaan toinen sisäänkäynti kirkon aulaan.

Kirkkosali on tarpeettoman kuutiomainen eikä siten paras mahdollinen musiikin kannalta. Sali on korkea, mutta uruille osoitettu tila on liian matala. Kirkkosali, seurakuntasalit ja kappeli muodostavat toimivan kokonaisuuden, mutta näkyvyys alttarille ja kuoroportaille on huono varsinkin vanhasta kirkkosalista. Sakastista ei ole yhteyttä aulatiloihin. Keittiö ei saa päivänvaloa lainkaan. Pihalle ja sen alle rakennetaan niin runsaasti, että virastotalon kolmas kerros jää tyhjäksi.

Ratkaisu on varsin selväpiirteinen, mutta sisäänkäynnin poistaminen Asematien puolelta on omiaan köyhdyttämään elämää tällä tärkeällä kävelyalueella. Uudisrakennuksen arkkitehtuuri ja ratkaisutapa vie ajatukset 1970-luvulle.

80 "Protea"

Ehdotus on voimakkaasti muotoiltu kokonaisuus, jossa tilat ja toiminnot fragmentoituvat ja seurauksena on varsin sekava suunnitelma. Ohjelma on jotenkuten, mutta ei kovin onnistuneesti saatu paikalleen. Lähtökohtana on vanhan kirkkorakennuksen säilyttäminen ja uudisosan liittäminen siihen lähes koko julkisivun pituudelta sisäpihan puolelta. Talon sisäinen pääyhteys muodostuu länsisivulle, jossa mutkitteleva aulatala yhdistää eri kokonaisuudet toisiinsa. Sisäänkäynti uuden kellotapulin juuresta tuo kirkkokansan suoraan kirkkosalin ovelle. Samaan paikkaan saapuu pysäköintitasolta nouseva luiska.

Kirkkosalin muoto on hyvin lupaava ja kiinnostava, mutta sitä kuvaava salinäkymä ankea ja tilallisten sekä materiaalistien ominaisuuksien välittäjänä epäonnistunut. Perspektiivipiirustuksen mittakaava vaikuttaa yliampuvalta. Korttelista esitetty leikkauspiirustus vahvistaa tätä käsitystä.

Ehdotuksessa on arkkitehtonisesti paljon kiinnostavaa potentiaalia, mutta samanaikaisesti se jättää monia ongelmia ratkaisematta tai ei kykene esittämään niihin hyvää ja uskottavaa ratkaisua. Kokonaisuus vaikuttaa ylimitoitetulta ja liittymiset oleviin rakennuksiin ovat paikoin vaikeita tai epäselviä. Aineistossa on kiireen makua.

81 "Anastasis"

Uusi kirkko muodostaa varsin vaikuttavan, tornimaisen maamerkin Tikkurilan ylle. Punatiilimateriaali liittää sen moitteettomasti lähiympäristöön.

Uudet salitilat täyttävät pihan länsilaidan. Ne ja varsinkin niiden itäpuolella kulkeva ilmava lasikäytävä yhdistää vanhemmat rakennukset kokonaisuudeksi. Kirkkosalin, kappelin ja pienen seurakuntasalin muodostama kokonaisuus on toimiva. Sen sijaan vanha kirkkosali suuntautuu väärin alttariin nähden. Kirkkosalin pohjamuoto on hyvä, mutta sen huikaiseva korkeus on ongelmallinen musiikin kannalta. Kuoron tila vaikuttaa matalalta, ja urut jäävät sivuun näkösektorista. Alttarikalusteiden upeat materiaalit korostavat vaikuttavasti tilan arkaaisuutta. Sen sijaan sakastin ovi triptyykin kanssa samalla seinällä on omiaan laskemaan alttaritilan sakraalisuutta. Se sijaitsee väärin nykyisen jumalanpalveluskäytännön suhteen, jolloin papisto saapuu kulkueena alttarille seurakunnan joukosta. Keittiö sijaitsee kätevästi, mutta sen päivänvalonsaanti ei taida onnistua.

Seurakuntakeskuksen erilaiset toiminnot on sijoitettu ansiokkaasti. Lapset saavat pihan aurinkoisimman osan. Yllättävää on, että pihan tunnelma pilataan pysäköintipaikoilla. Paikoituskellari on sokkeloinen ja yhteydet sieltä rakennuksiin huonot. Unikkotien puoleisen pysäköintialueen järjestelyt ovat kannatettavia, erityisesti saattoliikenteen hoitaminen tätä kautta on hyvä ajatus.

84 "Loisto"

Tekijä ottaa selkeän kannan vanhan kirkkorakennuksen asemaan; uudisosa täydentää vanhaa rakennusta ja sopeutuu sen lähtökohtiin. Vaikka kilpailussa on esitetty lukuisia ratkaisutapoja sijoittaa uusi kirkkosali sisäpihalle, poikkeaa tämä ehdotus nimenomaan suhteessaan vanhaan kirkkoon; uudisrakennus jää alleiviivastasi taustalle ja säilyttää nykyisen tilanteen kaupunkikuvassa. Julkisivut ovat lähes anonyymit. Rakennuksen sisäpuolella suunnittelijan ote on vapaampi. Ehdotus kuitenkin osoittaa, että myös tällä suunnitteluasenteella voidaan saada ansiokas uusi seurakuntakeskus syntymään.

Esitetty pohjaratkaisu on toimiva. Sen selkärangan muodostaa rakennuskompleksin läpi poimuileva aulatila, johon kaikki keskeiset tilakokonaisuudet liittyvät. Tasoerot on huomioitu ja ratkaistu hienovaraisesti. Sisäänkäyntejä esitetään kaikkiaan kuusi, mutta ne vaikuttavat kaikki perustelluilta. Sisäiset kulkuyhteydet tilakokonaisuuksien välillä ovat luontevat ja selkeät; on helppo nähdä tämä kokonaisuus seurakuntaelämän fyysisenä kehityksenä.

Uusi kirkkosali on väljä ja toimintojen sijoittelu on onnistunutta. Saliin liittyy erillinen kappelitila sekä vanha kirkkosali. Alttariseinän ekspressiivinen muotoilu on lupaavaa. Kokonaisuutena ehdotus henkii pragmaattista asennetta suunnittelutehtävään, ja suunnitteluratkaisut osoittavat ammatillista kypsyyttä.

85 "Avoimet ovet"

Kirkko seisoo nykyisen edessä Asematien laidassa. Se peittää olemassa olevan lähes täysin näkyvistä Tikkurinaukiolta nähtynä. Uusi kirkko on vahvasti läsnä, mutta sen antama kuva on sulkeutunut ja sen kalteva umpinainen seinä näyttää lähes uhkaavalta. Nykyinen pääsisäänkäynti on poistettu, mutta uusi on niin kätkeissä, että sitä on vaikeata löytää.

Salien kokonaisuus on varsin toimiva. Pääsali poikkeuksena vastaa nykypäivän vaatimuksia hyvästä kirkkosalista. Alttaritoinnoille samoin kuin kuorolle ja uruillekin on hyvät tilat. Kaikki salit, myös lastenhuone, suuntautuvat esimerkillisesti kohti alttaria. Kuitenkin etuseinän pystyrakenteet lokeroivat ikävästi toimintoja ja näkymiä. Ne vievät ajatukset liikuntahalleihin.

Monivaiheinen ja ehkä liiankin koukkuinen käytävä liittyy uuden kirkon aina virastotaloon saakka. Pieni seurakuntasali/kahvio on hieno keksintö vihreällä pihalla. Auditoriosiihen muokkaaminen uusiksi tiloiksi on omintakeinen oivallus.

86 "Graadi"

Veistoksellinen sisäpihakirkko, jonka muotoilussa on tuttuakin kaikuja muinaisista temppeleistä. Kaupunkikuvassa kirkkosalin viistetty punatiilinen hahmo kohoaa arvoituksellisena vanhan kirkkorakennuksen takaa. Uudisrakentaminen sijoitetaan kokonaisuudessaan sisäpihalle vanhat rakennukset sekä tapuli säilyttäen. Vanhan kirkon sisäänkäynti kävelyraitilta säilytetään. Uusi kirkkosali on sijoitettu vanhan kylkeen siten, että salit toimivat varsin hyvin yhteen. Uudessa salissa vallitsee 1950-luvun arkkitehtuuriin sopiva kuivakka tunnelma. Alttariseinä on suunnattu kohti etelää ja sisäpihaa, johon muodostuu seinän toiselle puolelle suojaisa ulkokirkko kellarikerroksen tasoon. Erillinen kappeli on sijoitettu rakennuksen toiseen kerrokseen, mikä voi aiheuttaa ongelmia toimitusten järjestelyissä.

Vaikka ehdotus näyttäisi Tikkurintorin suunnasta säilyttävän vanhan kirkkorakennuksen lähes kokonaan, ovat muutokset sisätiloissa niin perusteellisia, että kysymyksessä on pikemminkin julkisivun säilyttäminen; pohjapiirustustarkastelussa uuden ja vanhan raja häviää ja ohjelmanmukaiset tilat hakevat paikkansa vanhoista ulkoseinälinjoista piittaamatta. Syntyy ristiriita julkisivun, kirkon ulkohahmon ja sisätilojen välillä. Tämä voi kieltä siitä, että suunnitelma ei kenties ole täysin loksahnut kohdalleen. Esitetyn kaltainen suunnitelma tuo myös mukanaan koko joukon vanhan kirkon peruskorjauksen liittyviä rakennusteknisiä haasteita. Komeasta kirkkosalista huolimatta uusi kokonaisuus on hieman sekava eikä ohjelman sijoittelukaan onnistu täysipainoisesti; syntyy päivittäisen toiminnan kannalta hankalia ja koukeroisia kulkuyhteyksiä sekä tilaryhmiä, joihin on vaikea tuoda riittävästi tai ollenkaan päivänvaloa, mm. kellaritasolle osoitetut nuorisotilat ja kuoron harjoitustilat.

Arvioitiin myös, että uudisosan viistetut tiilipinnat tulevat käytössä osoittautumaan ongelmallisiksi huoltaa ja korjata.

88 "Loisto"

Tämän ehdotuksen parhaat ominaisuudet tulevat esiin pienessä, käsin piirrettyssä vinjettikuvassa, jossa uutta kirkkoa katsellaan hämärässä kaupungintalon suunnasta torin vastakkaiselta laidalta. Keskiaikaisten kivikirkkojemme ehdoton ja puhdas arkkitehtoninen muoto kaipaakin jo uutta tulkintaa, ja tällaisen konseptin tutkiminen perusteltua. Suunnitelma ei kuitenkaan lunasta näitä lupauksia ja odotuksia, vaan sortuu tarjoilemaan arkkitehtonisen brunssin, jossa kyllä pitäydytään muodossa, mutta siihen injektoidaan lukuisia arkkitehtonisia ilmaisuja. Julkisivumateriaaliksi on valittu sinkki. Rakennuksen tiukka ulkohahmo ja onnistuneet mittasuhteet sekä julkisivun ja katon käsittely yhtenä pintana pitävät ehdotuksen ulkoisen olemuksen koossa, jopa ansiokkaasti. Uudisosan sijoittelu ja liittäminen vanhaan rakennukseen on napakkaa ja toimivaa, ja ohjelmakin ratkeaa melko hyvin. Sisällä kirkkosalissa arkkitehtuuri kuitenkin hajoaa; esitetyn kirkkosalin tunnelma ei välity hartaana, vaan levottomana ja liiaksi aiheistettuna. Havainne kuva ei tue käsitystä seesteisestä ja hartaasta jumalanpalvelustilasta, vaan esittää interiöörin, joka on tutumpaa kaupallisen suunnittelun ja toteutuksen puolelta. Tämä on hyvin harmillista, sillä onnistuessaan "kirkko keskellä kylää" olisi varmasti tarjonnut oivallisen vaihtoehdon uudisrakentamisen mahdollisuuksien tarkasteluun.

89 "Cicero"

Nykyisen kirkon länsipäädystä leikataan yksi pilariväli pois. Muuten kirkon ulkoasu jää ennalleen Asematien laidassa. Leikatun päädyn tilalle rakennetaan uusi pääsisäänkäynti ja sen viereen pieni seurakuntasali. Nämä sekä uusi tapuli edustavat uutta kirkkoa kadun varressa. Myös kirkkosali kohoaa näkymään yli nykyisen kirkon.

Käynti kirkkoon tapahtuu selkeän suoraviivaisesti. Kirkkosali on tarpeettoman neliömäinen - pitkä sali olisi parempi musiikin kannalta. Alttaritoimintojen ja musiikin tilat ovat salissa riittävät. Nykyinen kirkkosali liittyy hyvin pääsaliin. Kirkkosalin lasten tila on ratkaistu mielenkiintoisesti osana penkkikorttelia. Perspektiivikuvan perusteella kirkkosalin ilme jää vaisuksi.

Saleja lukuun ottamatta ehdotusta leimaa suuri piukkuus sekä suunnittelussa että mitoituksessa. Aulatilat ovat riittämättömät seurakuntalaisten parveilemiseen ja toistensa tapaamiseen tilaisuuksien jälkeen. Kirkkosali kirjaimellisesti yhdistää vanhempien rakennusten tilat kokonaisuudeksi. Päästäkseen sisään tuloaulasta lasten ja nuorten tiloihin nykyisen kirkkorakennuksen länsipäädystä tai mennäkseen virastorakennukseen joutuu aina kulkemaan kirkkosalin ja suuren seurakuntasalin kautta, mikä on omiaan häiritsemään tilaisuuksia. Jokaisella toimintamuodolla on oma sisäänkäyntinsä, mutta sisäinen liikkuminen on hankalaa. Mitoituksen tiukkuudesta johtuu, että virastotalon 3. kerros jää käyttämättä.

90 "Paasi"

Mielenkiintoinen variantti lähestymistavasta, jonka geometrisen perusteeman muodostaa suppilomainen tila. Vanha kirkkorakennus jätetään suurelta osin itsenäiseksi massaksi ja sen pääjulkisivu koskemattomaksi. Uudisrakentaminen sijoitetaan sisäpihalle. Kirkon uusi yhdistävä aulatilat työntää muotonsa virastotalon puolelle aina sen Unikkotien puoleisen julkisivuun, josta kokoustilat pullahtavat ulos. Lähtökohtana tekijällä on ollut uudisrakentamisen sijoittaminen siten, että vanha kirkkorakennus "jää ehjäksi". Virastotalon julkisivuja on ehostettu uudella köynnös kasvien kasvualustan tarjoavalla kupariverkkorakenteella. Kaupunkikuvassa uusi kirkko vetäytyy kuvasta taustalle, mutta on nähtävissä vanhan rakennuksen takaa ja päädyn ohi kävelyraitille. Mittakaava on maltillinen ja vaikka massoiteltu tuntuu melko oikeaan osuneelta, on kuparikirkon vaikutelma lopulta hieman ujosteleva. Sisäpihan käsittely on niukkaa, mutta riittävää tunnelman välittämiseen.

Uudisosan muotoilu on kiinnostavaa, ajankohtaistakin. Arkkitehtonisella muodolla pyritään synnyttämään poikkeuksellinen kirkkosali ja siihen liittyvät kappeli ja seurakuntasali. Pohjapiirustuksen ratkaisemisessa onnistutaankin melko hyvin: tilallisesti mielenkiintoinen sali, jossa alttari sijoittuu pohjoisen puolelle, avautuu aulan kautta sisäpihalle. Saattoseremoniat on myös harkittu ja ne voidaan järjestää suoraan alttarin sivusta kävelyraitin puolelle. Vanha kirkkosali yhdistetään uuteen saliin tilallisesti hyvin jännittävällä, mutta jumalanpalveluksen kannalta ei kovin toimivalla tavalla. Sali vaikuttaa toimivalta, tosin mitoituksia olisi tarkistettava. Saliin siirtoseinän välityksellä liittyvät tilat toimivat nekin. Perustason yleisöliikenne ja toimintojen keskinäiset sijoittelut ovat mahdollisia. Seurakunnan yleisöpalvelutilat on sijoitettu ylempiin kerroksiin. Aulaan on esitetty uutta porrasyhteyttä näihin.

Kirkkosalien seinän pintamateriaali on, hieman yllättäen, valkaisuaineella käsitelty höyläämätön lauta. Tekijä on pyrkinyt salin interiöörissä homogeeniseen struktuuriin, jossa varsinaisista rakenteellisista osista ei synny häiritseviä teemoja. Rakennuksen runko on betonia, joka sekin olisi mahdollistanut homogeenistä ilmaisu.

Salista esitetty mallinnus näyttää tekijän ajatuksia kirkkosalin luonnonvaloratkaisuista; tavoitteena on tilan pakeneminen korkeuksiin, valoon. Tässä vaikutelmassa onnistutaankin, mutta dramaattinen valo yhdistettynä voimakkaaseen suppilomaiseen muotoon saattaa tuottaa myös hieman raskaan tunnelman salin alaosaan. Uusi tila on kuitenkin jännittävä ja ehdottomuudessaan kiehtova.

93 "Lyhty"

Nykyinen kirkko on verhottu pilaririvin kannatteleman katoksen ja sen alle rakennetun pienen seurakuntasalin taakse. Päivän valossa, kun katos luo varjonsa, nykyisestä kirkosta ei näy juuri mitään. Nykyisen sisäänkäynnin lisäksi on kirkon länsipäätyyn järjestetty uusi väylä, joka hoitaa tasoerot. Uusi käynti ohittaa kahvilana käytetyn pienen seurakuntasalin. Toisella puolella kulkuväylää on salia palveleva keittiö, josta tapahtuva tarjoilu ja myynti sekoittuvat pahasti kirkon sisääntuloliikenteeseen. Näin sijoitettuna keittiön on vaikeata palvella muuta seurakuntakeskusta.

Molemmat sisäänkäynnit johtavat liikenteen lasikattoiseen halliin, joka erottaa uuden ja vanhan kirkon toisistaan. Kirkkosali, suuri seurakuntasali ja kappeli täyttävät välittömine aputiloineen koko pihan nykyisten rakennusten välissä. Kirkkosali tulee valaistua suuren lasimaalausseinän kautta, mutta kappelin ja seurakuntasalin valonsaanti jää epäselväksi. Alttarin taustaseinän painanne on mielenkiintoinen, mutta se jää valitettavasti urkujen peittämäksi. Poikkileikkaus ja kirkkosalin perspektiivikuvat eivät anna yhtäpitävää informaatiota tilasta.

Pysäköintitilojen järjestelyt on esitetty vain osittain eikä virastotalon 3. kerrosta lainkaan.

Suunnitelmaa leimaavat suuret selkeät otteet, ja kirkkosali on mielenkiintoa herättävä.

99 "Nooa"

Uusi kirkko näkyy nykyisen yli kuin suuri valkoinen lumilinna tai -vuori. Nykyinen sisäänkäynti on edelleen käytössä, mutta uusi pääsisäänkäynti, ilman portaita, tehdään suoraa pihalta.

Vanhalta pääsisäänkäynniltä lähtevä käytävämainen aulatila lävistää vapaasti veistetyin kirkkovolyymien ja liittyy sen vaivatta molempiin vanhempiin rakennuksiin. Uuden kirkkosalin korkea kaltevaseinäinen sisätila toimii hyvin, mutta urkujen ja kuoron asettaminen alttarin vastakkaisille puolille ei. Kanttori joutuu usein soittamaan sekä urkuja että johtamaan kuoroa samanaikaisesti. Lasten tila on unohtunut pois kirkkosalista. Mielenkiintoisen muotoinen pieni seurakuntasali liittyy hyvin kirkkosaliin. Suuren seurakuntasalin erottaminen kaksinkertaisella siirtoseinällä kirkkosalista mahdollistaa samanaikaiset tilaisuudet molemmissa saleissa. Kappeliin on yhteys vain ulkokautta. Sakastia ei löydy mistään. Pienten salien valaistus on ilmeisesti jäänyt ratkaisematta. Kirkon rakenteen kerrotaan olevan puuta, mutta mikään suunnitelmassa ei viittaa siihen. Sileät tasaiset sisäseinien pinnat viittaavat tasoitettuun kipsilevyyn.

Suunnitelma vaikuttaa taloudelliselta. Virastotalon 3. kerroksesta käytetään vain pieni osa. Paikotuskellari on sokkeloinen ja vailla sisäänkäyntiä rakennuksiin.

5.4 Alaluokka

Yhteensä 28 ehdotusta

2 "Välittäjä"

Arkkitehtonisesti selkiintymätön ehdotus, jonka vaikutukset Tikkurilan kaupunkikuvaan eivät olisi tilannetta selkeyttäviä tai eheyttäviä. Kirkkosalin muotoilu on yllättävää ja vie ajatukset voimalaitosarkkitehtuurin suuntaan. Ehdotetut sisätilan järjestelyt eivät synnytä hyvää toiminnallista kokonaisuutta.

4 "Valoristi"

Tekijä ehdottaa laajoja järjestelyjä Tikkurilan tulevaan kävelykeskustaan: kokoavana aiheena torin keskellä on laaja vesiallas kaupungintalon ja kirkkoseurakuntakeskuksen välissä. Suunnitelma on häkellyttävän kokonaisvaltainen visio uudesta kävelykeskustasta ja tulevaisuudesta. Visiointi on myös

saattanut johdattaa tekijän luomaan ehdotukselleen erittäin vaativat edellytykset toteutua kuvitellunlaisena.

Vanha kirkkorakennus imaistaan uudisrakennukseen sisään muutta mutkitta; näkyviin jää vain harjakatto Seinistä jää jäljelle lähinnä kirkkosali. Tämä on ollut välttämätöntä, jotta tekijän ehdottama plaani saadaan toimimaan. Uusi kirkkosali aukeaa lasiseinäisen aulan välityksellä torille, alttari on suunnattu etelään. Sisään astutaan torilta leveiden portaiden yläpäästä, kuoroparven alta. Luonnosmainen tilojen sijoittelu on mahdollinen, mutta uudisrakentamisen ja erityisesti suunnitelman laajuuteen nähden on merkillistä, että uusi kirkkosali on niin pieni. Pää plaanista voi muodostaa jonkinlaisen käsityksen ehdotuksen tilojen luonteesta ja keskinäisistä yhteyksistä, mutta muilta osin on suunnitelma jäänyt varsin kaaviomaiseksi.

Uudisrakennuksen julkisivumateriaaliksi on ehdotettu vaaleaa graniittia, joka on looginen vaihtoehto ehdotetulle ilmaisulle.

Tuomaristo ei katsonut voivansa sitoutua suunnitelman edellyttämiin laajoihin toimenpiteisiin alueella.

7 "Ihmisten keskellä"

Tekijä ei ole arvostanut olemassa olevaa miljöötä eikä nykyistä kirkkorakennusta. Siitä on pääsisäännöksi itään oleva pääty purettu täysin ja korvattu uudella kirkolla, jonka rinnalla nykyinen miljöö jää alakynteen.

Uusi kirkko esittää eräänlaista keskeiskirkkoa kuitenkin olematta sitä. Altтарin taustaseinä on mallinnoksesta poiketen rikkonainen siirtoseinän, ovien ja urkuparven vuoksi. Sivuparvi rikkoo edelleen keskeiskirkon keskittyneisyyttä.

Suunnitelma koostuu nykyiseltä pääsisäännöksiä lähtevän käytävän varteen kerätyistä tiloista. Keskeinen käytävä päättyy ikävästi yleisöwc:n oveen. Suunnitelma on perusratkaisultaan poikkeuksellinen mutta samalla varsin kömpelö, mikä koskee niin uutta kirkkoa, tapulia kuin kerho- ja toimistotilojakin.

9 "Täydellinen ilo"

Kirkkosalin perspektiivipiirros antaa odottaa hyvää. Sali onkin vaikuttava tila, mutta sitten tekijä on eksynyt suunnittelemaan irtokalusteita, valaisimia ja ulkotilojen maanpinnan käsittelyä. Seurakuntakeskuksen toiminnalliset ongelmat ovat unohtuneet. Kirkon pääsisäännöksiä säilyy ennallaan, mutta liikuntaesteisten ongelmia ei ole helpotettu lainkaan. Kirkkosali on pohjamuodoltaan hyvä, mutta sitä ei voida laajentaa mitenkään. Vanha kirkkosali on erillään, ja pieni seurakuntasali, kappeli ja keittiö ovat unohtuneet pois. Aulatilat ovat riittämättömät ja toimistotilat sokkeloiset. Opaalilasin käyttö aitoina ja kirkon itäpään verhouksena tuntuu perusteettomalta, jos se ei anna valoa kirkkosaliin.

11 "Passio"

Ehdotus on kovin vaatimattomasti esitetty, tai se on jäänyt kesken. Sitä on monin osin vaikeata tulkita. Uusi kirkko vetäytyy vanhan kirkon taakse ja näkyy vaimeasti vain kaarevan kattonsa avulla Asematielle. Pääsisäännöksiä kurkistaa nykyisen kirkon länsipään ohitse. Salijärjestelyt ovat varsin toimivat mutta aulatilat taas riittämättömät. Yhteys uudesta kirkosta kokous- ja toimistotiloihin käy vain vanhan kirkkosalin kautta tai ne toimivat vanhan pääsisäännöksiä varassa. Virastorakennus toimii erillisenä yksikkönä. Paikoitushallia ei ole pyritty ratkaisemaan. Selostus?

15 "Ristin valo"

Suunnitelma perustuu ristin muotoiseen käytäväjärjestelyyn, joka lähtee nykyiseltä pääsisäännöksiä. Sen porrasongelmiin ei ole löytynyt ratkaisua. Koko huonetilaohjelma on sijoitettu nykyiseen kirkkorakennukseen tai levitetty tuhlailuvasti pihalle niin, että virastotalon tiloja ei ole käytetty juuri lainkaan. Näkymiä pihalle ei ole hyödynnetty, vaan seurakuntakeskus elää omaa sisäistä elämäänsä lasikattoisten gallerioiden valaisemana hieman kauppakeskusten tapaan.

Uusi kirkko näkyy vanhan yli liiallisen korkeutensa vuoksi. Kirkkosali vaikuttaa kalsealta ja luonteettomalta tavoitellessaan jonkinlaista arkityyppisen basilikan vaikutelmaa. Altтарin taakse on sijoitettu kuoro ja orkesteri, mikä on vastoin kirkon traditiota ja käytäntöä. Kirkkosaliin voidaan yhdistää molemmat seurakuntasalit, kappeli ja vielä lapsiperheidenkin tila. Kaikki yleisöwc:t on sijoitettu hankalan matkan päähän kellarikerrokseen

18 "Serene"

Ehdotus pyrkii rakentumaan kahden uuden päämuodon väliseen jännitteeseen. Kirkkosalit sijoitetaan kellaritasolle. Uusi pääsisäänkäyntiramppi on sijoitettu tontin länsireunaan ja tuo kirkkokansan melko ahtaaseen aulatilaa alttarin taakse. Valittu ratkaisutapa on johtanut varsin monenlaisiin pihajärjestelyihin. Vanhaa kirkkosalia on muutettu rajusti ja siirretty kerrosta alemmaksi. Vaikka ratkaisun luomiin poikkeuksellisiin akustisiin olosuhteisiin löytyisi hyvät tekniset eväät, ei perusideaa pidetty onnistuneena. Ajatus pysäköintikellarissa sijaitsevasta hartausstilasta ei saanut kannatusta.

30 "Lapsi"

Sisäpihalle sijoittuva uudisrakennus, joka viiden kerroksen korkuisena kohoaa vanhan kirkon takaa. Uudisrakennukseen sijoitetaan uuden kirkkosalin lisäksi ohjelmaa kolmanteen, neljänteen ja viidenteen kerrokseen. Tämä on edellyttänyt uudisosan oman sisäisen vertikaaliyhteyden järjestämistä; sen lisäksi on esitetty yhteyksiä virastotalon kolmannelta kerroksesta ja neljännestä kerroksesta, joka ei kuulunut kilpailun piiriin. Ohjelma ei muutenkaan ole aivan sulavasti ratkennut. Rakennusmassojen ja tilojen muotoilu on jäykähköä. Kirkon ulkohahmo näyttäytyy esitetyssä materiaalissa varsin ankarana ja totisena. Julkisivut on kaavailtu toteutettavaksi mustasta pellistä ja Corten teräksestä. Kirkkosalin interiööriin kaavailtu vaalea koivupanelointi tuntuu mustan julkisivun vastakohtana hyvältä ajatukselta.

Ehdotus vaikuttaa ennen kaikkea keskeneräiseltä; tilaohjelma, volyymien keskinäiset suhteet sekä niihin sijoittuvien toimintojen suhteet eivät ole vakuuttavalla tavalla ratkenneet. Ehdotus synnyttää omista, ankarista lähtökohdistaan myös koko joukon uusia ongelmia tähän haastavaan kaupunkimiljööseen.

35 "Hohde"

Uuden kirkon sijoitus nykyisen taakse on perusteltu, mutta kirkon ilme katon yli aukiolle on varsin vaanian näköinen. Vanha pääsisäänkäynti on säilytetty, mutta se joutuu toisarvoiseen asemaan törmätessään umpiseiniin ja ovien johtaessa vain seurakuntasaliin ja varastoon.

Kirkkosali on muodoltaan edullinen, mutta uruille varattu tila on liian pieni, ja kuoroa ei ole muistettu lainkaan, kuten ei myöskään saarnatuolia eikä kastemaljaa. Salin ilme on vaimea. Altтарin vieressä olevalle ikkunalle toivoisi aktiivisempaa roolia. Sakastin ovi alttaritilan taustalla on omiaan häivyttämään pyhyiden tuntua. Suuri seurakuntasali voidaan liittää kirkkosaliin vain pieneltä osalta.

Nykyisen kirkkorakennuksen itäpäädyn käyttäminen suurelta osin varastotiloiksi vaikuttaa tuhlaukselta ja arvottomalta rakennuksen historiaa ja sen kaupunkikuvallista asemaa ajatellen. Uudisosan aputilat ovat toimivia, mutta yhdistävä aula jää ahtaaksi ja huonosti valaistuksi.

36 "Treffit kirkolla"

Luonnosasteelle jäänyt ehdotus, joka sijoittaa uuden kirkkosalin pitkänomaisena porrastuvana volyymina keskelle sisäpihaa virastotalon suuntaisesti. Saliosan ja olevien rakennusten väliset alueet muodostuvat kirkkoaulaksi ja virastoaulaksi salin molemmin puolin. Suunnitelma esittää kaksi uutta sisäänkäyntiä, toinen torilta ramppia pitkin tontin länsireunaa ja toinen sisäpihalta virastotalon kupeesta. Sisäänkäynnit sekä yhteys pysäköintitasolta on hyvin suunniteltu. Tilallinen perusratkaisu on varsin toimiva, joskin uudisrakentamista on laajalti. Toiminnalliset asiat eivät ole täysin ratkenneita, mm. sakastin sijoitus on uuteen saliin nähden vaikea. Kirkkosalin arkkitehtuurin kehittäminen on jäänyt pahasti kesken, eikä siitä esitetä edes pitkittäisleikkausta. Havainne kuvat ovat vinjettimäisiä - kauniita, mutta niukkoja informaatioltaan. Salin ominaisuuksia on vaikea arvioida, mm. kuoron sijoitus sekä ihmisvirran liikkuminen saliin ja salista jää epäselväksi.

39 "Kautokeino"

Tekijä esittää ilmeisesti uudesta kirkkorakennuksesta kaksi eri vaihtoehtoa. Toisessa kuutiomainen kirkko jakautuu umpinaiseen sokkeliosaan ja sen kannattelemaan ristikkorakenteiseen, lasiseen yläosaan. Toisessa samanlaisen rakennelman lävistää pystyleikkaukseltaan kolmiokainen, teräväkärkinen, ilmeisesti umpinainen sisätila. Perspektiivikuva esittää niin pientä osaa alttarin ympäriltä, että sen perusteella ei voi paljoa päätellä.

Kirkko on tarkoitus rakentaa nykyisen eteen Asematien varteen. Sen suuri korkeus on kuitenkin musertava miljöötä ajatellen. Salin pohjamuoto on hyvä, ja samoin sen laajennettavuus. Muiden tilojen järjestelyt olisivat mahdollisia, mutta esitys on jäänyt liian kesken niiden analysoimiseksi.

47 "Higher light"

Ehdotus on varsin huolella suunniteltu ja sen kirkkosali monessa suhteessa persoonallisesti ajateltu, mutta samalla ilmenee, että tekijä ei ole oikein selvillä nykyisen seurakuntaelämän luonteesta ja painotuksista. Uusi kirkko ilmaisee olemassaolonsa vain kohoamalla korkeana laatikkona nykyisen kirkon yli. Pääsisäänkäynti säilyy ennallaan ja liikuntaesteisten saapumista on helpotettu pihanpuoleisella sisäänkäynnillä, jota on kuitenkin vaikea löytää. Uudisrakennukset koostuvat kolmesta eri yksiköstä - kirkosta, kappelista ja lastensiivestä, joille ei näytä olevan juuri mitään tekemistä keskenään.

Itse kirkkosali on jyrkää mutta samalla sen heikoin kohta. Se on vaikuttava mutta musertava synkkytyksensä ja jäähmytyksensä. Sen kaltevat seinät tekevät päätilasta hankalan kapean. Pitkittäiset sivulaivat karsinoivat seurakuntaa rintamuureillaan erilaisiin osiin. Lehterit vaikuttavat umpinaisilta ja sulkeutuneilta. Niistä on vaikeata osallistua jumalanpalvelukseen. Kuoro ja urut sijoitettuna salin takapäättyyn jäävät pois kuulijoiden näkyvistä. Kirkkosalia ei voi myöskään laajentaa mihinkään suuntaan. Arvoitukseksi jää, miksi lasten siipeä korostetaan sen kallistetulla muodolla. Lasten piha jää varjoiseen kainaloon.

50 "Sunnuntai"

Voimakkaasti muotoiltu valkobetoni kirkkorakennus sijoitetaan sisäpihalle. Tähän uudisosaan sijoittuvat hartausilat. Muu ohjelma sijoitetaan oleviin rakennuksiin, sekä pieneen uudisrakennukseen, joka pulpahtaa vanhan kirkkorakennuksen ja kävelyraitin väliin; tämä laajennus saa varsin tärkeän paikan Tikkurilan kaupunkinäkyvässä lähestyttäessä nykyisen kävelykadun suunnasta. Uusi vaalea ja veistoksellinen kirkko puolestaan on nähtävissä torilla.

Ehdotuksen laadinta on jäänyt siinä määrin kesken, että sen toiminnallisten ja tilallisten ominaisuuksien arvioiminen on vaikeaa.

52 "Ristin tie"

Ehdotus pelaa rationaalisen ja ekspressiivisen muodonannon vuoropuhelua, mutta ei kovin kiinnostavalla tavalla. Uusi kaartuva ja korkea kirkkosali on sijoitettu sisäpihalle ja sitä tukee tontin itäreunaa rajaava ja kokonaisuuden eri osia yhdistävä aulatalo, jonka varteen sijoittuu mm. keittiö ja sakasti. Kirkkosalin kaarevan ulkoseinän ja virastotalon väliin muodostuu tilava sisäpiha. Kaupunkinäkyvää dominoi korkeuksiin nouseva uusi kellotapuli, jonka muotoon on haettu samaa ilmaisua kuin uuteen salivolyymiin.

Esitetty perusratkaisu on mahdollinen. Poikkileikkaus osoittaa erilaisia mahdollisuuksia kirkkosalin ja sen sisään sijoittuvan kappelin ja pienen seurakuntasalin muotoilussa. Suunnittelutyö on kuitenkin monilta osin jäänyt kesken, eikä viihauksia saada lunastettua. Mm. kirkkosalin toimivuudesta tai tilallisesti laadusta ei voi juuri lausua mitään aineiston perusteella. Ehdotuksessa on kuvitusta, mutta se kertoo, hyvin ulkokohtaisesti, muotoilusta enemmän kuin tiloista.

53 "Te Deum"

Suunnitelman tulkitsemista vaikeuttaa tietty ylimalkaisuus. Mm. sisäpihaa reunustavan matalan siipirakennuksen julkisivut ja leikkaukset puuttuvat. Kirkkosali joudutaan arvioimaan vain pitkittäisleikkauksen avulla.

Toimintojen sijoittelu on yleensä onnistunutta. Kirkkosali pitkänä ja kapeana ei ole ideaali nykyiselle jumalanpalvelukselle. Salin lievästi viuhkamainen muoto kuitenkin parantaa sitä, ja antaa kuoroportaille edullisen aseman yleisöön nähden. Salia voidaan laajentaa kappelin verran. Alttaritilan valaistus jää arvoitukseksi. Perspektiivikuvan mukaan alttarin tausta on voimakkaasti valaistu, mutta piirustukset eivät osoita tarvittavaa ikkunaa. Sen sijaan pitkittäisleikkauksessa alttarin edustaa valaisee suuri kattoikkuna. Näin ollen alttarin valaistuksen tulisi olla päinvastoin kuin perspektiivikuva esittää. Paikoitushallin on saatu selkeyttä, vaikkakaan jätehuolto ei onnistu hallista tilan mataluuden vuoksi. Hissiyttyvät kirkkorakennukseen ovat unohtuneet.

55 "Säde"

Uuden kirkkosalin on ajateltu sijaitsevan toisessa kerroksessa, mikä siirtää nykyistä kirkkosalia haittaavan porrasongelman toisaalle. Pyrkimys saada näkyvyyttä uudelle kirkkorakennukselle kaupunkikuvassa on hyvä, mutta suunnitelmassa se aiheuttaa useita eri auloja ja runsaasti portaita, varsinkin kun osa yleisöstä istuu lehterillä. Kirkkosali voisi olla hyvä niin musiikin kuin puheenkin kannalta, mutta uruille ja kuorolle ei ole löytynyt paikkaa. Auloista tulee läpikulkutiloja, eikä niistä muodostu seurakuntalaisten oleskelupaikkoja. Ne eivät myöskään ota pihatilaa haltuunsa. Kirkon pihan puoleinen julkisivu on jäänyt esittämättä.

56 "Suoja"

Uudisrakennus kiertyy vanhan kirkkosalin ympärille kiinnostavalla tavalla. Ehdotuksen ote on raikas ja ennakkoluuloton. Veistoksellinen uusi massa on mittakaavaltaan ympäristöön sopiva ja täydentää jännittävällä tavalla korttelia. Kirkkosalista esitetty perspektiiviluonnos on lupaava. Toimenpiteet vanhaa rakennusta kohtaan ovat kuitenkin varsin raskaat: vanha sisäänkäynti puretaan ja pitkistä julkisivuista jää näkyviin noin puolet molemmiin puolin rakennusta. Myös välipohjien korkeusasemia on muutettu, niukan leikkausaineiston perusteella. Yhteenvetona voi todeta, että konsepti ja lähestymistapa ovat kiinnostavia, mutta suunnittelutehtävä on jäänyt kesken.

57 "Tie"

Uusi kirkkosali on varsin toimiva kokonaisuus, jossa alttarin valaistus, kuoro ja urut ovat paikoillaan. Itse kirkkosalin päivänvalonsaanti jää hieman epäselväksi. Kuitenkin pitkänä kirkkosalina se edustaa vanhempaa salikäsitystä, jossa puheäänien kuuluvuus on sähköisen äänentoiston varassa. Kirkkosalia voidaan laajentaa kappelin ja kokoushuoneen avulla, mutta välissä oleva aulatila eristää ne liian kauaksi kirkkosalista. Ratkaisu tekee myös kappelista luonteettoman tilan, jonka seinistä enemmistö on siirtoseiniä. Nykyisen pääsisäänkäynnin kautta tulevat liikuntaesteiset eivät saa helpotusta porrasongelmiin. Asettuessaan keskelle pihaa uusi kirkko täyttää sen niin, että ulkotoiminnoille ei jää tilaa. Heikointa suunnitelmassa on uuden kirkon ulkoasu. Vihertävä kupari antaa kyllä nykyiselle kirkolle rauhallisen taustan, mutta mikään ei voi estää vaikutelmaa suuresta peltihallista.

61 "Urkupillit"

Nykyinen kirkkorakennus joutuu pahoinpitelyn kohteeksi. Sen länsipääty korvataan uudella rakennuksella ja itäpäädyn sisätilat saavat muodon, joka ei tunnu asialliselta 1950-luvun rakennuksen yhteydessä. Kyseenalaisin on kuitenkin uuden julkisivun käsittely. Tekijän mukaan julkisivuaihe viittaa urkupilleihin. Kuitenkin rst-materiaali ja julkisivusuikaleiden muoto vie ajatukset jättiläiskokoiisiin lusikanvarsiin.

Uusi kirkkosali on leveä ja matala, ja sen alttaritila on sitäkin matalampi "alkovi". Riittävä jälkikäiunta-aika jää saavuttamatta. Saarnatuoli ja kuoron paikka on jäänyt esittämättä. Kirkkosalin perällä olevat molemmat seurakuntasalit voidaan yhdistää siihen ja keskenään. Yhdistämismahdollisuuksista seuraa, että esim. pienellä seurakuntasalilla ei ole muuta kuin siirtoseiniä. Siirtoseinien suuresta määrästä seuraa huono äänenneristys ja tilojen luonteettomuus. Rakennuksen aulat ovat pitkiä ja kapeita käytäviä. Kappeli on jäänyt esittämättä.

63 "Kahtamoinen"

Ehdotus sisältää käsitevirheitä. Kahtamoinen on ristikirkon muunnelma, jossa ristisakaroiden "kainaloissa" on laajentumat. Ehdotuksen esittämässä kirkossa voi nähdä pääläivan ja sen molemmiin puolin sivulaivat, jotka oikeammin ovatkin poikkilaivoja.

Ehdotuksessa nykyinen kirkko on upotettu täydellisesti uusien rakennelmien sisään, kun kilpailun tarkoitus oli etsiä ratkaisua, joka jättäisi nykytilanteen lähes ennalleen. Asematien puoleinen ulkoasu on saanut muodon, jonka luulisi edustavan jotakin näyttelyrakennusta. Lisäksi julkisivun suunta on käännetty niin, että se tuhoaa olemassa olevan aukion ja tasapaion suhteessa kaupungintaloon.

Kirkkosali siihen liitettävine seurakuntasaleineen ja kappeleineen voisi olla varsin toimiva jumalanpalvelustilana. Kuitenkin kuorolle ja uruille varattu tila on kappelin puolella ja liian syrjäinen, jotta uutta kirkkoa voisi pitää hyvänä musiikki kirkkona. Urkujen tila on myös liian pieni.

Kokoustiloja on esitetty rakennettavaksi rakennusten väliseen pihatilaan niin tuhlailevasti, että virastotalon 3. kerros on jäänyt käyttämättä. Paikoituskellari on sokkeloinen ja vailla käyntiä kirkkorakennukseen.

65 "Valaistu risti"

Tekijä ehdottaa Tikkurilan ylle jättiläismäistä kaltevaa ja valaistua ristiä, josta kirkkosalin kattorakenteet ripustetaan. Katto muodostuu valoa siivilöivistä vaakakehistä. Kirkko muistuttaa ulkoa päin rististä riippuvaa ampiispesää. Syntyvät assosiaatiot ovat hieman outoja kirkkorakennusten yhteydessä.

Nykyinen kirkkorakennus joutuu runtelun kohteeksi. Uuden kirkon tilat työntyvät nykyisen sisään ja muuttavat sen tunnistamattomaksi. Sen lisäksi nykyisen kirkon itäpään läpi puhkaistaan uusi läpikulku kirkkopihalle.

Kirkkosali saattaisi olla vaikuttava tila, mutta perspektiivikuva ei kykene esittelemään sitä. Jumalanpalvelus onnistuu soikiomaisessa salissa, mutta urut ja kuoro olisi syytä siirtää samalle puolelle alttaria, jotta kuoron johtaminen onnistuisi myös urkurilta. Kappeli sekä suuri ja pieni seurakuntasali voidaan liittää kirkkosaliin, mutta kappelista on vaikeata seurata alttarin tapahtumia. Kirkkorakennus on tulppana nykyisen kirkon ja virastotalon yhteyksien välissä. Suunnitelmassa on kysymys pikemmin jättiläisinstallaatiosta kuin kirkosta.

66 "Isä, Poika, Pyhä Henki"

Graafisesti vaikealukuinen ehdotus. Tekijän päätavoitteista saa jonkinlaisen mutta valitettavasti ei kovin selkeän käsityksen. Jotta ideoista olisi voinut vakuuttua, olisi havainnollisempi aineisto ollut eduksi; suunnitteluratkaisuja ei havainnollisteta, vaan ne jätetään kirjallisen maininnan varaan.

Tekijä haluaa lähtökohtaisesti kunnioittaa Tikkurilan keskustan historiaa ja ainakin materiaaleiltaan sovittaa suunnitelmaa siihen. Kolmion muotoisen kirkon punatiilimuuraus, jossa vaakasaumoja on korostettu, perustuu tähän. Uudisrakennus nousee korkealle nykyisen korttelin yläpuolelle ja tekijän näkemyksenä on ollutkin, että uudisrakennuksen tulisi muodostaa Tikkurilan keskustaan maamerkki. Kirkkosaliin ehdotetaan Carrara marmoria tai vastaavaa vaaleaa pintaa.

Ohjelman sijoittamista oleviin sekä uuteen rakennukseen on vaikea arvioida puutteellisen ja summittaisen aineiston perusteella: virastotalon puoli samoin kuin vanhan kirkon puoli on käsitelty kaaviomaisesti. Se käy ilmi, että tekijä ehdottaa vanhaa kirkkorakennusta jatkettavaksi länsipäästä, vanhan kirkkosalin takaa. Laajennusosaan sijoittuu huonekaluvarasto, ruokailutila, keittiö sekä kahvila, kakkoskerroksessa toimisto- ja studiotiloja. Laajennus edellyttää uuden vertikaaliyhteyden rakentamista; se näyttäisi sijoittuvan uudisrakennuksen puolelle. Vanha kirkkosali jaetaan seurakuntasaleiksi ja kappeliksi, jotka ovat yhdistettävissä uuteen kirkkosaliin. Uusi sisäänkäynti muodostuu rakennuksen itäpäähän.

Tässä ehdotuksessa suunnittelutehtävä on jäänyt kesken, eikä luonnosmaisesta ja puutteellisesta esityksestä hahmotettava perusidea ole vakuuttava. Toiminnallisesti näyttäisi syntyvän varsin monimutkainen tilakokonaisuus, jossa rakennuksen sisäiset yhteydet ja toimintojen ryhmittely ei ole ongelmaton. Suunnitelma näyttäisi myös olevan ristiriidassa selostuksessa esitettyihin tavoitteisiin nähden.

77 "Omega 6"

Kirkkosali on kuin mustaan kuutioon ahdettu valkoinen muna tai sen kuori. Sen seinämät ovat halkeilleet, ja halkeamista tihkuu valoa sisätilaan. Kulkua kirkkoon ohjaa mustan kuution kanssa samaa muotokieltä edustava tapuli Asematien varressa. Kirkkosali on varsin vaikuttava tila. Sitä ei kuitenkaan voida laajentaa, koska myös suuri seurakuntasali, joka on saleista lähinnä, on aulatilaa erottama. Kirkkosalin oviaukko on niin kapea, ettei kunnollista näköyhteyttä synny. Aulatila kirkkosalin ympärillä on tuhlaille, eikä sille ole osoitettu erityisempää käyttöä. Nykyisen kirkkorakennuksen itäpään ja virastotalon sisätilat ovat kokeneet suuren mullistuksen.

78 "020377"

Huimapäinen geometrinen ehdotus, josta on oikeastaan arvioitavissa vain kirkkosalin peruskonsepti. Tekijä tarjoaa suunnittelutehtävän ratkaisuksi kirkkosalia, joka viheltää korkeuksiin - ja näkyisi todennäköisesti Suomenlahdelle asti. Kirkkokansa laskeutuu uuteen saliin suoraan torilta vanhan kirkon alitse. Ratkaisu säästää vanhan kirkkosalin, mutta myllertää rakennuksen perustuksissa sekä pysäköintitasolla.

Salin arkkitehtuuri on korkeuksiin pakenevissa seinissä ja katoissa. Se tarjoaisi varmasti unohtumattomia tilallisia elämyksiä siellä käyneille, mutta ei ole paras mahdollinen vastaus Tikkurilan seurakunnan

tarpeisiin. Ehdotuksen kehittäminen on jäänyt siinä määrin kesken, että yksityiskohtaisempi arviointi ei ole mahdollista. Sisäperspektiivi kirkkosalista puuttuu. Pienoismalli on väärässä mittakaavassa.

87 "Pappi lukkari talonpoika kuppari"

Ehdotus on ehkä liiankin säästeliäs, mikä näkyy erityisesti aulatilojen puutteena ja myös siinä, että virastotalosta on tarvittu myös 4. kerros seurakuntakeskuksen käyttöön. Uudisrakennus imeytyy liiankin täydellisesti nykyisen kirkon kylkeen ja kattomaailmaa. Rakennustyön valmistuttua olisi vaikea erottaa mikä on uutta ja vanhaa. Suuri seurakuntasali liittyy hyvin kirkkosalin laajennukseksi, samoin kappeli. Sali voisi pohjamuotonsa puolesta olla hyväkin musiikkitali, mutta kuoroportaati ja urut ovat unohtuneet esityksestä. Pienestä seurakuntasalista ja keittiöstä on huonosti yhteyksiä muuhun kirkkorakennukseen.

94 "Maa ja taivas"

Tekijä ratkaisee suunnittelupäähkinän rakentamalla melko laajasti vanhan kirkon ympärille: näkyviin jää ainoastaan pätkä kirkon itäpäästä. Kaupunkikuvassa uudisrakennuksen vaalea suuri hahmo dominoi näkymiä. Torin kävelyraitin varteen muodostuu mittakaavaltaan luonteva etupiha, mutta kellotapuli vaikuttaa ylimitoitettulta.

Uudisrakennuksen arkkitehtonisesta luonteesta on vaikea päästä selville: massoittelu, rytmitys ja ehdotettu julkisivumateriaali, puolikiiltävä pelti, eivät vaikuta onnekaalta yhdistelmältä. Vanhaa rakennusta on käsitelty rajusti, mutta ei kovin taitavasti; sisäänkäynti on jouduttu siirtämään julkisivun itäpäähän ja seiniä purkamaan laajasti. Maantasokerros on sentään saatu toimimaan näillä toimenpiteillä. Vanhan ja uuden kirkkosalin yhdistelmää ei voi pitää onnistuneena. Muu ohjelma on sijoitettu kohtuullisen sujuvasti virastotaloon ja vanhan kirkon toiseen kerrokseen.

Ehdotuksen ongelmana on arkkitehtoninen epävarmuus; karaktääri ei ole kirkastunut ja toisaalta ehdotetunlainen uudisrakennusvolyyymi torin laidalla ei vakuuta. Suunnitelman miellyttävänä piirteenä voi nostaa esiin lupaavan sisäpihan ja siihen avautuvat aulatilat.

95 "Pisces"

Uusi kirkko asettuu keskelle rakennusten välistä pihatilaa estäen käyttökelpoisten ulkotilojen muodostumisen. Se ei pyri näkymään kaupungintalon aukiolle. Uudisrakennus ei toimi linkkinä rakennusten välillä vaan pikemmin tulppana. Uuden ja vanhan kirkon välinen lasihalli hoitaa kuitenkin hyvin sisään tuloliikenteen.

Kirkkosali on mielenkiintoisesti hieman teatterimainen, ja alttaritila - kuori - on syvä kuin näyttämö. Kuoriin on mahdutettu sekä urut että kuoro, mikä selvästi häivyttää alttaritilan pyhyyttä. Pienen seurakuntasalin avulla kirkkosalia voidaan laajentaa. Sen yläpuolella olevaa toimituskappelia on portaiden vuoksi hankala käyttää, ja se on arkisen matala. Lievästi veistoksellisen kirkkosalin valaistus jää arvoitukseksi kattoikkunoiden vaatimattomuuden vuoksi. Selostus puhuu katon teräsristikkorakenteesta, mutta piirustukset todistavat pikemmin betonirakenteiden puolesta.

Paikoitushalli on esittämättä. Vain yksi päätyjulkisivu on esitetty.

96 "Lohtu"

Luonnosasteelle jäänyt ehdotus valottaa mielenkiintoista mahdollisuutta täysin uuden muotokielen liittämiseksi vanhaan kirkkorakennukseen. Torin puolelle ehdotetaan lempeästi kaartuvaa kirkkosalivolyyymia, johon liitetään nykyinen kirkkosali. Muu ohjelma osoitetaan oleviin tiloihin sekä matalaan uudisosaan, joka täyttää suuren osan sisäpihaa. Parhaan käsityksen tekijän tilallisista ajatuksista voi saada leikkauspiirustuksista. Materiaali on kauttaaltaan luonnosmaista - toisin sanoen moni asia on jäänyt tutkimatta. Pienoismalli ei valitettavasti täsmennä kuvaa tekijän aikeista.

98 "Sokrate"

Tekijä perustelee ehdotustaan seurakunnan monimuotoisella toiminnalla: kullekin toiminnalle on pyritty löytämään parhaiten sopiva tila sekä sisäänkäynti. Erityistä huomiota on kiinnitetty sisäänkäyntien erilaisuuteen; jokainen sisäänkäynti pyrkii soveltumaan parhaalla mahdollisella tavalla käyttäjäryhmälleen.

Lähtökohta on kiinnostava ja pohjapiirustus antaa viitteitä siitä, että tällä metodilla ohjelman voi saada järjestymään ja jäsentymään. Arkkitehtoninen hahmo jää kuitenkin hyvin epäselväksi:

uudisrakennuksessa on aineksia useampaan arkkitehtuuriin. Rakennuksen hahmon rysämäisyys ja siitä johtuvat hankalatkin liitokset oleviin rakennuksiin vähensivät mielenkiintoa ehdotusta kohtaan.

6. KILPAILUN TULOS

6.1 Päätös palkintojen jakamisesta

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti jättää toisen palkinnon jakamatta ja sen sijaan jakaa kaksi kolmatta palkintoa.

Palkintolautakunta päätti jakaa palkinnot ja lunastukset seuraavasti:

1. palkinto, 28 000 euroa
ehdotukselle n:o 49 "Liitto"

Jaettu 3. palkinto, molemmat 14 000 euroa
ehdotuksille n:o 64 "Kuori" ja nro 92 "Synopsis"

lunastus 7 000 euroa
ehdotukselle n:o 6 "Kellojen kutsu"

lunastus 7 000 euroa
ehdotukselle n:o 13 "Siivet"

lunastus 7 000 euroa
ehdotukselle n:o 45 "Tie"

Lisäksi päätettiin antaa kunniainninnat ehdotuksille

n:o 19 "Liitto", urbaanin kirkkoratkaisun ansioista
n:o 23 "Alba, uudenlaisen hienon ja oivaltavan kokonaisratkaisun vuoksi
n:o 43 "Polku", mielenkiintoisen ja hienoviritteisen kokonaisratkaisun ansioista
n:o 51 "Piispanhiippa", komean veistoksellisen kirkkoratkaisun vuoksi
n:o 91 "Piha", herkän kauniin ja taloudellisen kokonaisratkaisun vuoksi

6.2 Suositus jatkotoimenpiteistä

Palkintolautakunta suosittelee kappelin suunnittelun jatkamista kilpailun tuloksen perusteella ensimmäisen palkinnon saaneen ehdotuksen pohjalta ja suunnittelutehtävän antamista ehdotuksen tekijälle. Ehdotuksen jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon palkintolautakunnan esitykset ehdotuksen kehittämiseksi.

6.3 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

Vantaalla 30.1.2007

Seppo Heinänen, puheenjohtaja
Paula Lehmuskallio
Aulis Mölsä
Tapio Peltohaka
Matti Sollamo
Markku Weckman
Janne Silvast
Kari Pekka Kinnunen
Paavo Virtanen
Maija-Liisa Sahlbom
Olavi Isotalo
Jukka Kullberg
Lea Varpanen
Riitta Ollila

Kirsi Gullichsen
Simo Paavilainen
Jyrki Tiensuu, sihteeri

6.4 Nimikuorten avaus

Arvostelupöytäkirjan tultua allekirjoitetuksi avattiin palkittujen, lunastettujen ja kunniainnoin saaneiden ehdotusten nimikuoret ja todettiin ehdotusten tekijät:

1. palkinto

EUR 28 000

ehdotus n:o 49, "Liitto"

tekijät:

Väinö Nikkilä, arkkitehti.yo

Jussi Palva, arkkitehti SAFA

Riina Palva, arkkitehti SAFA

Ilkka Juhani Salminen, arkkitehti.yo

Verstas Arkkitehdit

avustajat:

Jari Saajo, arkkitehti SAFA

akustiikka: Eija Halme-Salo, arkkitehti SAFA

pienoismalli: Pienoismaailtoimisto Pertti Parmes

jaettu 3. palkinto

EUR 14 000

ehdotus n:o 64, "Kuori"

tekijät:

Asmo Jaaksi, arkkitehti SAFA

Teemu Kurkela, arkkitehti SAFA

Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA

Juha Mäki-Jyllilä, arkkitehti SAFA

Arkkitehtitoimisto JKMM Oy

avustajat:

Eero Kontuniemi, arkkitehti SAFA

Megumi Okubo, B.Sc. (Archit.)

Ilona Palmunen, arkkitehti.yo

Teemu Toivio, arkkitehti SAFA

pienoismalli: Seppo Rajakoski

jaettu 3. palkinto

EUR 14 000

ehdotus n:o 92, "Synopsis"

tekijät:

Sami Heikkinen, arkkitehti SAFA

Vesa Humalisto, arkkitehti SAFA

Antti Lehto, arkkitehti.yo

pienoismalli: Pienoismaailtoimisto Heliövaara

lunastus

EUR 7 000

ehdotus n:o 6, "Kellojen kutsu"

tekijät:

Pekka Piirta, arkkitehti SAFA

Petri Piirta, arkkitehti SAFA

Pirkko Piirta, arkkitehti SAFA

Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Pekka Piirta

lunastus

EUR 7 000

ehdotus n:o 13, "Siivet"

tekijä:

Mikko Metsähonkala, arkkitehti SAFA

Quad arkkitehdit Oy
avustaja:
Juha Huuhtanen, arkkitehti
pienoismalli: Olli-Pekka Keramaa

lunastus

EUR 7 000
ehdotus n:o 45, "Tie"
tekijä:
Juha Leiviskä, akateemikko
Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA
avustajat:
Pekka Kivisalo, arkkitehti SAFA
Rosemarie Schnitzler, arkkitehti SAFA
Vilhelm Helander, professori, arkkitehti SAFA
Kati Murtola, arkkit.yo
Péter Paalanen, arkkit.yo
rakenteet: Jukka Kattelus, DI, insinööritoimisto Pöysälä & Sandbeg

kunniamaininta

ehdotus n:o 19, "Liitto"
tekijä:
Tuukka Linnas, arkkit.yo
avustaja:
Varpu Mikola, maisema-arkkit.yo

kunniamaininta

ehdotus n:o 23, "Alba"
tekijä:
Vesa Oiva, arkkitehti SAFA
Anttinen Oiva Arkkitehdit
avustajat:
Selina Anttinen, arkkit.yo
Jussi Kalliopuska, arkkitehti SAFA

kunniamaininta

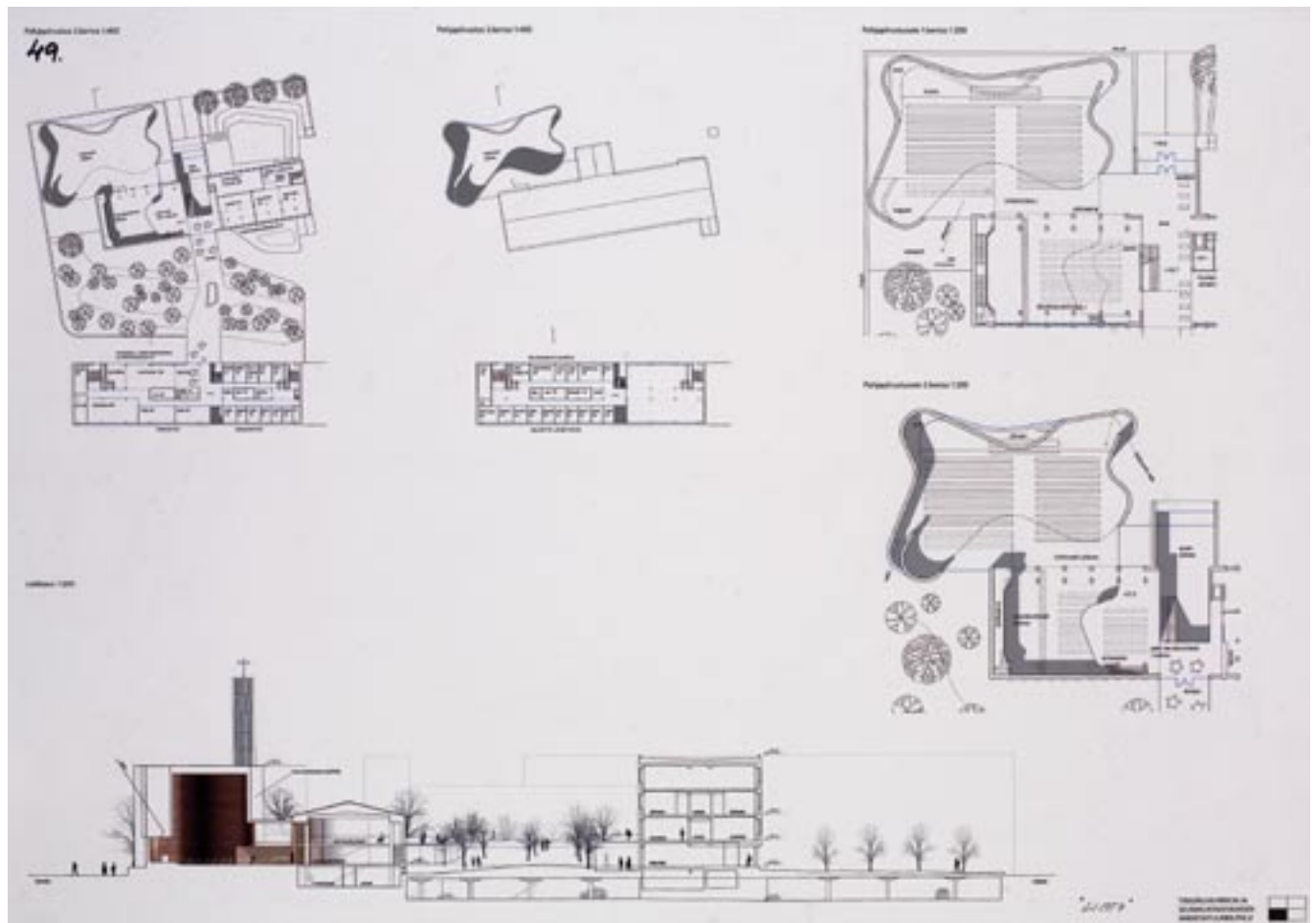
ehdotus n:o 43, "Polku"
tekijät:
Mikko Rossi, arkkitehti SAFA
Jari Saajo, arkkitehti SAFA
avustajat:
Antti Westerlund, RA, arkkit.yo
Tony Kajasviita, arkkitehti SAFA
Eeva Rossi, KM

kunniamaininta

ehdotus n:o 51, "Piispanhiippa"
tekijä:
Markku Erholtz, arkkitehti SAFA

kunniamaininta

ehdotus n:o 91, "Piha"
tekijä:
Jari Heikkinen, arkkitehti
avustaja:
Péter Paalanen, arkkit.yo

49. "LIITTO"

KUORI

Supplemental building

This building is a supplement to the main building, which is a large, multi-story building. It is a smaller, single-story building that is located adjacent to the main building. It is designed to provide additional space for the main building's activities.

Supplemental building

This building is a supplement to the main building, which is a large, multi-story building. It is a smaller, single-story building that is located adjacent to the main building. It is designed to provide additional space for the main building's activities.

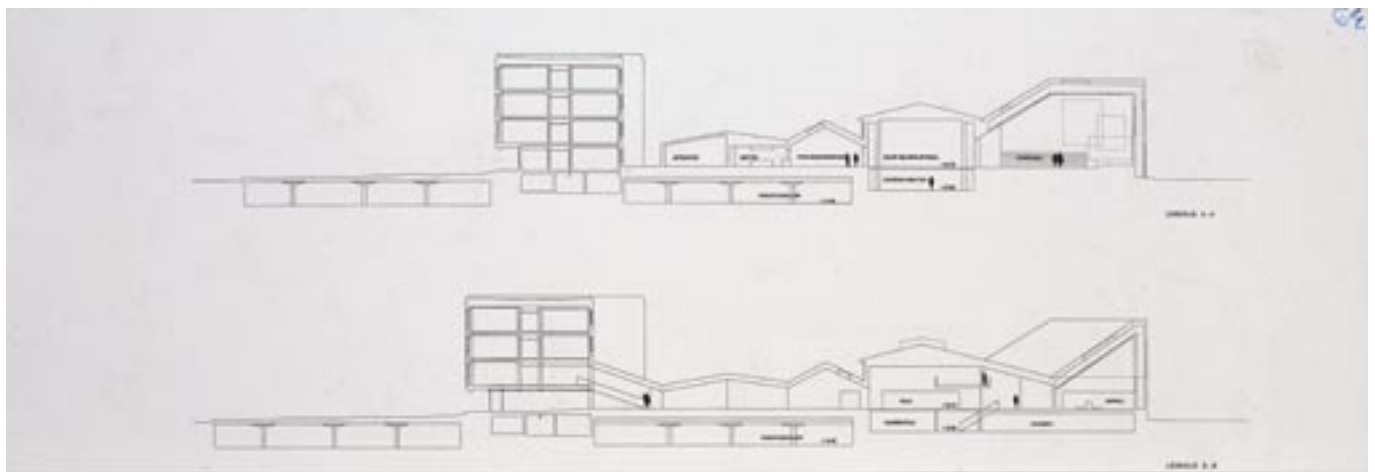
Supplemental building

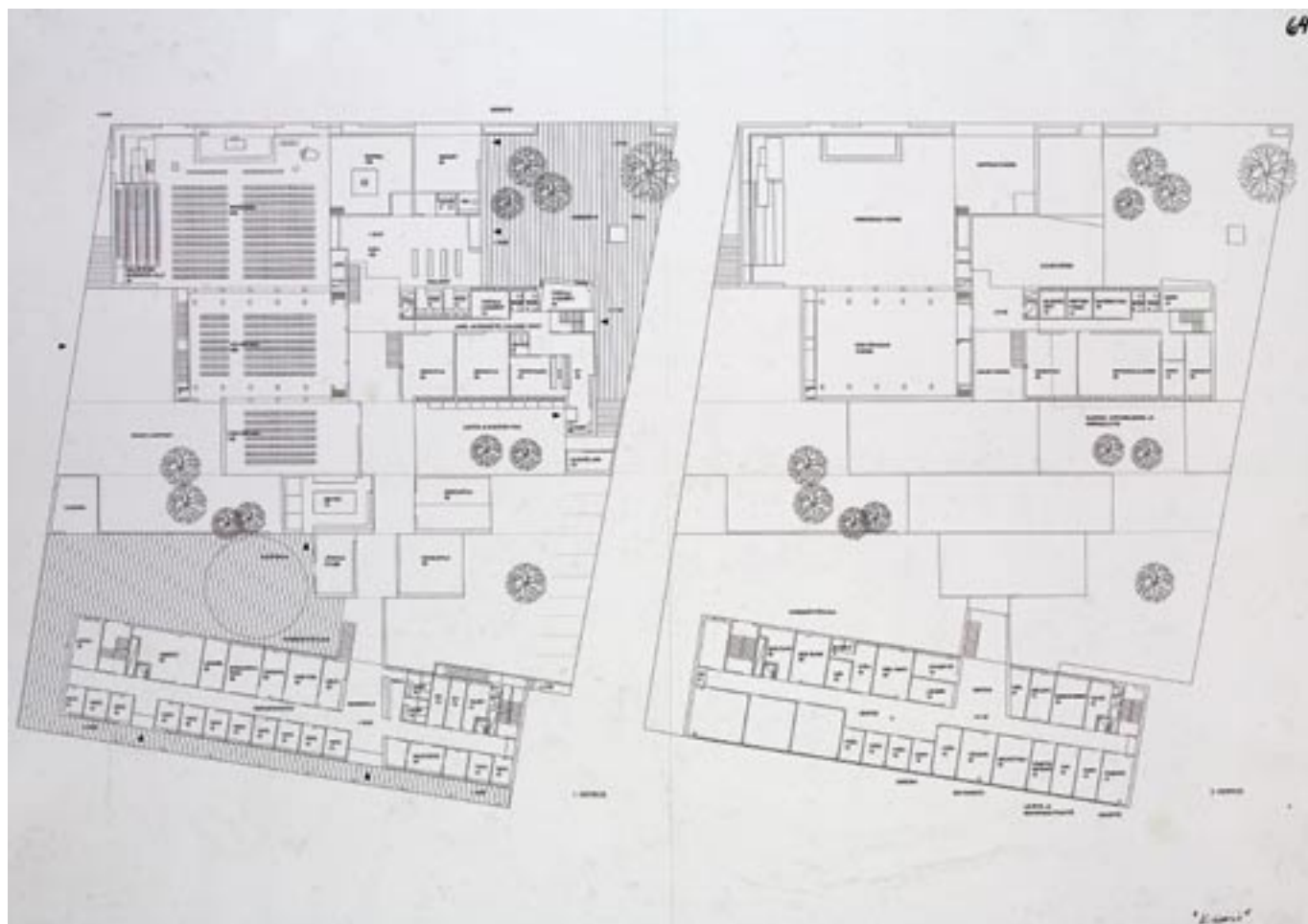
This building is a supplement to the main building, which is a large, multi-story building. It is a smaller, single-story building that is located adjacent to the main building. It is designed to provide additional space for the main building's activities.

Source: [illegible]

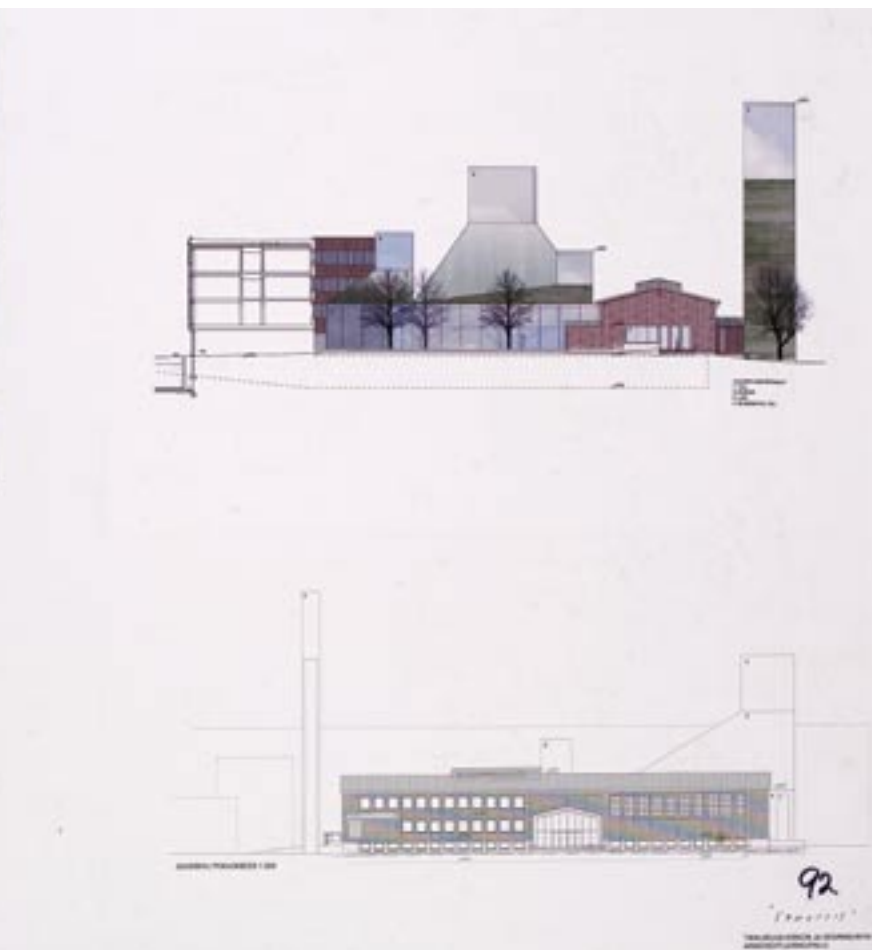
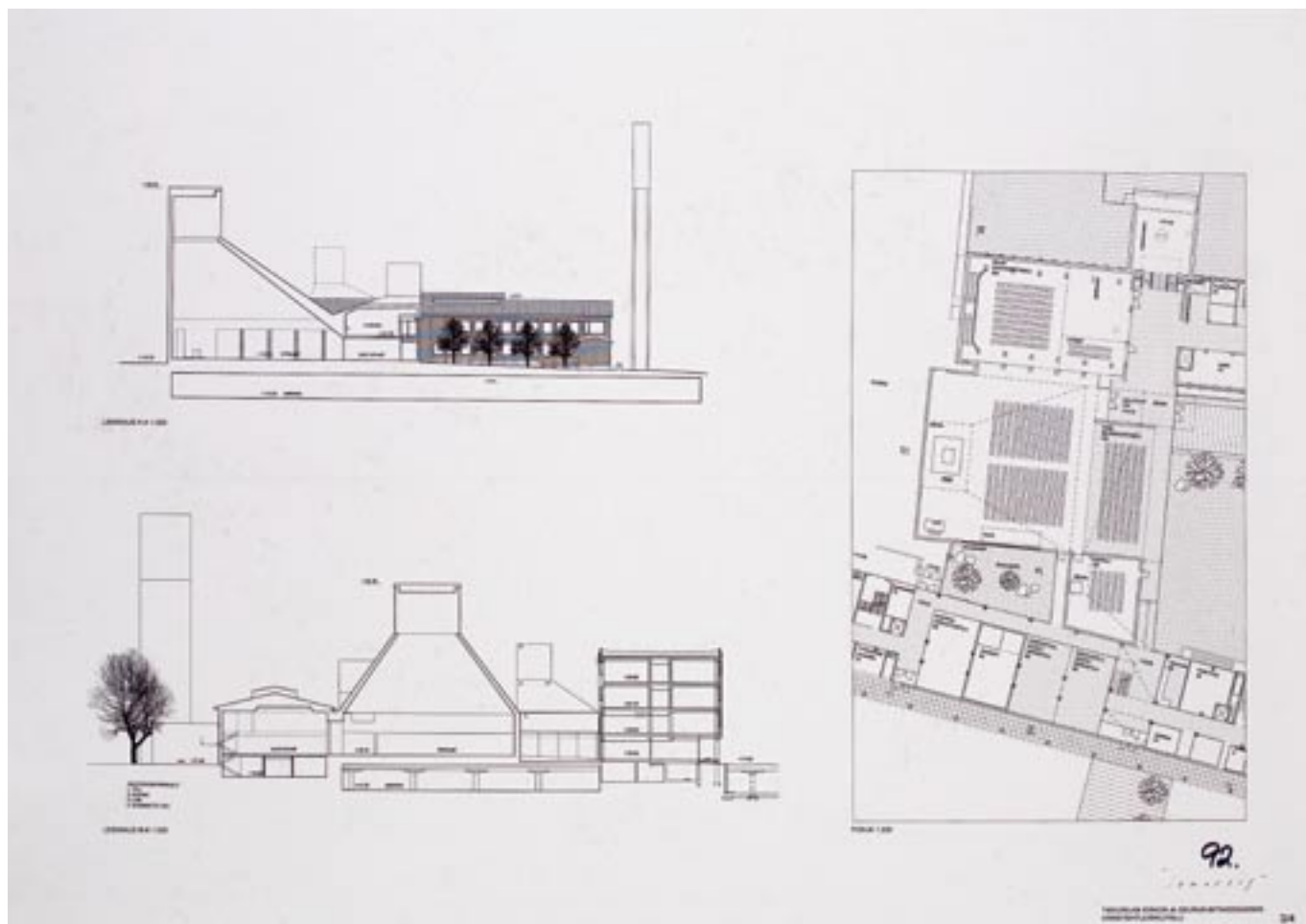

Source: [illegible]

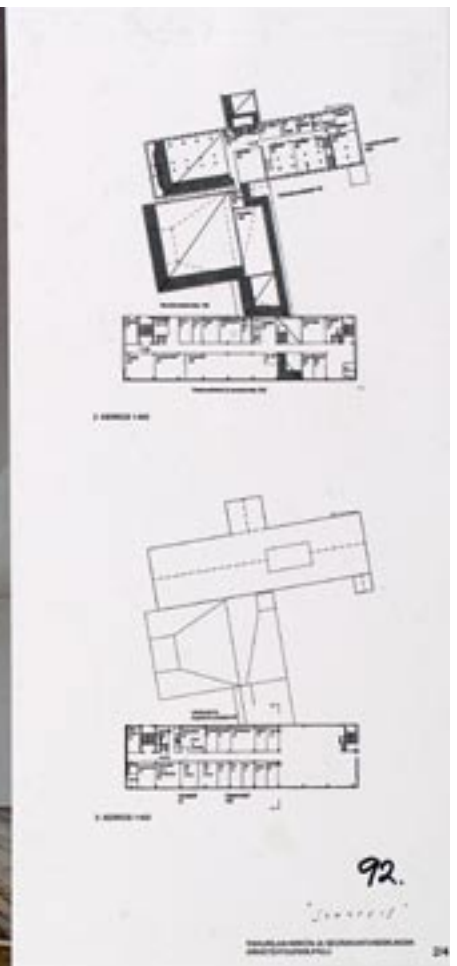

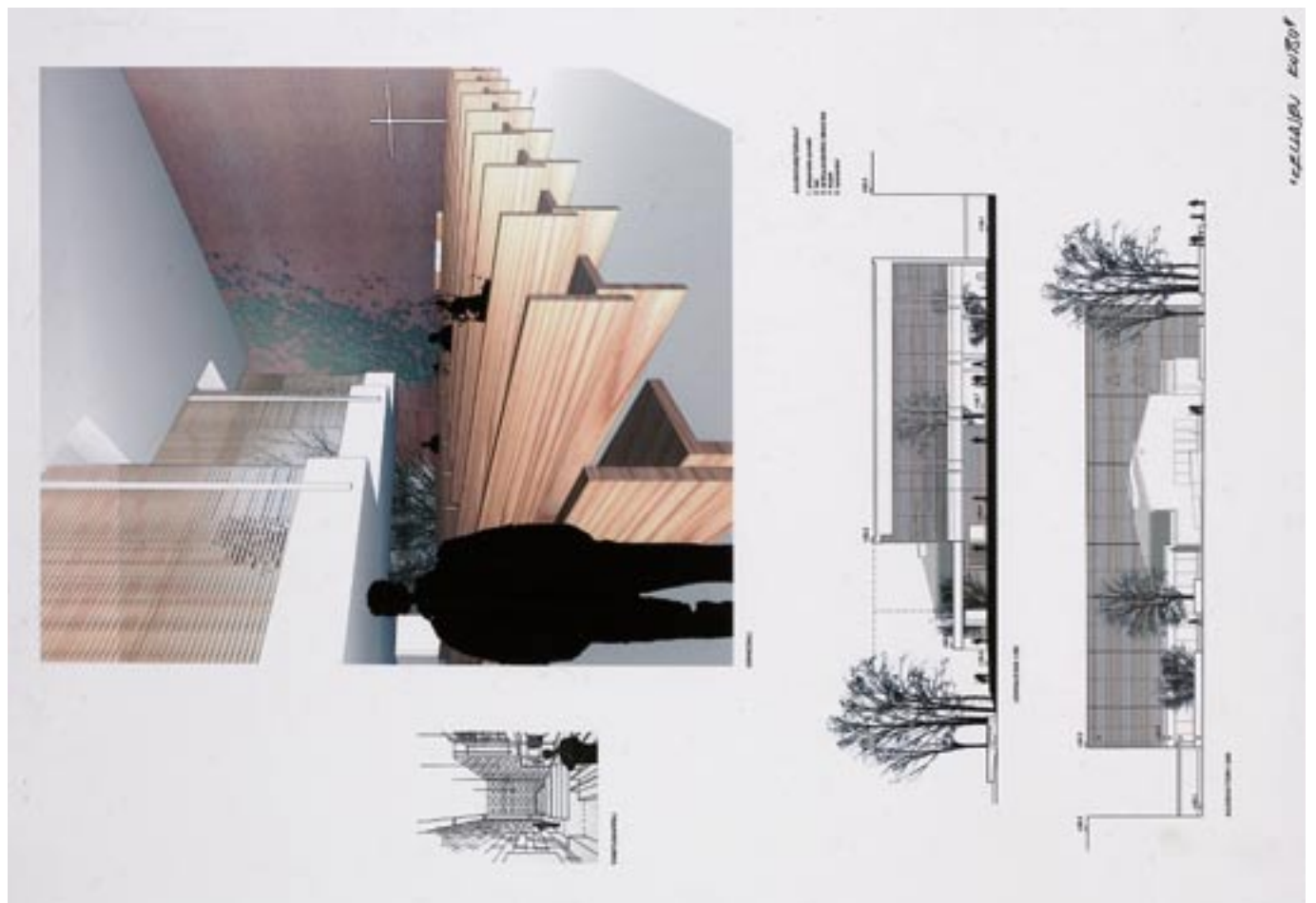
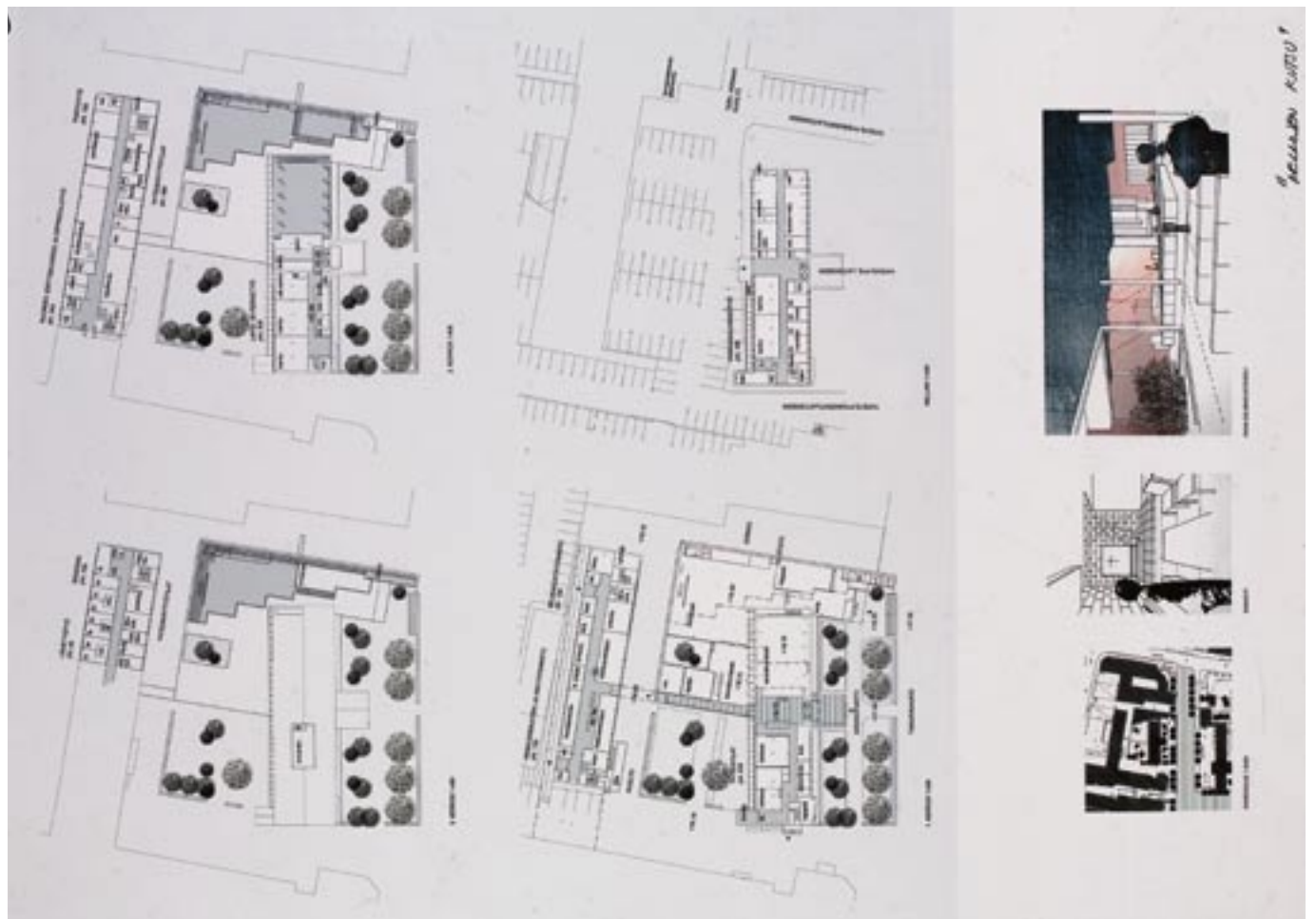
64. "KUORI"

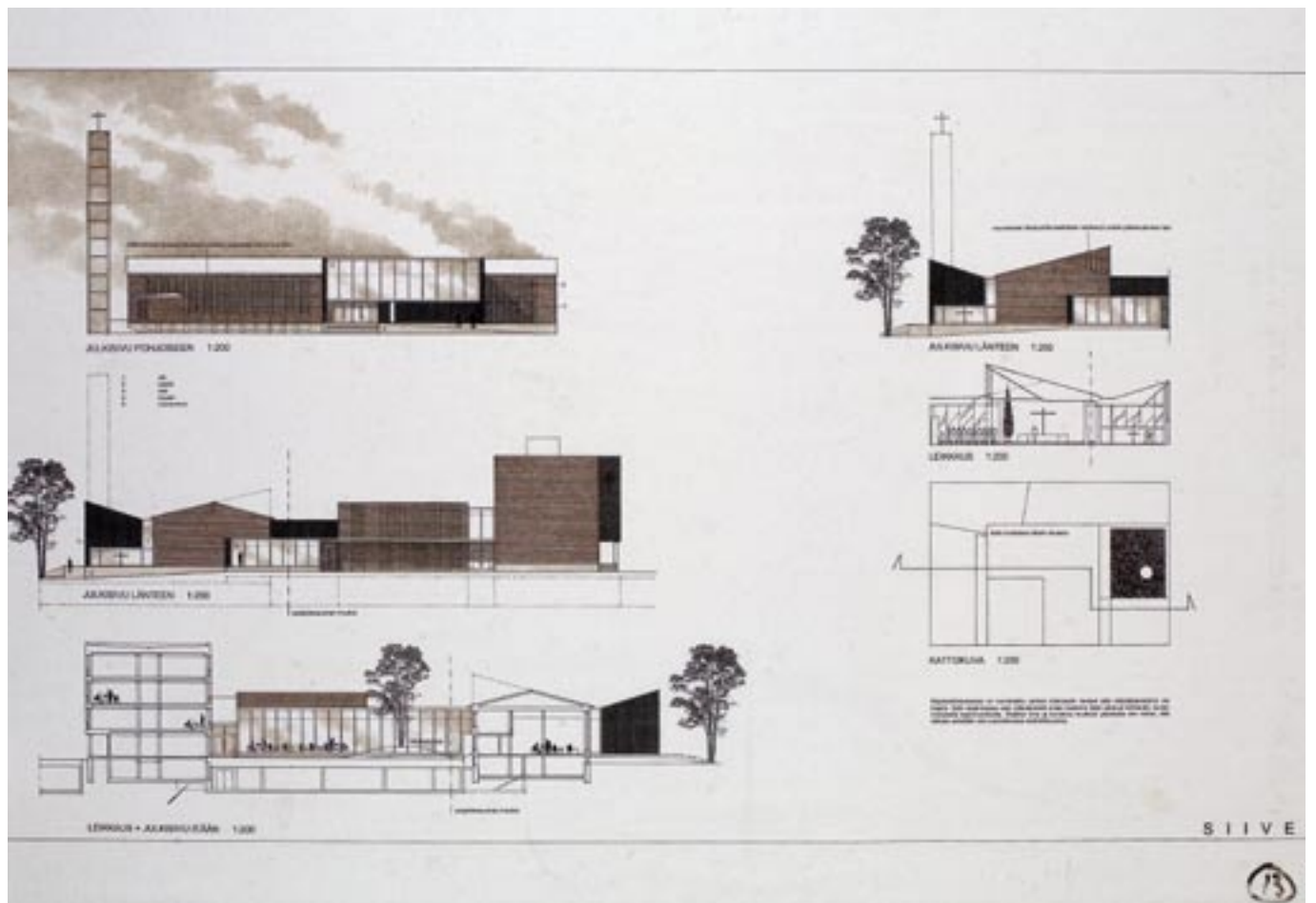
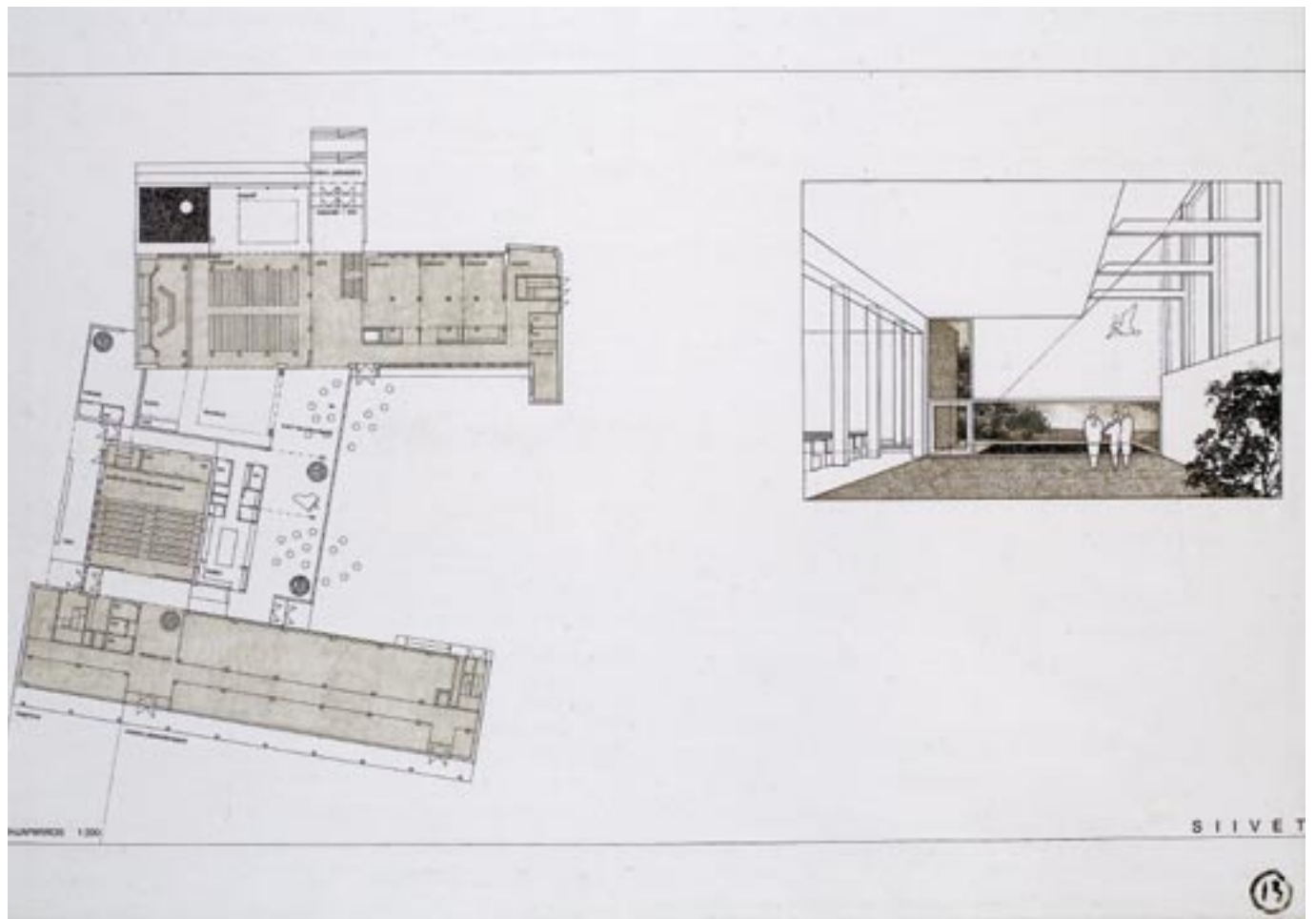
92. "SYNOPSIS"

92. "SYNOPSIS"

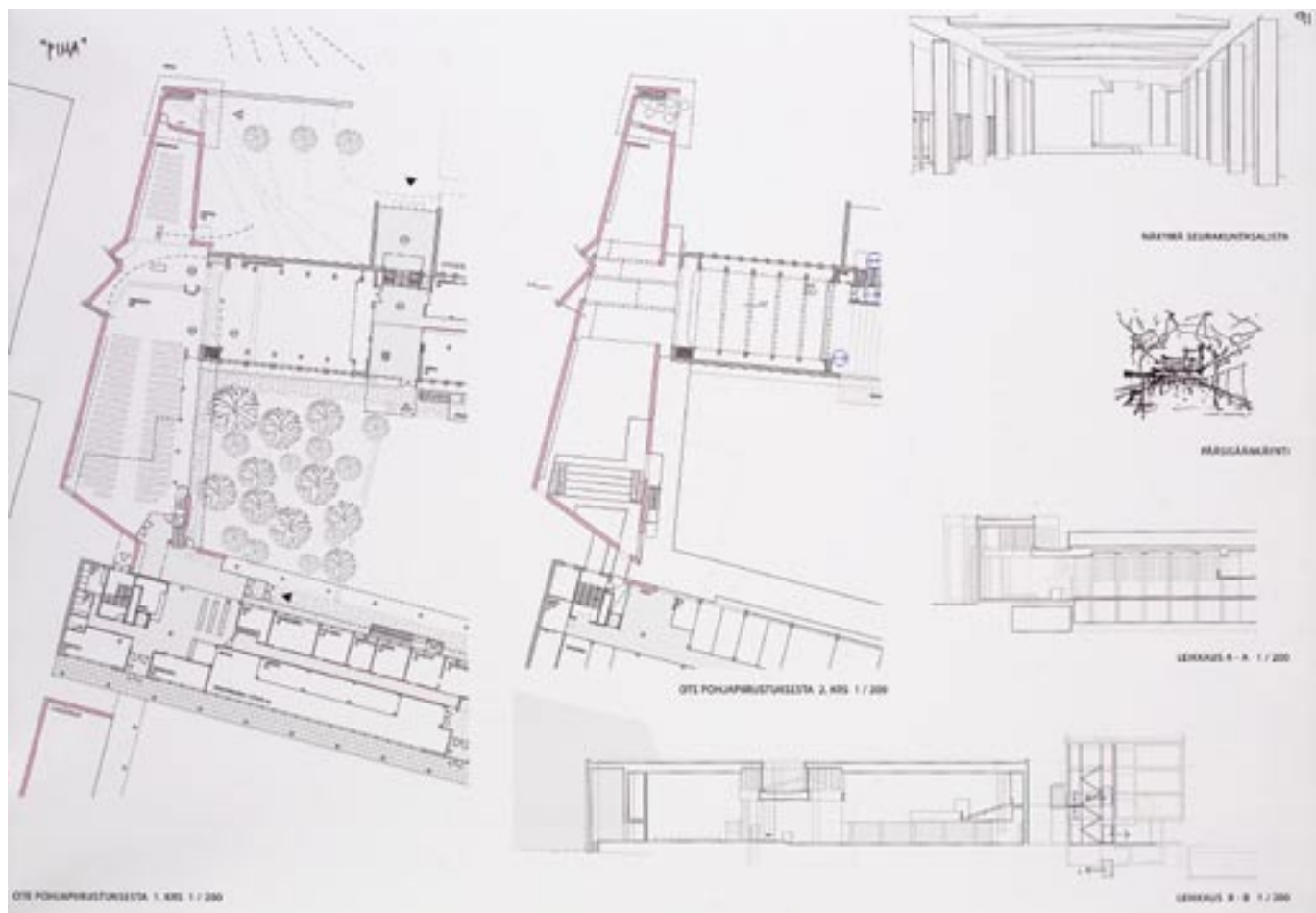
6. "KELLOJEN KUTSU"

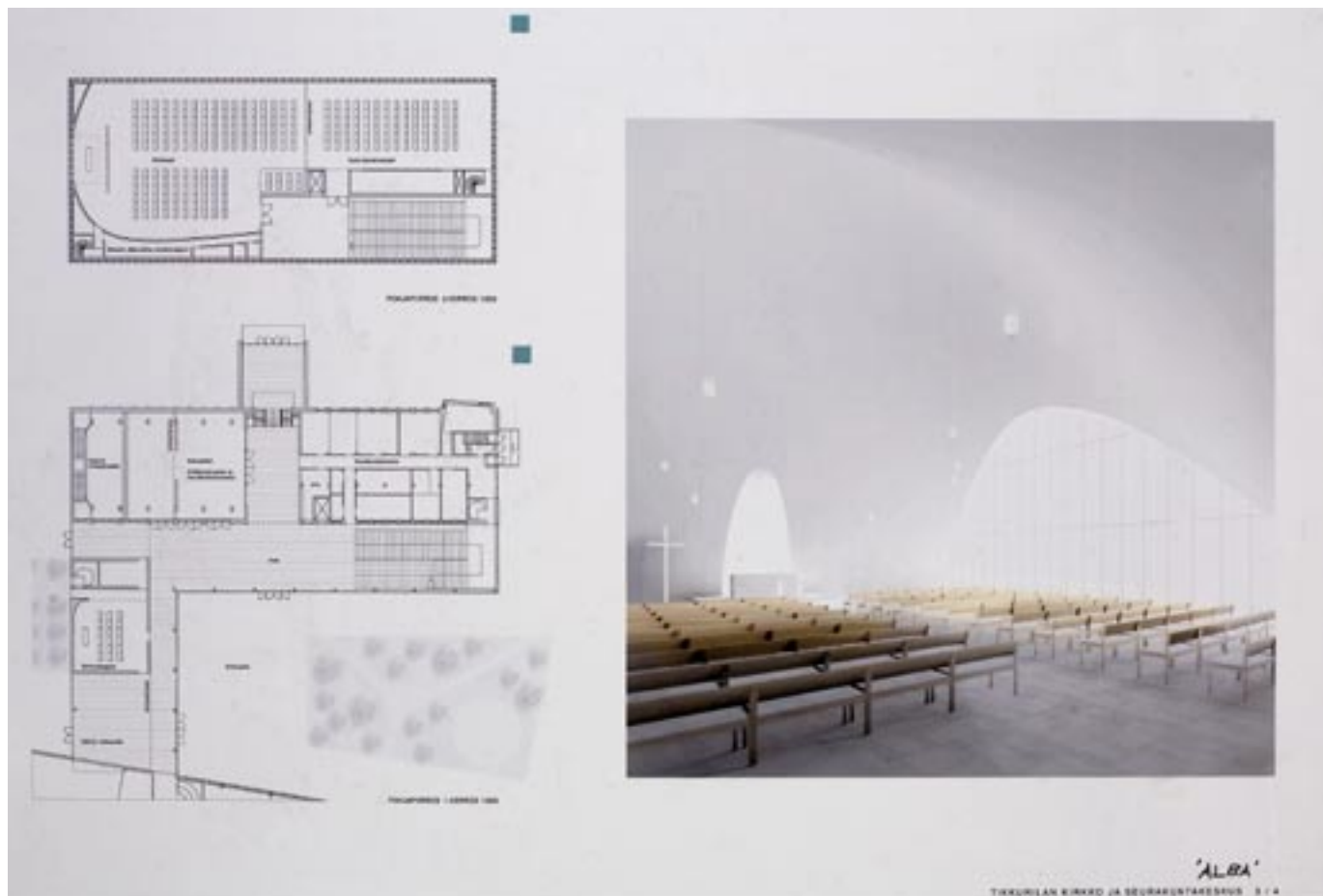
13. "SIIVET"

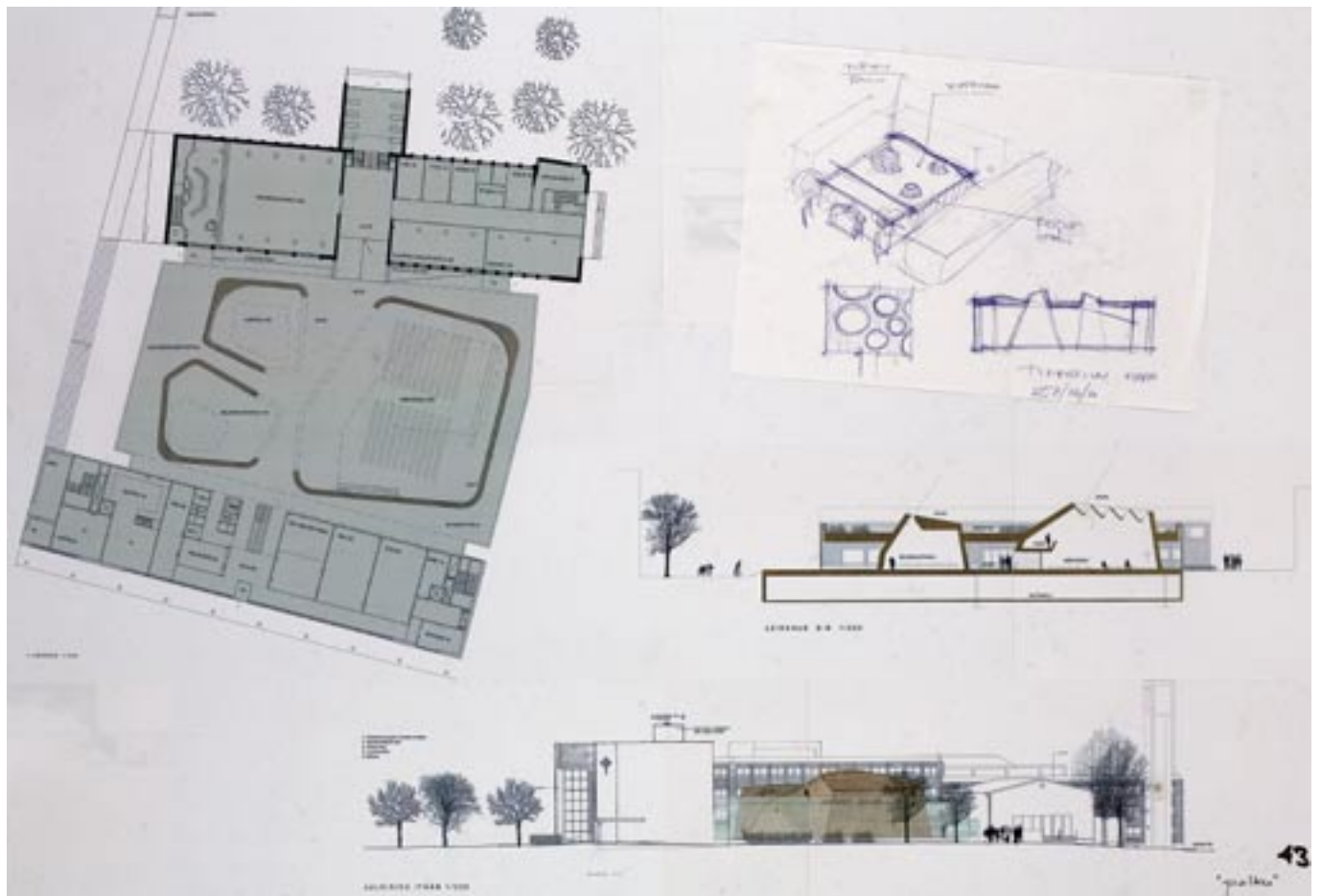
45. "TIE"

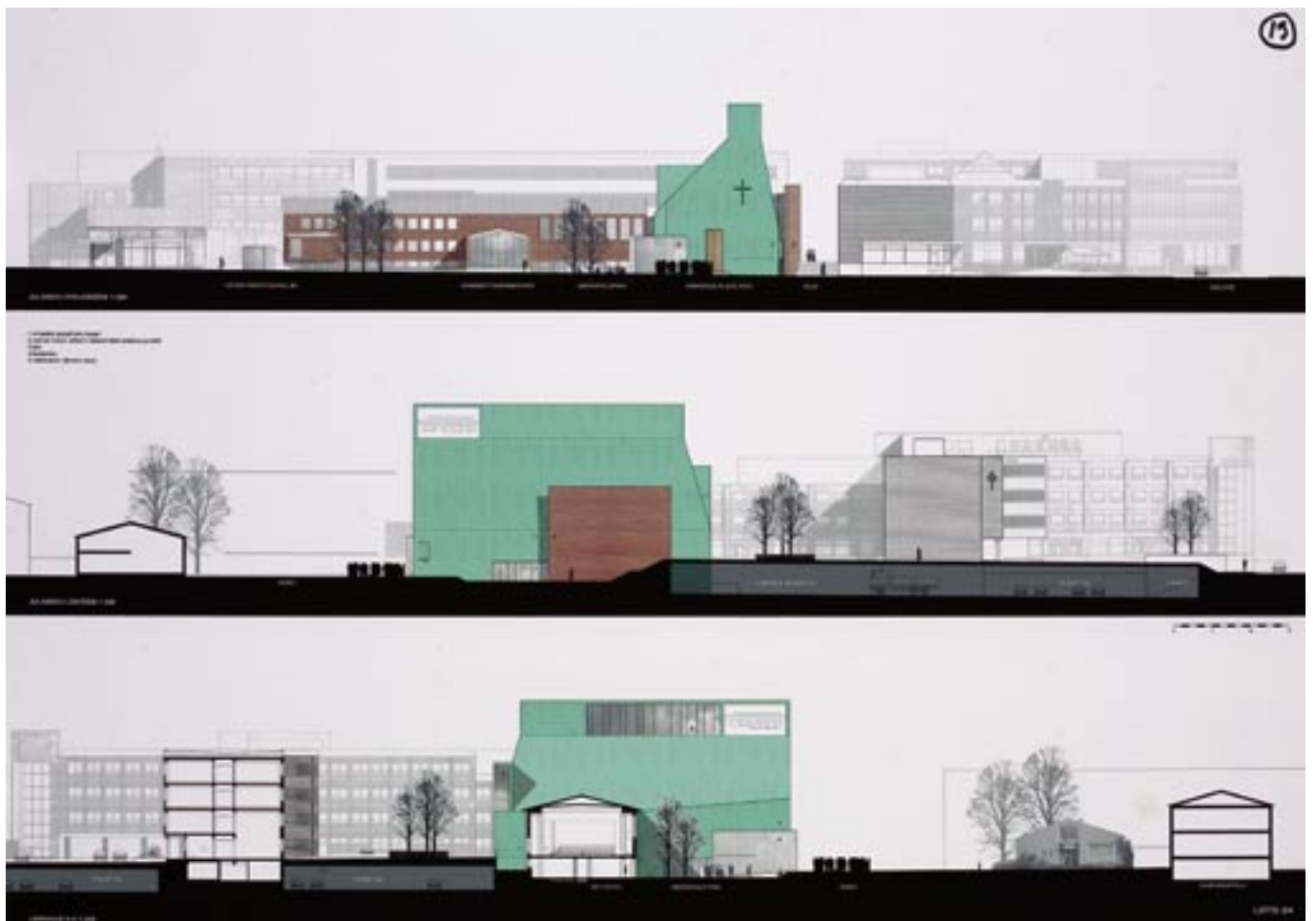
91. "PIHA"

23. "ALBA"

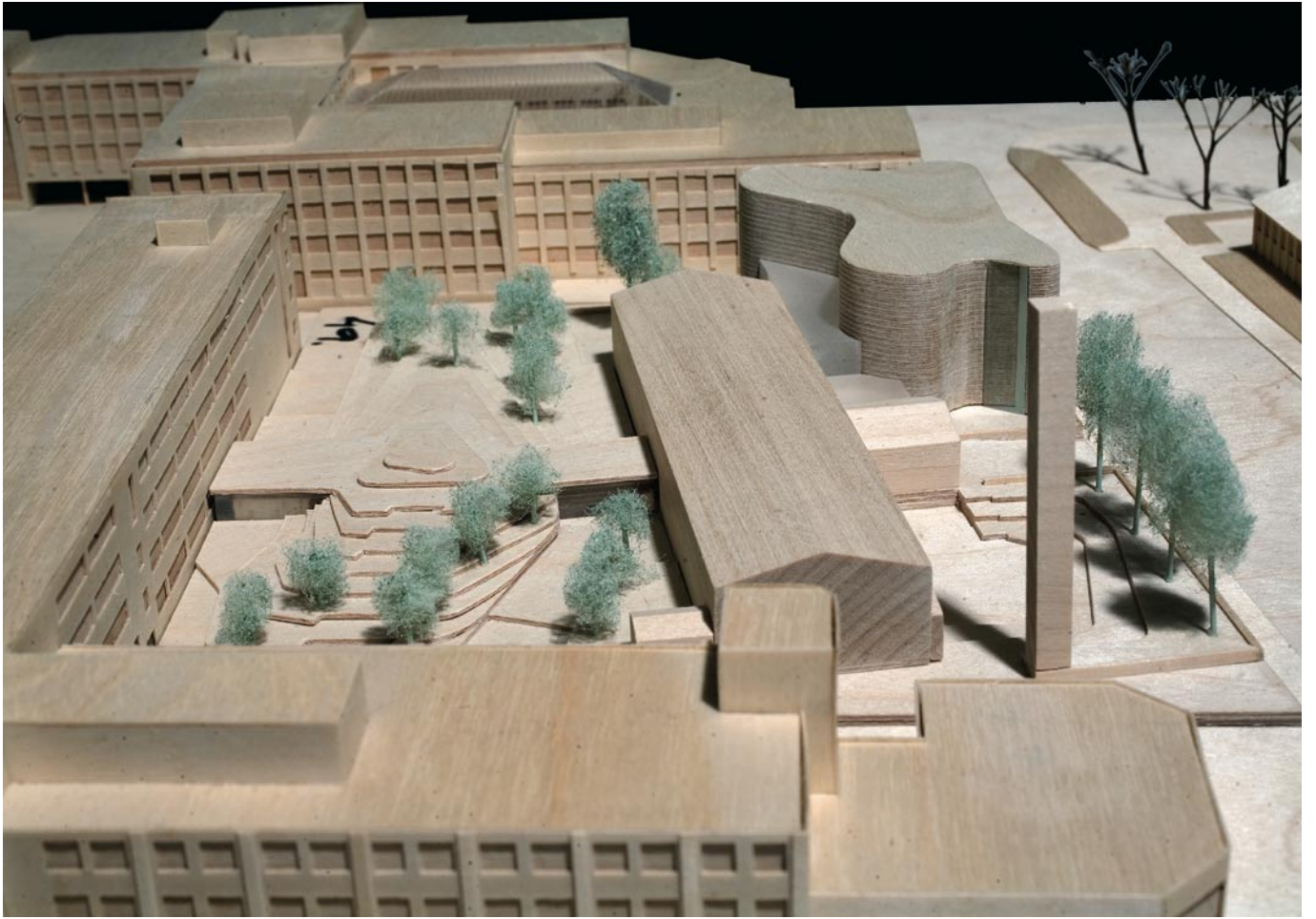
43. "POLKU"

19. "LIITTO"

51. "PIISPANHIIPPA"

49. "LIITTO"